

ورود وزارت صمت برای کنترل بازار لوازم خانگی حذف قیمت گذاری دستوری نزدیک است؟

تولید با مشکل مواجه است و فعالان بازار با رخنه کسادی و رکود پیشه، «مگس برانی» را در پیش گرفته‌اند. این مختصر، توضیحی از بازار لوازم خانگی است. صنعت لوازم خانگی مدت‌هاست در بجه‌وخم مشکلات گرفتار است و دیگر به عزمی قوی برای بهبود نیاز دارد. در این گیرودار افزایش نرخ نیز بار ثابت بازار شده و خیالی به ترک آن ندارد؛ با این حال هیچ‌کس وجود آن را به رسمیت نمی‌شناسد و خبر گرانی از همه طرف تکذیب می‌شود. جز مصرف‌کنندگان، فروشندگان می‌گویند گرانفروشی در کار نیست و آنها فقط با اسودد مشخص خود کالا را عرضه می‌کنند و تولیدکنندگان نیز از سازمان حمایت به دلیل موافقت نکردن با قیمت‌های درخواستی شان گلهمند هستند و تنها از گرفتاری‌های ناشی از قیمت‌گذاری دستوری می‌گویند. در مجموع زخم‌های صنعت لوازم خانگی بسیار است و مرهمی برای آن نیست. به نظر می‌رسد مشکلات این حوزه به‌حدی رسیده که وزیر صمت نیز از برنامه‌هایی برای تعدیل نرخ لوازم خانگی خبر می‌دهد.

تاکید کارشناسان در بررسی مزایا و معایب قانون جدید چک:

مسدودی بیش از مبلغ چک ممنوع شود

صادرکننده چک تنها باید تا سقف مبلغ چک، مسدود شود که ظاهر این بند قانون در تمام بانک‌ها اجرا نشده و مسدودسازی حساب‌های صادرکننده چک در صورت کسر موجودی است که محدود به حساب شعبه صادرکننده دسته چک و مبلغ تعهد چک نبوده و کل موجودی صادرکننده چک در تمام شبکه بانکی مسدود می‌شود. این در حالی است که طبق ماده ۵ قانون جدید، حساب‌های

چک، یکی از ابزارهای پر کاربرد پرداخت در معاملات تجاری است که امکان خرید مدت‌دار را فراهم می‌کند؛ اما تجارت با چک خالی از معایب نیست که ضرورت رفع این معایب منجر به اصلاح قانون چک در سال ۱۴۰۰ شد. آمارهای بانک مرکزی حکایت از کاهش میزان تخلف و صدور چک‌های بلامحل در فرآیند اجرای قانون جدید دارد. با این حال هنوز اسامی و اگرهایی در اجرای

مقاله

برنامه‌های حمایت از تولید روی کاغذ نمانند!

یادداشت‌های امروز

اعتقادی به اجرای سند استر اثری صنعتی نیست

گلگاه باز گشت ارزهای صادراتی

بازار ملک دستخوش آزمون و خطاست

شورای تامین به فعالان اقتصادی فرصت می‌دهد

گفت‌وگو

تولید بدون اصلاح نظام پولی رونق نمی‌گیرد

نظارت بر معدن وظیفه دولت است

گزارش روز

پاسکاری مشکلات میان بازرگانان و دولت

نوبت سوم

مناقضه عمومی

سیلینگ ورودی کوره گندله سازی

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد سیلینگ ورودی کوره گندله‌سازی برای کارخانه خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۴۱۹ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقضه مراجعه نمایند و پاکت خود را مطابق شرایط مناقضه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت در بسته مهروموم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق - خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (بخش دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقضه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقضه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

نوبت دوم

مناقضه عمومی

تامین یک دستگاه گیربکس دیسک گندله‌سازی برند SEW

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد تامین تعداد یک دستگاه گیربکس دیسک گندله‌سازی برند SEW سال ۲۰۲۳ میلادی برای کارخانه خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۴۱۹ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقضه مراجعه نمایند و پاکت خود را مطابق شرایط مناقضه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت در بسته مهروموم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق - خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقضه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقضه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

آگهی مزایده گندله آهن - شماره ۱۴۰۲.۰۳

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد مقدار تقریبی ۶۰۰۰ تن (± ۱۰۰۰ تن) به انتخاب فروشنده) محصول گندله آهن خود را به صورت یکجا و آماده فروش با Fe تقریبی ۶۵ درصد در محل انبار بندر امام خمینی (ره) و به روش FOB از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

متقاضیان می‌توانند پیشنهاد قیمت و تضمین خود را تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۷) مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳ به نشانی: تهران، سعادت‌آباد، نرسیده به خروجی آیتا، هاشمی‌رفسنجانی شرق، خیابان حق‌طلب غربی (۲۶)، پلاک ۴۹، ساختمان صبانور، طبقه سوم، دبیرخانه شرکت صبانور ارسال نمایند.

بازگشایی پاکت با حضور نمایندگان (با معرفی‌نامه) در تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۴ و نتیجه مزایده و ابلاغ برنده حداکثر سه روز کاری پس از بازگشایی اعلام و برنده می‌بایستی حداکثر ظرف مدت ۳ روز کاری از تاریخ اعلام نتیجه برای انجام معامله، انعقاد قرارداد و پرداخت بخش اول وجه معامله حاضر شود در غیر این صورت سپرده برنده ضبط و طبق ضوابط و مقررات، با نفر دوم معامله انجام خواهد شد.

متقاضیان محترم می‌بایستی جهت دریافت اسناد مزایده (و یا کسب اطلاعات بیشتر) به سایت شرکت به آدرس www.sabanour.com (و یا آدرس ذکر شده در تهران) مراجعه و یا با شماره تلفن: ۰۲۱-۲۷۶۴۵۴۱۹ تماس حاصل نمایند. ضمناً مزایده‌گزار در قبول یا رد هر یک و یا تمامی پیشنهادات اختیار تام داشته و هیچ گونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

نوبت دوم

مناقضه عمومی

تامین یک دستگاه گیربکس دیسک گندله‌سازی برند SEW

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد تامین تعداد یک دستگاه گیربکس دیسک گندله‌سازی برند SEW سال ۲۰۲۳ میلادی برای کارخانه خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۴۱۹ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقضه مراجعه نمایند و پاکت خود را مطابق شرایط مناقضه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت در بسته مهروموم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق - خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقضه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقضه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

رویش باور باد در کویر

شرکت سنی و صنعتی گستر

روابط عمومی و امور بین‌الملل

فراخوان شناسایی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد جهت "بروزآوری بانک اطلاعاتی تامین‌کنندگان و تولیدکنندگان" خود نسبت به شناسایی واجدین شرایط اقدام نماید. لذا کلیه اشخاص می‌توانند به پورتال مدیریت منابع گل گهر به آدرس setag.geg.ir مراجعه و از بخش اطلاعیه‌ها نسبت به دریافت لیست زمینه‌های مورد نیاز اقدام و در صورت وجود تجربه کاری در هر یک از این زمینه‌ها، پس از مطالعه دستورالعمل ثبت نام، نسبت به ثبت نام در همین پورتال اقدام نمایند.

معاونت بازرگانی - مدیریت تامین و تدارک شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقضه عمومی

شماره: ۱۴۰۲/۱۹/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خرید، نصب و راه‌اندازی دودستگاه FM460" مطابق با مشخصات فنی ذکر شده در اسناد مناقضه را از طریق برگزاری مناقضه عمومی به شخص حقوقی واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقضه و به وسایط این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقضه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تامین‌کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکت ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۳ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقضه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۷ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقضه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقضه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون حیران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

برنامه‌های حمایت از تولید، روی کاغذ نماد!

نصرت‌الله محمدحسین فالاح
عضو انجمن مدیران صنایع و
کنفدراسیون صنعت ایران

باوجود برنامه‌ریزی‌های گوناگون در ۴۰ سال گذشته، همچنان شاهد مشکلات متعددی در بخش صنعت و تولید کشور هستیم. نتایج بررسی‌هایی که در این زمینه انجام شده، شواهدی بر این مدعاست و در هر دوره‌ای، نه تنها از انبوه مشکلات بخش صنعت و تولید کم نشده که بر تعداد آنها افزوده هم شده است. در این میان، مهم‌ترین مشکل صنعت و تولید، همچنان تامین نقدینگی و نبود شفافیت اقتصادی است. تا زمانی که اطلاعات درستی درباره مشکلات صنعت و تولید نداشته باشیم و صورت واقعی مسائل را نبینیم، نمی‌توانیم آنها را حل یا دست‌کم درباره آنها اظهار نظر کنیم. برای بررسی مشکلات تولید، علاوه بر مشکلات زیرساختی و بستر سازی لازم، آسیب‌شناسی کاستی‌های حوزه‌های مرتبط و تاثیرگذار بر روند تولید نیز باید در دستور کار قرار گیرد. در غیر این صورت، نمی‌توان به نتایج مثمر ترمی دست یافت. به‌عنوان نمونه، بانک‌ها از نقش اصلی خود که جمع کردن پول از کف بازار و تخصیص آن به بنگاه‌ها اقتصادی است، منحرف شده‌اند. در حال حاضر، بانک‌ها با بنگاهدار رقیق و به‌نوعی رقیب مشتریان‌شان شده‌اند و حمایت از تولید واقعی رنگ باخته، در این میان، جریان نقدینگی و ادغام بخش‌های مختلف در بدنه دولت نیز تاثیر زیادی بر اقتصاد گذاشته است. چنانچه با اجرای برخی سیاست‌گذاری‌ها در عمل دولت بزرگ‌تر شده و این گسترندگی، مشکلات بسیاری برای تامین منابع مالی اقتصاد ایجاد کرده است. حتی افراد بسیاری یکی از مشکلات کسری بودجه سالانه را حجم بودن دولت و اعتبار لازم برای پاس‌گذاری و دخل و خرج این بخش می‌دانند.

مشکل دیگر اقتصاد ما این است که برنامه‌هایی که برای این بخش نوشته می‌شود، جوابگوی واقعی مشکلات موجود نیست. گاهی این تصور ایجاد می‌شود که برنامه‌ها تنها در فاز تدوین و تصویب روی کاغذ باقی مانده است و هیچ‌یک از آنها در عمل به مرحله اجرایی نمی‌رسند و در نهایت اینکه، بسیاری از برنامه‌ها ضمانتی برای اجرا نیز ندارند. حتی گاهی برنامه‌ها محدود به الفاظ زیبا و مجموعه‌ای از امیال و آرزوها شده؛ بدون اینکه مشخص شود براساس کدامین منطق علمی نوشته شده‌اند و مجریان چگونه می‌خواهند آنها را محقق کنند. بنابراین برای برون‌رفت از این مشکل ریشه‌ای، نیازمند یک نظام برنامه‌ریزی منسجم با ضمانت اجرایی بالا هستیم. در این نظام برنامه‌ریزی باید تمام مواردی که صنعت در برخورد با آنها با چالش مواجه است مانند دانشگاه، سیستم حمل‌ونقل، صادرات، فعالیت تشکلهای، روابط بین‌المللی و... دیده شود؛ در غیر این صورت، مشکلات صنعت ما همچنان ادامه‌دار خواهد بود.

از سوی دیگر، برای راهی صنعت از مشکلات ساختاری موجود، باید در راستای هر کدام از شاخص‌های تاثیرگذار بر صنعت به الزاماتی توجه کنیم که از جمله این الزامات روابط سازنده با جهان است. به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از تحریم، در بخش صنعت، روابط سازنده‌ای با جهان نداریم و هیچ تمهیدی هم در این زمینه نمی‌اندیشیم.

از سوی دیگر، در داخل کشور تعداد بنگاه‌های خصولتی و شبه‌دولتی رو به افزایش است؛ یعنی اشخاصی وابسته با برخورداری از امتیاز مجوز و زمین توانسته‌اند با اختیارات قانونی به جایی برسند، امتیازهای دولتی بگیرند و در حالی که فعالیت آنها بر صنعت کشور تاثیرگذار است، هیچ آمار و ارقام شفاف‌ی از عملکرد این بنگاه‌ها نیز در دست نیست.

مشکل دیگر بخش صنعت در حوزه تامین نیروی انسانی ماهر و متخصص است. این در حالی است که اقتصاد ایران از یک‌سو با معضل بیکاری و تعداد زیاد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی جویای کار مواجه است و از سوی دیگر، دانشگاه برای صنعت، نیروی موردنیاز و توانمند تربیت نمی‌کند و رابطه بین صنعت و دانشگاه واقعی نیست. باتوجه به موارد یادشده، می‌توان با یک نگاه ساده متوجه شد که اقتصاد ایران در بخش تولید و صنعت به کدام سمت‌وسو می‌رود و برای درک این موضوع حتی لازم نیست متخصص علم اقتصاد باشید.

برای درک بهتر موضوع، با پاسخ به چند سوال می‌توان نگاه دقیق‌تری به مخاطب داد. آیا در برنامه‌های تدوینی بخش صنعت به‌دنبال تقویت صادرات هستیم؟ آیا برای توسعه صادرات به الزامات تحقق تولید صادرات‌محور توجه داریم؟ آیا برای افزایش تقاضای بازار داخلی، تدبیری برای افزایش قدرت خرید اندیشیده‌ایم؟

شرایط و برنامه دولت در اجرای طرح‌های عمرانی جدید چیست و چه سقف سرمایه‌گذاری برای این مهم مدنظر است؟ اگر دولت اجرایی بخشی از این طرح‌های سرمایه‌گذاری را در اختیار بخش خصوصی گذاشته، برای برداشت موانع پیش‌پای بخش خصوصی و فعالان اقتصادی چه اقدامات عملی انجام گرفته است؟

اگر بپذیریم تقویت تشکلهای به‌معنای حمایت دولت از توسعه صنعتی است؛ آیا سیاست‌ها در راستای تقویت تشکلهای بوده و از اساس در برنامه‌ریزی‌های کلان بخش صنعت، چقدر تشکلهای تقویت شده‌اند؟

برای حمایت از تامین نقدینگی و کاهش هزینه تولید چه اقدامات موثری انجام گرفته است؟

برای تامین انرژی موردنیاز تولید و کاهش هزینه انرژی در صنعت و تجارت، چه هدف‌گذاری یا سیاست‌گذاری‌هایی پیش‌روست؟

هر وقت توانستیم به پرسش‌های یادشده، پاسخ‌های شفاف بدهیم، می‌توان نسبت به گام برداشتن در مسیر توسعه صنعتی و رونق تولید امیدوار بود.

روزی که این اهداف را در برنامه‌ها گنجانده‌ایم و در مسیر عملیاتی کردن آنها گام برداشتیم، به این معناست که مشکلات صنعت و تولید را به‌درستی شناخته‌ایم و در راستای رفع آنها در حرکت هستیم.

مهلت برگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان سال ۱۴۰۱ تا پایان شهریور امسال تمدید شد که این مهلت شامل بهره‌مندی از معافیت‌های مالیاتی نیز می‌شود. به‌گزارش مهر، شاهین مستوفی، مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی در نامه‌ای به ادارات کل امور مالیاتی اعلام کرد که مهلت برگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان سال ۱۴۰۱ تا پایان شهریور امسال تمدید شده است.

در این نامه آمده است: وفق مفاد قسمت اخیر تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز برخورداری از کلیه معافیت‌های مالیاتی برای درآمدهای حاصل از صادرات و هرگونه جایزه و مشوق‌های صادراتی به‌تناسب میزان ایفای تعهد ارزی است، بنابراین به عنایت به مفاد مهلت برگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان سال ۱۴۰۱ تا پایان شهریور امسال تمدید شده است. مستوفی در این باره به‌گزارش مهر، سیدصمصت مرتضوی در برنامه صف اول سیما به تشریح دستاوردهای دولت مردمی سیزدهم در ۲ سال گذشته پرداخت.

وی با بیان اینکه رفع فقر مطلق از حقوق عامه مردم است، گفت: نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از بدو تاسیس تلاشی مستمر برای تامین معیشت و رفاه مردم داشته است.

مرتضوی با اشاره به ناترازی‌های موجود در حوزه درآمد و معیشت، افزود: تاکید ریاست‌جمهوری ریشه‌کنی فقر مطلق در سطح کشور بوده و در این‌باره اقدامات مختلف و گسترده‌ای انجام گرفته است.

وی سیاست کلان نظام جمهوری اسلامی ایران را توانمندسازی خانوارهای نیازمند و آسیب‌پذیر عنوان کرد و افزود: یکی دیگر از برنامه‌های دولت، اجرای سیاست‌های تشویقی در توزیع کالاهای اساسی بود که برحسب تکلیف مجلس شورای اسلامی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طرح کالابرج الکترونیک را آغاز کرده است.

تمدید مهلت رفع تعهد ارزی تا پایان شهریور

بند (۵) مصوبات دهمین جلسه کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات که تیر امسال برگزار و مقرر شد که مهلت برگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان سال ۱۴۰۱ تا پایان شهریور امسال تمدید شود. رفع تعهد ارزی از جمله مسائل به‌روز و جدیدی است که در سال‌های اخیر رواج یافته است. از سال ۱۳۹۷ بخشنامه‌ها و مصوباتی درباره نحوه رفع تعهد ارز حاصل از صادرات رواج یافت. برای رفع تعهد ارز حاصل از صادرات باید با هر بار خروج ارز از کشور به‌وسیله صادرات، متقابلاً ارزی وارد کشور شود.

طبق ماده ۳۱ آیین‌نامه قانون واگذاری معاملات ارزی مهلت ارائه اسناد و مدارک مبنی بر ورود کالا به کشور و ترخیص آن از گمرک ۳ ماه از

رفع فقر مطلق از حقوق عامه مردم است

مرتضی پیشرفت طرح ملی کالابرج الکترونیک را موفق و مطلوب ارزیابی و اظهار کرد: در مرحله جدید طرح کالابرج با هدف تشویق مردم به خرید ۱۱ قلم کالای اساسی، خانوارهای دهک‌های اول تا سوم با خرید ۲۰۰ هزار تومان از پارانه خود مشمول دریافت ۱۲۰هزار تومان اعتبار افزایشی می‌شوند. وزیر کار گفت: تعهد دولت در این طرح این است که نرخ پایه کالاها تا پایان سال ثابت بماند و در صورت نوسانات قیمتی هم منابع لازم برای جبران فاصله تورمی به مردم پرداخت می‌شود.

وی با بیان اینکه در این مدت ۲۰۴ هزار خانوار اعتبار تشویقی ۱۲۰ هزار را دریافت کرده‌اند، افزود: در ماه‌های آتی امیدواریم سایر دهک‌ها نیز مشمول دریافت این طرح تشویقی شوند.

مرتضوی در بخش دیگری از سخنان خود به دستاوردها و چشم‌انداز حوزه اشتغال کشور اشاره کرد و گفت: در حوزه مهارت‌آموزی سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای، وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش برنامه‌ریزی مناسبی را برای افزایش مهارت در کشور آغاز کرده‌اند.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اظهار کرد: توسعه کیفی و کمی مراکز آموزش فنی‌وحرفه‌ای در این ۲ سال به‌صورت جدی در دستور کار بوده و

مهدی کاروبی

تمدید قرارداد صادرات گاز به عراق و ارمنستان

وی افزود: برای دولت سیزدهم، توسعه گازرسانی در مناطق استان‌های محروم به اندازه دیگر استان‌ها حائز اهمیت است و تلاش شده طی این ۲ سال، بیشتر شهرها و روستاهای این استان‌ها گازدار شوند. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: در ۲ سال گذشته به ۷ شهر و ۱۴۵ روستا در استان سیستان‌و بلوچستان و ۳ شهر و ۲۴ روستا در استان هرمزگان گازرسانی شده است.

تقویت رنگ شرقی و شبکه گاز شمال

چگنی درباره پروژه‌های اولویت‌دار شرکت ملی گاز ایران گفت: تقویت شبکه گاز شمال شرق کشور از جمله مهم‌ترین پروژه‌های شرکت ملی گاز ایران است که در این چارچوب و با توجه به تاکید وزیر نفت، عملیات اجرایی پروژه خط دره‌ای دشتک - زابل به سرپیشه به طول ۳۰۰ کیلومتر، احداث خط صالح‌آباد - تربت‌جام به طول ۷۰ کیلومتر و تاسیسات تقویت فشار آرادان که امسال به‌په‌رو برداری می‌رسد، جای می‌گیرد.

وی اظهار کرد: این پروژه‌ها به‌منظور تقویت رنگ شرقی کشور و افزایش پایداری انتقال گاز در محورهای تایباد و تربت‌جام است. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران درباره پروژه‌های تقویت شبکه گاز در شمال کشور گفت: برای تقویت حوزه شمال کشور و عملیات اجرایی خط تقویتی دوم اردبیل به طول ۵۵ کیلومتر، خط نهم سراسری از اهواز به کوهدشت به طول ۴۰۰ کیلومتر و تاسیسات تقویت فشار اهواز آغاز و مطالعات فنی - مهندسی امتداد خط نهم سراسری از میان‌دوآب به تبریز و فاز دوم تبریز تا بازرگان هم انجام شده است.

نساجی و پوشاک، صدرنشین لیست رشد صنعت

صنعتی بود. رشد کل بخش صنعت نیز در سال ۱۴۰۱ حدود ۹ اعلام شد. گرچی در ادامه با بیان اینکه صادرات فرش ماشینی حدود ۲۸۰ میلیون دلار بوده که حدود یک‌سوم از کل ۷۰۰ میلیون دلار صادرات در دفتر نساجی و پوشاک را به خود اختصاص داده، گفت: در حوزه فرش ماشینی تا یک میلیون دلار ظرفیت صادرات وجود دارد، اما افزایش صادرات نیاز به مجموعه اقداماتی دارد. بحث بازگشت ارز هم باید اصلاح شود که یکی از مهم‌ترین موانع است.

گرچی در ادامه با بیان اینکه واحد حجاب شهرکرد به‌عنوان تنها تولیدکننده چادر مشکی در حال حاضر نمی‌تواند پاسخگوی کل نیاز کشور باشد، گفت: تولید چادر مشکی در کشور ۸ میلیون متر است که البته ظرفیت اسمی بیشتر است، اما نیاز بازار چند برابر این رقم برآورد می‌شود. به‌تازگی واحد حجاب شهرکرد طرح توسعه ۶ میلیون متری در نظر گرفته که ماشین‌آلات

امیر کاروبی

به‌گزارش مدیرکل دفتر صنایع پوشاک و منسوجات

وزارت صمت از صادرات ۲۸۰ میلیون دلاری فرش ماشینی در سال گذشته خبر داد و گفت که به‌شروط رفع موانع، به‌ویژه پیمان سپاری ارزی، ظرفیت صادرات فرش ماشینی تا یک میلیارد دلار وجود دارد.

محسن گرچی ضمن بیان این مطلب در نشست خبری اظهار کرد: سال گذشته صنعت نساجی و پوشاک با رشد ۱۷.۱ درصدی پیشروترین بخش

تاریخ واریز ارز است. واردکننده در این مدت می‌تواند پس از ورود کالا، عملیات و تشریفات گمرکی ترخیص را انجام داده است و اسناد مربوطه را به بانک ارائه کند. ارز حاصل از صادرات کالا باید به ۳ صورت به کشور بازگردانده شود. در غیر این صورت، صادرکننده متهم به قاچاق ارز کالا، تحت تعقیب و پیگرد قانونی از سوی دادگاه قرار می‌گیرد. واردات در مقابل صادرات، فروش ارز به‌دست‌آمده در صرافی‌ها مجاز یا بانک‌ها، امکان سپرده‌گذاری ارزی در بانک‌های کشور و پرداخت مستقیم ارزی تسهیلات فینانس، زینفینانس و یوزانس از جمله این راهکارها به‌شمار می‌روند.

خروجی مناسبی داشته و موضوع مراکز آموزش جوار کارگاهی نیز برای توانمندسازی کارگران و نیروهای شاغل در حوزه صنعت دنبال شده است. وی با بیان اینکه یکی از هدف‌گذاری‌های اصلی دولت سیزدهم ایجاد سالانه یک میلیون فرصت شغلی بود، گفت: در آستانه شروع سومین سال فعالیت دولت مردمی با افتخار اعلام می‌کنم که این هدف‌گذاری دولت محقق شده است. مرتضوی بیان کرد: براساس گزارش سامانه رصد در حوزه اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیش از یک میلیون و ۹۷۰ هزار فرصت شغلی ثبت‌شده در دولت سیزدهم ایجاد شده است.

وزیر کار افزود: نظارت دقیقی برای صحت‌سنجی این اشتغال‌آفرینی در کل کشور انجام می‌گیرد و براساس برآورد مرکز آمار ایران نرخ بیکاری بهار سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰، یک درصد کاهش یافته است.

وی تاکید کرد: دولت وارد مرحله جدیدی برای اشتغال‌آفرینی شده و برای ثبات اقتصادی برنامه‌ریزی در همه ارکان نظام صورت گرفته است که می‌توان آینده‌ی روشن را برای این حوزه متصور بود.

مرتضی با اشاره به اینکه در بعضی از شهرستان‌ها برای نیروی کار اعلام نیاز می‌شود، گفت: ۱۸ استان نرخ بیکاری منفی داشته‌اند و با سیاست‌گذاری‌ها و تعادل‌بخشی به رونق سرمایه‌گذاری دولتی و بخش خصوصی در کل کشور شاهد رونق اشتغال خواهیم بود.

هوشمندسازی شبکه توزیع گاز در ۶ استان

چگنی طرح هوشمندسازی شبکه توزیع گاز را دیگر پروژه اولویت‌دار شرکت ملی گاز ایران برشمرد و افزود: اجرای این پروژه از تکلیف قانونی است که برعهده شرکت ملی گاز قرار دارد.

وی تصریح کرد: پرسنال مهندس مشاور پروژه انتخاب شد و به‌زودی با فراخوانی که شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران منتشر خواهد کرد، اجرای طرح به‌صورت پایلوت در ۶ استان

کشور انجام شده است و پس از آن، پروژه در سراسر کشور اجرا خواهد شد و امیدواریم بتوانیم ۲۷ میلیون کنتور را هوشمند کنیم.

افزایش صادرات گاز ایران به ارمنستان

معاون وزیر نفت در باره امضای قرارداد تمدید و افزایش صادرات گاز ایران به ارمنستان گفت: صادرات گاز ایران به ارمنستان در چارچوب قرارداد تهارت انرژی بین ۲ کشور انجام می‌شود و مذاکرات هیات‌های کارشناسی ۲ کشور بر موضوع دوره قرارداد، مقدار صادرات و ضریب تبادل برق و گاز متمرکز بوده است.

چگنی افزود: در این زمینه و براساس الحاقیه جدید، حجم گاز صادراتی به ارمنستان افزایش یافته و ضریب تهارت گاز با برق نیز به‌نفع شرکت ملی گاز ایران اصلاح و مدت قرارداد تا سال ۲۰۳۰ تمدید شده است.

خط لوله صادرات گاز ایران به ارمنستان، ظرفیت انتقال سالانه بیش از یک میلیارد مترمکعب گاز طبیعی به ارمنستان را دارد که طی دوره بهره‌برداری، فقط از حدود یک‌سوم ظرفیت این خط استفاده شده است.

آن را سفارش داده‌اند و احتمالاً تا آخر سال محقق شود. البته یک طرح ۱۲ میلیون متری هم در این واحد مصوب شده که اجرای آن زمان می‌برد.

همچنین به‌دگشته وی، واحد دیگری در قدم با ظرفیت ۱۸ میلیون متر در حال اجرا است که پیشرفت ۳۰ درصدی داشته و تا آخر سال بخشی از ماشین‌آلات آن وارد می‌شود. بنابراین، در صورت تکمیل این طرح‌ها، زیرساخت تولید ۴۰ میلیون متر چادر مشکی در کشور فراهم خواهد شد که نیاز کشور را تا حد زیادی جواب می‌دهد.

گرچی با بیان اینکه تعرفه پارچه در گذشته ۳۲ درصد بوده، گفت: تعرفه پارچه‌ها الان به ۲۰ درصد کاهش یافته، اما تعرفه واردات چادر مشکی ۱۰ درصد تعیین شده است. آمار دقیق از واردات چادر مشکی در دسترس نیست، چراکه تعرفه آن با برخی از انواع پارچه‌های دیگر مشترک است. گرچی همچنین با بیان اینکه ۸۰ درصد پارچه موردنیاز کشور در داخل تولید می‌شود، گفت: ارزشی پارچه سالانه حدود ۶۰۰ میلیون دلار است.

ویژه‌تر از خبر

کاهش حقوق گمرکی اقلام دارویی ابلاغ شد

ارسال می‌شود. کاهش حقوق گمرکی تجهیزات پزشکی در حالی ابلاغ شد که در بودجه ۱۴۰۲ هیچ اشاره‌ای به کاهش عوارض گمرکی تجهیزات پزشکی نشده و همین موضوع، چالش‌هایی را ایجاد کرده است.

با‌نامه دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صمت در زمینه‌های کاهش حقوق گمرکی تجهیزات و ملزومات پزشکی به یک درصد، این موضوع با اعلام ۶۴۷ ردیف تعرفه به گمرکات کشور ابلاغ شد، با این وجود معاون فنی گمرک می‌گوید: کاهش حقوق گمرکی کالاها از اختیارات مجلس و کاهش سود بازرگانی از اختیارات هیات دولت است و در بودجه ۱۴۰۲ برای کاهش حقوق گمرکی کالاها اساسی و دارو هیچ اشاره‌ای به کاهش عوارض گمرکی تجهیزات پزشکی نشده است. فرود عسگری، با اشاره به اینکه به‌تازگی گمرک ایران کاهش حقوق گمرکی تجهیزات پزشکی از ۴ به یک درصد را براساس بخشنامه وزارت صمت ابلاغ کرده، گفت: کاهش حقوق گمرکی کالاها از اختیارات مجلس و کاهش سود بازرگانی از اختیارات هیات‌دولت است، در حالی که باوجود حکم مندرج در قانون بودجه ۱۴۰۲ برای کاهش حقوق گمرکی کالاهای اساسی و دارو هیچ اشاره‌ای به کاهش عوارض گمرکی تجهیزات پزشکی نشده است.

کاهش حقوق گمرکی اقلام دارویی فصل ۳۰ کتاب مقررات صادرات و واردات و کاغذ ترمال سنونوگرافی از ۴ به یک درصد ابلاغ شد. به‌گزارش مهر، سازمان توسعه تجارت ایران در نامه‌ای به گمرک ایران موضوع کاهش حقوق گمرکی اقلام دارویی فصل ۳۰ کتاب مقررات صادرات و واردات و کاغذ ترمال سنونوگرافی از ۴ به یک درصد ابلاغ کرد. کاهش حقوق گمرکی از ۴ به یک درصد برای واردات دارو اولیه دارو تجهیزات و ملزومات و لوازم مصرفی پزشکی و مواد اولیه آنها و شیرخشک اطفال ذیل هر یک از ردیف تعرفه‌های فصول مختلف کتاب، به‌مکول به تایید سازمان غذا و دارو و وزارت صنعت، معدن و تجارت حسب مورد در سامانه گمرک ایران است. همچنین، در نامه دیگری موضوع کاهش حقوق گمرکی کاغذ نرمال سنونوگرافی از ۴ به یک درصد براساس مفاد بند (ب) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ ابلاغ شده و در این نامه آمده است: پیرو نامه ۲۵ خرداد ۱۴۰۲ موضوع اعلام فهرست تجهیزات و ملزومات پزشکی مشمول کاهش حقوق گمرکی براساس مفاد بند (ز) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ معاون وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو درباره اضافه شدن «کاغذ نرمال سنونوگرافی» به فهرست مذکور

عکس روز

عکس: ایسنا

مرگ تدریجی تالاب هورالمظیم: بزرگ‌ترین تالاب مرزی ایران در مرز ایران و عراق

صدور مجوز صادرات برای جذب سرمایه

عکس: صناعت

صنعت برق زمینه‌ساز توسعه سایر صنایع و فعالیت‌های اقتصادی است. متأسفانه این صنعت بسیار مهم در کشورمان به مرور مشکلات عمیقی پیدا کرده و به‌نوعی نگرانی‌های زیادی را برانگیخته است. کمبود منابع مالی ناشی از اقتصاد ناتراز برق، کاهش سرمایه‌گذاری‌های جدید در نتیجه رکود حاکم بر فضای کسب‌وکار، انباشت مطالبات معوق و تضعیف بنیه و توان بنگاه‌های اقتصادی، قراردادهای بلا تکلیف و معطل ناشی از نوسانات نرخ نهاده‌های تولید و تغییرات نرخ ارز و ساختار حقوقی و قراردادی یک‌طرفه از معضلاتی است که صنعت برق کشورمان با آنها درگیر است.

سایه سنگین تحریم بر صنعت برق

میزان راندمان نیروگاه، سطح بهره‌وری نیروی انسانی، سطح کیفی تجهیزات و تاسیسات و همچنین میزان توان پشتیبانی آنها پاسخ دقیقی داشته باشد، چراکه در نهایت مجموعه این عوامل تأثیری غیرقابل انکار بر مقبولیت نرخ تمام‌شده برق دارد. عمادزاده همچنین با اشاره به اینکه هزینه خاموشی‌ها در بخش خانگی و صنعتی هم باید به شکل دقیق ارزیابی شود، گفت: در واقع قطعی برق، ایجاد اختلال در روند کار صنایع و هزینه‌های ناشی از توقف و کند شدن تولید که به آسیب‌های حاصل از ناکارآمدی‌های مدیریتی و مشکلات فضای کسب‌وکار افزوده می‌شود، در نهایت ناترازی و افزایش نرخ تمام‌شده محصولات و کالاهای صنعتی را به دنبال دارد.

وی خاطر نشان کرد: بنابراین با در نظر گرفتن این هزینه گزاف برای کشور، باید هر چه سریع‌تر برای بازگشت سرمایه به صنعت برق چاره‌اندیشی شود که البته مهم‌ترین ابزار آن، بازنگری در تعرفه خرید برق از نیروگاه‌های غیردولتی است. بدون تردید این قیمت‌گذاری باید براساس نظرات کارشناسی و لحاظ کردن اهمیت توسعه سرمایه‌گذاری در این حوزه انجام شود.

این کارشناس حوزه اقتصاد برق افزود: از آنجا که تولید برق هم در چارچوب فضای کسب‌وکار کشور فعالیت می‌کند، یقیناً تلاش برای بهبود این فضا می‌تواند تا حدی مشکلات این حوزه را نیز کاهش دهد. با این حال باز هم نمی‌توان از این مسئله چشم پوشید که اصلی‌ترین مشکلات ما از نبود یک تعامل فعال، سازمان‌یافته و هدفمند با جهان نشأت می‌گیرد. تا زمانی که ظرفیت‌های ما در حوزه تولید در همه صنایع نتوانند به‌واسطه ارتباط با دارندگان تکنولوژی دنیا، به توسعه روزآمد دست پیدا کنند و امکان ارائه به بازارهای بین‌المللی، ارزی‌آوری و حتی جذب سرمایه‌های خارجی را نداشته باشند، دستیابی به رشد صنعتی و اقتصادی بسیار دشوار خواهد بود.

فراز سرمایه از برق!

وی با اشاره به اینکه سرمایه‌گذاران بخش خصوصی اطمینان خاطر کمتری برای ورود به فعالیت‌های اقتصادی دارند اظهار کرد: سرمایه‌گذاران در شرایط مواجهه با ریسک‌های متعدد برای احقاق حقوق مشروع، با نااطمینانی زیادی مواجهند. یعنی افول سرمایه‌های اجتماعی ملی است که به تدریج به بنیان‌های اقتصاد کشور آسیب می‌زند. به نظر می‌رسد حل این موضوع نیازمند تعریف متغیرهای میانی است که به سیاست‌های کلی کشور برمی‌گردد. به هر حال اگرچه کاهش سرمایه‌های اعتماد ملی به صورت مستقیم به تولید در صنعت برق ربط ندارد، اما می‌بینیم که در فرار سرمایه از این صنعت موثر بوده است.

لزوم تعیین نرخ اقتصادی برای خرید برق

عمادزاده گفت: بر این مبنا به جرات می‌توان گفت تعیین نرخ اقتصادی برای خرید برق از نیروگاه‌ها، ایجاد انقباض مالی و انجام به موقع تعهدات مالی در مقابل نیروگاه‌ها و پرداخت مطالبات معوق آنها، تدوین آیین‌نامه‌های کارآمد برای تسهیل روند جذب سرمایه‌های بخش خصوصی و در نهایت ایجاد یک نظم عقلایی در ساختارهای ارتباطی نیروگاه‌ها با دولت، قطعاً مهم‌ترین و موثرترین اقدامات برای بازگشت سرمایه به این صنعت محسوب می‌شوند. البته در کنار آن، ضروری است بخش خصوصی هم ظرفیت‌های کارشناسی و تکنولوژیکی خود را به‌ویژه با اتکا به تحقیق و توسعه و نیز ارتقای قابلیت‌های منابع انسانی، افزایش داده و ششویه‌های کارآمدتری را برای پیشرفت و کاهش نرخ تمام‌شده محصولاتش در پیش بگیرد. همچنین یکی دیگر از اقداماتی که بخش خصوصی باید

صنعت برق مشکلات زیر ساختی دارد

کرد. سهل‌آبادی تصریح کرد: عدم قطع برق خانگی به‌دلیل گرمای شدید قابل توجهی است، اما ما می‌گوییم اگر چند وقت یک بار ۲ ساعت در طول روز برق خانگی قطع شود تا به‌واسطه آن برق صنعت فقط هفته‌ای یک روز قطع شود، راهکار مناسبی است. رئیس خانه صمت ایران با بیان اینکه سال گذشته در شرایط سخت اقتصادی، بخش صنعت رشد اقتصادی داشت، گفت: طی هفته‌های گذشته واحدهای تولیدی تماس‌های زیادی با ما گرفتند و اعلام کردند قطعی برق کارشان را با چالش مواجه کرده است. سهل‌آبادی تصریح کرد: وزارت صمت نمی‌تواند کاری در ارتباط با برق انجام دهد؛ بنابراین پیشنهاد ما به وزارت نیرو و متولیان صنعت

مرتضی عمادزاده، کارشناس حوزه انرژی در ارزیابی مسائل مربوط به این صنعت گفت: کشورمان به‌ویژه در سال‌های اخیر، هرگز شرایط مشابهی با سایر کشورهای هم‌وزن خود نداشته که یکی از مهم‌ترین دلایل آن، تحریم‌های گسترده بین‌المللی بوده است. زیر سایه سنگین تحریم‌ها در طول ۷ سال گذشته، کشورمان از بیش از ۲۵۰ میلیارد دلار درآمد نفتی محروم شده که اثرات چشمگیر بر سایر بخش‌های اقتصادی گذاشته است. علاوه بر این، به دلیل تحریم‌های بانکی در بسیاری از موارد، قادر به دریافت پول نفت فروخته‌شده هم نبوده‌ایم. طبیعی است که در این شرایط دولت در تامین هزینه‌های کلیدی مانند پروژه‌های عمرانی دچار مشکل خواهد شد. همین امر ضرب‌انگ رشد اقتصادی را به تدریج کندتر و بازار را کوچک‌تر می‌کند. در چنین شرایطی ظرفیت تولید و همچنین سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد، دولت و فعالان اقتصادی از دستیابی به اهداف توسعه‌ای خود باز می‌مانند و در نهایت ظرفیت‌های توسعه‌ای کشور به تدریج رو به اضمحلال می‌رود.

این کارشناس حوزه انرژی تصریح کرد: براساس رقم سرمایه‌گذاری انجام‌شده در کشور و استهلاک سرمایه‌های ثابت ما نتوانستیم به اندازه‌ای که برای حفظ ظرفیت‌های اقتصادی کشور نیاز بود، جذب سرمایه‌گذاری کنیم. در این میان، صنعت برق به‌عنوان یکی از صنایع زیربنایی و حساس، جزو زیربخش‌هایی است که تحت تأثیر فضای کلی اقتصاد کشور دچار افول شده است. مسئله این است که نمی‌توانیم به دلیل استمرار تحریم‌ها دست روی دست بگذاریم و برای عبور از این شرایط بحرانی کاری نکنیم. باید روی عوامل بازدارنده سرمایه‌گذاری کار کنیم.

عمادزاده اظهار کرد: باید پذیرفت که بخشی خصوصی که با انباشت ذره‌ذره سود، توانسته حیات خود را حفظ کند، امکان انجام سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌آمیز را نداشته و ناگزیر است به حوزه‌ای ورود کند که امکان دسترسی به معقول‌ترین، میسرترین و بالاترین درصدهای سود را برایش فراهم کند. وقتی قواعد و دستورالعمل‌ها شرایطی را برای سرمایه‌گذار ایجاد می‌کند که نمی‌تواند به بازدهی واقعی سرمایه‌اش دست یابد، به تدریج انگیزه‌ها برای ورود به آن حوزه از بین می‌رود و این امر ربط مستقیمی به تحریم‌ها ندارد.

راهکار چیست؟

وی ادامه داد: دولت ناگزیر است در مقابل عقب‌نشینی بخش خصوصی از سرمایه‌گذاری، جبران مافات کند تا ظرفیت‌های اقتصادی کشور کاهش نیابد. در شرایطی که دولت به علت محدودیت‌هایش امکان انجام سرمایه‌گذاری‌های جدید ندارد، ضروری است برای تسهیل جذب سرمایه‌های بخش خصوصی و سرمایه‌های خارجی، راهبردهای مشخصی را پیاده‌سازی کند. اما پیش از هر چیز دولت باید به اهمیت انجام سرمایه‌گذاری و لزوم ظرفیت‌سازی، پشتیبانی و تقویت بخش‌های اقتصاد به‌درستی آگاه باشد و از مسیر تدوین قوانین، مقررات و دستورالعمل‌ها، این مسیرها را هموار کند.

این کارشناس اقتصاد برق بیان کرد: این موضوع درباره صنعت برق هم مصداق‌های مشخصی دارد. به‌عنوان مثال دولت در قیمت‌گذاری برق باید با انجام کار کارشناسی، کشف قیمت تمام‌شده واقعی و محاسبه سود منطقی برای نیروگاه‌های غیردولتی، نرخ خرید برق از آنها را براساس یک الگوی اقتصادی روشن تعیین کند. موضوع مهم دیگری که باید موردنظر قرار گیرد، لزوم تسویه بدهی‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی است که به صورت ذاتی، مانع سرمایه‌گذاری‌های بعدی بخش خصوصی است. در مقابل بخش خصوصی تولیدکننده برق هم باید تصویر جامع و درستی از نرخ تمام‌شده برق تولیدی خود ایجاد کند و برای سولاتی نظیر سطح استفاده از تکنولوژی روز،

با توجه به مشکلاتی که درباره صنعت برق کشور مطرح شد یکی از بخش‌هایی که به‌شدت در این زمینه آسیب می‌بیند صنایع هستند که مدت‌هاست متأثر از این شرایط از وضعیت تامین برق و همچنین روندی که برای آنها تعریف و تعیین شده نگران و گلایه‌مند هستند. عبدالوهاب سهل‌آبادی، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران نیز درباره وضعیت برق‌رسانی به بخش تولید، گفت: در حال حاضر مصرف برق بیش از تولید آن است و به‌دلیل مشکلاتی مانند تحریم ... طی سالیان گذشته نیروگاه برق جدیدی ساخته نشد و نیروگاه‌های قبلی هم ترمیم نشده‌اند.

به گزارش مهر رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران افزود: این مشکلات زیرساختی گریبان بخش تولید و صنعت کشور را گرفته است؛ قبلاً اعلام شده بود که قطعی برق واحدهای تولیدی هفته‌ای یک روز خواهد بود، اما کم‌کم به هفته‌ای دو روز رسیده که نگرانی زیادی را برای واحدهای تولیدی ایجاد کرده است.

وی ادامه داد: خساراتی که قطعی برق به تولید وارد می‌کند قابل جبران نیست، زیرا زنجیره تولید به‌هم می‌خورد، مواد اولیه از بین می‌رود، کارگر تکلیف خود را نمی‌داند و... متأسفانه هیچ کسی هم پاسخگو نیست که چگونه می‌توان شرایط تامین برق تولید را اصلاح

برای صیانت از منافع ملی و حفظ حیات خودش انجام دهد، تلاش برای توسعه صادرات برق است. صدور پایدار، برنامه‌ریزی‌شده و متعهدانه برق به کشورهای منطقه که عمدتاً نیاز جدی به

برق دارند، یکی از کارهایی است که می‌تواند زمینه‌ساز توسعه صنعت برق کشور شود. مهم این است که در صدور برق ثابت‌قدم و برنامه‌ریزی‌شده عمل کنیم و مشتریان/خریداران اصلی خود را با هیچ تکانه زیانده‌ای مواجه نکنیم. وی یادآور شد: ضروری است که تأثیرات منفی کاستی‌ها و ناترازی‌های برق در حوزه‌های گوناگون به‌طور جدی بررسی و ارزیابی شود. پس از آن روی اقدامات و برنامه‌هایی تمرکز کنیم که می‌تواند از مسیر صنعت برق به حل مشکلات اقتصاد کلان و رفاه جامعه کمک کند. در همین راستا، اصلاح شیوه‌ها و نگرش‌های مدیریتی می‌تواند تا اندازه‌ای تأثیرات منفی مسائل کلانی مانند تحریم‌ها را کاهش دهد.

این کارشناس حوزه انرژی گفت: وقتی سرمایه‌گذاری در صنعت برق کاهش می‌یابد، بهره‌وری افت می‌کند و در نهایت باوجود ثابت بودن هزینه‌های تولید، نرخ تمام‌شده افزایش می‌یابد. اینکه امکان انتقال این افزایش نرخ به مصرف‌کننده وجود دارد یا خیر، کاملاً بستگی به میزان کشش‌پذیری نرخ آن محصول دارد. سوال این است که آیا بخش خصوصی در صورت افزایش نرخ تمام‌شده برق تولیدی خود، امکان افزایش نرخ آن را دارد؟ پاسخ منفی است. دقیقاً به همین دلیل چرخه افت سرمایه‌گذاری تا افزایش نرخ تمام‌شده، به‌طور مستمر تکرار می‌شود و صنعت برق را به یک صنعت سرمایه‌گریز تبدیل می‌کند. اصلاح این چرخه نیازمند ایجاد یک فضای سالم و شفاف سرمایه‌گذاری و همچنین حذف قوانین دست‌وپاگیر، می‌تواند بازگشت سرمایه به یک صنعت را تسهیل کند. به علاوه ضروری است زمینه برای مبارزه با رانت و تبعیض در تخصیص اعتبارات در حوزه‌های سرمایه‌پذیر هم فراهم شود.

دولت باید دخالت کند

این کارشناس حوزه انرژی خاطر نشان کرد: ایجاد تعادل در بازار پیچیده‌ای مانند برق، مستلزم دخالت مستقیم دولت است، چون به صورت معمول بخش خصوصی امکان دخالت یا اصلاح ساختارهای این بازار را ندارند و عمده مسئولیت با دولت است. کاری که بخش خصوصی باید انجام دهد این است که منافع مجموعه خود را حفظ کند تا بتواند جوابگوی سهامدارانش باشد و به یک بازدهی منطقی برای سرمایه‌اش برسد.

وی تصریح کرد: با وجود محدود بودن تعداد تولیدکنندگان غیردولتی برق، کنترل بازار به شکل دستوری کار سختی نیست، اما قطعاً پیامدهای جبران‌ناپذیری برای صنعت دارد. با این حال باید پذیرفت که حل بلندمدت مسائل از مسیر سیاست‌های دستوری امکان‌پذیر نیست. برای تدوین سیاست‌هایی که به‌منظور توسعه سرمایه‌گذاری در صنایع زیرساختی مانند برق انجام می‌شود، باید این نکته را موردتوجه قرار دهیم که طبع و ذات صنعتگر اساساً با رانت‌خواری و واسطه‌گری متفاوت است و از این‌رو دولت باید به شکلی عقلایی و منطقی از آنها حمایت کند.

عمادزاده در پایان اظهار کرد: صنعت برق برای عبور از شرایط فعلی نیازمند نوعی دیپلماسی اقتصادی و تعامل با کشورهای همسایه به‌منظور توسعه صادرات برق و کسب تجهیزات و خدمات فنی‌مهندسی است؛ بنابراین باید صادرات را مفر اولیه و اصلی برای رونق بخشی به این صنعت بدانیم.

برق این است که در صورت امکان، برق خانگی ۲ ساعت در روز قطع یا اینکه برق مال‌ها و فروشگاه‌های بزرگ محدود شود تا از این محل، برق رسانی به صنایع بهتر از قبل مدیریت شود.

رئیس خانه صمت ایران تاکید کرد: وقتی محدودیت برق فقط مختص صنایع می‌شود در واقع با این کار در حال از بین بردن ارزش‌افزوده صنعت هستیم که همین مسئله به تولید ناخالص ملی ضربه می‌زند.

سخن پایانی

به نظر می‌رسد در کنار نگاه غیراقتصادی به برق، مواردی همانند «ناهماهنگی میان نهادهای متولی تامین و تولید نیروی برق» و «تفاسیر متفاوت وزارتخانه‌های ذی نفع از قوانین و البته نبود حکمرانی یکپارچه» به مشکلات صنعت برق دامن زده است. به نظر می‌رسد علت‌العلل مشکلات صنعت برق به قیمت‌گذاری

ناترازی تولید و مصرف برق کشور

بازوی پژوهشی مجلس شورای اسلامی در گزارشی با عنوان «مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید در بخش برق؛ موانع و راهکارها» به چالش‌های پیش‌روی تولید برق و راهکارهای رفع آن اشاره کرد و این چالش‌های سیزده‌گانه را به شرح زیر اعلام کرد:

- عدم بهینه‌سازی و ایجاد سیکل ترکیبی نیروگاه‌های گازی موجود
- توقف احداث نیروگاه‌های جدید فسیلی و تجدیدپذیر
- عدم‌نوسازی و بهینه‌سازی سیستم انتقال و توزیع قدرت
- مکانیسم ناکارآمد قیمت‌گذاری
- مدیریت ناکارآمد در تامین نهاده‌های تولیدی نظیر مواد اولیه، تجهیزات و سوخت
- عدم‌اقبال سرمایه‌گذاران برای فاینانس در صنعت برق
- تعارض منافع میان وزارت نیرو و بخش خصوصی
- پایین بودن حقوق ورودی تجهیزات دارای مشابه تولید داخل در صنعت برق
- نبود ثبات در مقررات صادرات و واردات برق
- نبود امکانات آزمون استاندارد برای برخی کالاهای تولیدی در صنعت برق
- مشکلات ناشی از تحریم در صادرات خدمات فنی‌مهندسی

رکود در بازار توسعه تجهیزات صنعت برق قراردادهای یکجانبه وزارت نیرو

تمامی این چالش‌ها مانع رشد تولید برق و همسو با افزایش چشمگیر مصرف برق هستند. راهکارهای پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها در این گزارش البته تنها اقتصادی نیستند و ضمن نقد مسیرهای اداری، نواقص حقوقی (تفسیرهای متفاوت از یک قانون یا مقرر) یا مشکلات سیاستی را بازگو کرده است. این نهاد پژوهشی سعی کرده در جدولی جامع ضمن اعلام این چالش‌ها، راهکارهایی را برای بهبود شرایط تولید برق ارائه دهد. همچنین تلاش کرده با شفاف کردن مسیر اجرای این راهکارها، سیاست‌گذار را به عملیاتی کردن آنها ترغیب و مسیر را برای افزایش سرمایه‌گذاری در صنعت نیروگاهی ایران هموار کند.

از آنجا که در وضعیت فعلی بخش عظیمی از نیروگاه‌های کشور نیازمند بروزرسانی، تجهیز و بازمهندسی هستند و مصرف برق کشور نیز به‌طور قابل توجهی هر سال افزایش می‌یابد، حذف پدیده خاموشی از سیمای اقتصاد ایران به اجزای این راهکارها گره خورده و بدیهی است تداوم وضعیت فعلی موجب خواهد شد ظرفیت کنونی نیروگاه‌های کشور افت کند و ایجاد ظرفیت جدید نیز به دست فراموشی سپرده شود.

مرکز پژوهش‌ها با هدف عبور کشور از شرایط فعلی، صنعت برق را نیازمند اصلاحاتی می‌داند که بخش عمده آنها در ادامه تحت عنوان راهکارهای مانع‌زدا ارائه می‌شوند.

راهکارهای مانع‌زدا

با توجه به اینکه عمده خریدار تجهیزات صنعت برق وزارت نیرو است، تا زمانی که مشکل نقدینگی این وزارتخانه حل نشود، مشکلات شرکت‌های تابعه و بخش خصوصی این صنعت نیز لاینحل باقی خواهد ماند. بنابراین اولین گام برای حمایت از تولید داخلی در صنعت برق، رفع مشکل بدهی‌های وزارت نیرو است. ایجاد درآمد پایدار برای وزارت نیرو که هم کفاف هزینه‌های جاری و هم توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری حاکمیتی است یک ضرورت است. در این راستا تدوین راهبرد برای حرکت به سمت واقعی کردن قیمت برق از ضروریات است. جدا از این مورد مهم، توصیه مرکز پژوهش‌ها در راستای احیای سرمایه‌گذاری در صنعت برق تغییر رفتار دولت در زمینه صادرات برق است.

بر این مبنا توصیه شده نهادهای قانون‌گذار تجاری کشور مکلف شوند ضمن پیش‌بینی چالش‌های محیطی پیش‌رو، قوانین را به‌گونه‌ای وضع کنند که نیازمند کمترین تغییر طی یک دوره مشخص باشد تا از این طریق تولیدکنندگان با در نظر داشتن چشم‌انداز یک یا چندساله، برنامه‌های تولیدی خود را با اطمینان بیشتری دنبال کنند. وضع و لغو چندین باره ممنوعیت‌ها یکی از مصادیق اصلی در عدم‌ثبات مقررات تجاری کشور محسوب می‌شود که به تولیدکنندگان صادراتی طی سال‌های گذشته آسیب وارد کرده است.

نهاد تنظیم‌گر برق موضوعی است که در ماه‌های اخیر بارها و بارها از سوی این مرکز به دولت برای سامان دادن به وضعیت برق کشور در حوزه انرژی پیشنهاد شده است؛ تصور نویسندگان این گزارش آن است که تاسیس نهاد تنظیم‌گر بخش برق، می‌تواند زمینه‌ساز تقویت عوامل تولید برق که شامل سرمایه و مواد اولیه هستند، شود. تاسیسات بودن محیط کسب و کار به عنوان مجموعه فرایندهای سیاست‌ها، شرایط حقوقی، نهادی و مقرراتی حاکم بر فعالیت‌های کسب‌وکارها، یکی از مشکلات ساختاری اقتصاد ایران و از جمله دلایل زمینه‌های فراهم نبودن شرایط رونق تولید در کشور به‌شمار می‌رود. در اسناد بالادستی نیز تسهیل محیط کسب‌وکار موردتاکید قرار گرفته است. همچنین پرداخت مطالبات بخش خصوصی موجب می‌شود قدرت مالی این بنگاه‌ها حفظ شود و کارآفرینان بخش خصوصی بتوانند از ظرفیت مالی خود برای مقابله با شرایط تحریم استفاده کنند تا نهادهای خود را به شکل بهینه تهیه کنند. همچنین توصیه شده با ایجاد سهولت دسترسی به مواد اولیه مانند فلزات اساسی از طریق سیاست‌های حذف معافیت مالیاتی صادرات مواد خام و مدیریت بورس عرضه فلزات و همچنین افزایش کارایی و سرعت نظام گمرکی برای واردات کالاهای خام خوراک کارخانه‌های تولیدی، توان واحدهای تولیدی برای مدیریت عرضه تقویت شود. بهبود مقررات و تسهیل امور و رویه‌های گمرکی نیز از دیگر مواردی است که در گزارش مرکز پژوهش‌ها به اهمیت آن برای پایدار شدن تولید برق اشاره شده است.

طی سالیان گذشته نیروگاه برق جدیدی ساخته نشد و نیروگاه‌های قبلی هم تعمیر و بازسازی نشده‌اند

در خواست فعالان صنعتی برای اصلاح قواعد مسدودی حساب در قانون جدید چک:

تولید مستثنا شود

رکود اقتصادی در سال‌های اخیر ضمن کاهش فعالیت بخش‌های گوناگون، پیامدهای منفی بسیار زیادی هم برای بخش‌های تولید داشته است. یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که در دوران رکود پررنگ‌تر شده و تاثیر بسزایی بر عملکرد بنگاه‌های تولیدی گذاشته، وضعیت نقدینگی این بنگاه‌هاست. شرکت‌های تولیدی به دلایل مختلف مانند فروش نرفتن محصولات، پر شدن انبار محصولات و مواد اولیه یا تسری مشکلات نقدینگی از یک شرکت به سایر شرکت‌ها، شرایط مطلوبی از نظر نقدینگی ندارند؛ از این رو در برخی از شرکت‌ها مهم‌ترین عامل محدودکننده یا حتی متوقف‌کننده تولید، بحث نقدینگی است. بنابراین رفع مشکلات بین بانک و تولید و اعطای اعتبارات به تولیدکنندگان می‌تواند کمک بزرگی به اقتصاد کشور باشد. این در حالی است که برخی بخشنامه‌های بانکی که به‌ظاهر مشکلی از سر راه برمی‌دارند، از جنبه‌هایی هم مشکلاتی برای صنعت ایجاد می‌کنند. به‌عنوان نمونه در قانون جدید چک که براساس آن، اگر شخصی چکی را صادر کند و حساب مرتبط با چک کسر موجودی داشته باشد، بانک با مسدود کردن تمام حساب‌های دارنده چک، نسبت به پرداخت وجه در شبکه بانکی اقدام می‌کند. این اقدام در جهت حمایت از حق فرد دارنده چک اجرا می‌شود، اما مشکلات بسیاری برای ارائه‌دهنده چک ایجاد کرده است. در این گزارش نظر فعالان صنعتی را در این زمینه جویا شده که در ادامه می‌آید.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

اعتقادی به اجرای
سند استراتژی
صنعتی نیست

برزیں جعفر تاش امیری
پژوهشگر و عضو مجمع
کارآفرینان ایران

طی ۳۰ سال گذشته، دست‌کم ۴ سند با موضوع سیاست توسعه صنعتی در ایران تدوین شده، اما این اسناد هیچ‌گاه مورد حمایت واقع نشده است. کیفیت پایین سند تدوینی، عدم اعتقاد دولت‌ها به اجرای سند استراتژی صنعتی، فقدان منابع کافی، بحران‌های بیرونی و تغییر دولت از جمله دلایل این اتفاق است.

گاهی به‌نظر می‌رسد تدوین و اجرای استراتژی صنعتی و حمایت جدی از بخش‌های مولد اقتصاد در اولویت نیست. برای بررسی این موضوع باید به ۳ مبحث اقتصاد منبع‌محور، نگاه سیاسی و رویکرد اقتصادی مسلط بر کشور پرداخت. از آنجا که عمده درآمد کشور از فروش منابع طبیعی تأمین می‌شود، اقتصاد ما به‌شدت منبع‌محور است.

طبق ادبیات پژوهشی، اقتصادهای منبع‌محور با مشکلاتی مانند بیماری هلندی، نوسانات درآمدی، اثر حصار و بی‌توجهی به سرمایه انسانی مواجهند. در بیماری هلندی، افزایش ارزش پول شده و به‌دنبال آن موجب کاهش رقابت‌پذیری تولید داخل می‌شود. در ادامه نوسانات درآمدی به‌علت نوسانات نرخ کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی، اقتصاد کلان را دچار بی‌ثباتی کرده و در نهایت به ضرر بخش تولید تمام می‌شود.

مشکل دیگر اقتصادهای منبع‌محور، انحصارگرایی است. در این اقتصادها صنایع استخراجی و صناعی که حول محور منابع شکل گرفته‌اند به‌گونه‌ای چشمگیر رشد می‌کنند.

در این صنایع، تخصص‌ها و حقوق‌ها بسیار بالاست، اما به علت اینکه جنس این صنایع با جنس سایر حوزه‌های اقتصادی متفاوت است، سرریز خاصی برای بخش‌های دیگر ندارند و گویی حصار دور این صنایع کشیده شده است.

آسیب بعدی، بی‌توجهی به سرمایه انسانی است. وقتی کشوری به‌راحتی بتواند به ازای حاصل از فروش منابع دست یابد، دیگر انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری روی منابع انسانی خود ندارد و آنها را هدر می‌دهد. حال آنکه کشورهای دیگری درآمد ارزی حاصل از فروش منابع نداشته‌اند، مجبور بودند از سرمایه انسانی خود برای رشد بخش‌های مختلف اقتصاد بهره بگیرند.

مجموع این رویدادها منجر به تضعیف بخش تولیدی به‌ویژه صنایع می‌شود. گاهی دولت‌ها برای حفظ حمایت بخش گسترده‌ای از جامعه، اقدام به توزیع گسترده رانت برای گروه‌های مختلف می‌کنند. این در حالی است که توزیع رانت باعث کسری بودجه و در نتیجه بی‌ثباتی اقتصاد کلان شده و در نهایت بر بخش تولید فشار می‌آورد و دیگر منبعی برای حمایت واقعی از تولید باقی نمی‌ماند.

رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان سیاست‌های حامی بازار است که حضور نهادهایی مانند سازمان خصوصی‌سازی و شورای رقابت و بحث‌هایی همچون به‌سود فضای کسب‌وکار، تنظیم‌گری و شفافیت، نمونه‌ای از تسلط این سیاست‌ها در کشورمان است.

یکی از دلایلی که اقبال چندانی به سیاست صنعتی نداشته‌ایم نیز به قدرت رویکرد حاکم بر اقتصاد جهان بازمی‌گردد. بنابر آنچه گفته شد، مجموع سه موضوع فقدان منابع، استقرار سیاسی و رویکرد مسلط اقتصاد جهانی سبب شده در ایران نیز به سیاست‌های صنعتی کلان در قالب استراتژی صنعتی توجه زیادی نشود.

نتیجه، به‌دلیل هدایت رانت به‌سوی صنایع منبع‌محور و میل گروه‌های ثروت و قدرت به سرمایه‌گذاری در صنایع استخراجی، صنایع منبع‌محور توسعه زیادی پیدا کرده‌اند و بخش تولید تضعیف شده است.

در چنین اکوسیستمی که تحت‌تاثیر یک‌سری الگوهای کلان اقتصادی است اولویت‌بندی‌ها بدون توجه به لایه‌های عمیق راه به جایی نمی‌برد، چون اولاً پولی برای حمایت از دیگر بخش‌ها مانند صنایع وجود ندارد، زیرا به سمت یارانه‌ها، خدمات اجتماعی و نهادهای فرهنگی یا به سمت صنایع منبع‌محور رفته و دوم اینکه تمرکز کلی نیز بر توسعه تولید و صنایع نیست.

با این همه سند استراتژی توسعه صنعتی کشور از آن دست اسنادی است که ویرایش اولیه آن باوجود اینکه جزو الزامات ملی و اجرایی کشور بوده و با استفاده از نظر صاحب‌نظران تدوین شده، در دو دوره نهم و دهم دولت کاملاً کنار گذاشته شد.

در راستای اجرای ماده یک قانون تمرکز امور صنعتی و معدن مصوب سال ۱۳۷۹ مجلس شورای اسلامی مبنی بر تکلیف تدوین سند راهبرد و سیاست‌های توسعه صنعتی به وزارت صنایع و معادن، قرارداد مطالعه سند مذکور با دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف در تاریخ بیستم بهمن سال ۱۳۷۹ تنظیم و نتایج آن در مرداد ۱۳۸۲ با عنوان «مطالعات استراتژی توسعه صنعتی کشور» منتشر شد.

این سند با ماهیت چشم‌انداز ۲۰ساله و سیاست‌های کلی قانون برنامه مصوب رهبر معظم انقلاب و برنامه چهارم و پیش‌بینی‌های برنامه پنجم، ششم و هفتم توسعه، «سند راهبردی توسعه صنعتی کشور» تا آق سال ۱۴۰۴ نام گرفت؛ سندی که هنوز در پیچ و خم اجرا مانده و به‌نظر می‌رسد در دولت‌های مختلف نیز اعتقادی به اجرای سند استراتژی صنعتی نیست.

اگر شرکت،
اعضای
هیات‌مدیره یا
ذی‌نفعان آن
چکی صادر
کنند که فاقد
موجودی
باشد، تمامی
حساب‌های
شرکت مسدود
می‌شود

اینکه همه
موجودی
حساب‌ها
مسدود
شود، رویکرد
قابل‌قبولی
نیست

باتوجه به
شرایط سخت
اقتصادی باید
در تدوین
قوانین
بانکی دقت
بیشتری شود
تا کارسازتر
باشند

تیر خلاص به تولید

سختگیرانه‌ای ایجاد و تولید را افزون بر مسائلی که با آنها درگیر است، دچار چالش‌های جدیدی می‌کند. براساس یکی از دستورالعمل‌های جدید بانک مرکزی، اگر یک چک توسط ذی‌نفع یک واحد تولیدی مسدود شود، تمام حساب‌های آن واحد تولیدی مسدود خواهد شد. یعنی یک چک که برگشت می‌خورد، امکان پرداخت دستمزد هم وجود ندارد؛ به‌عبارتی مانند دومینویی است که کل یک واحد صنعتی را درگیر می‌کند و اگر ادامه یابد، آسیب‌زاست و واحد صنعتی را زمین می‌زند. روغنی گلپایگانی ادامه داد: بنا بر خبری که به‌تازگی از سوی بانک مرکزی منتشر شده، بالاترین رکورد ثبت چک‌های برگشتی در ۲ سال اخیر در بانک مرکزی ثبت شده است. این چه معنایی دارد؟ یکی از دلایل این امر به گردش نقدینگی تولید برمی‌گردد و اینکه گردش نقدینگی کم شده و نظام بانکی منابع مالی لازم را به واحدهای تولیدی تزریق نمی‌کند؛ به‌عبارتی عملاً یک نظام انقباضی ایجاد شده که در آن، پولی در گردش نیست. در این شرایط تمام واحدهای تولیدی و صنعتی بلااستثنا دچار مشکلات و چالش‌های مالی شده‌اند؛ بنابراین این گپ مالی آنها را زمینگیر کرده و اگر دولت به داد آنها نرسد، شرایط بدتر خواهد شد و باید عطای تولید را به لقای آن بخشید.

وی اظهار کرد: گرچه ثبت چک، تاحدودی صدور چک‌های بی‌محل را کنترل کرد، اما اگر شرکت، اعضای هیأت‌مدیره یا ذی‌نفعان چکی صادر کنند که فاقد موجودی باشند، تمامی حساب‌های آن شرکت مسدود می‌شود. این موضوع باعث‌شده بسیاری از واحدها حتی توان پرداخت دستمزد کارگران خود را نداشته باشند. اگر سال، سال حمایت

ابوالفضل روغنی گلپایگانی، کارشناس حوزه صنعت درباره معضلاتی که به‌واسطه قانون جدید چک و مسدود شدن حساب‌ها برای واحدهای تولیدی و صنعتی ایجاد می‌شود به گفت: امروز صنعت درگیر موضوعات مهم بسیاری مانند مشکلات زیرساختی و هزینه‌های انرژی (آب، برق و گاز) است که به‌شدت به آن آسیب زده و تولیدکنندگان را عذاب می‌دهد. در این وضعیت، موضوع مهم دیگر مربوط به بخشنامه‌های جدید بانکی است و از آنجایی که صنعت ما بانک‌محور است، قطعاً بر تولید تاثیر می‌گذارد. در کنار اینکه بانک‌ها حمایت چندانی از تولید ندارند، در دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌هایی هم که صادر می‌کنند، تولید نادیده گرفته و فراموش می‌شود؛ از این رو طبیعی است که با برخی از این دستورالعمل‌ها برای بخش‌های تولیدی چالش ایجاد شود.

وی ادامه داد: در ۲۰ سال گذشته هر سال شعار رهبری حمایت از تولید بوده که با عناوین گوناگون هم موردتاکید قرار گرفته است. رهبری این تاکید و توجه را دارند، اما به‌جرات می‌توانم بگویم در بین نهادهای و سازمان‌های دولتی کمترین گوش‌آنی را می‌شنود و کمتر نهاد اجرایی در برنامه‌ها و اقداماتی که انجام می‌دهد بر عملیاتی کردن این شعارها یعنی حمایت از تولید تمرکز می‌کند.

عضو هیات‌نماینده‌گان اتاق بازرگانی ایران افزود: شکی در این نیست که باید از قابلیت‌های مالیاتی در کشور استفاده شود و شفافیت در رأس امور قرار بگیرد. با این حال، بانک مرکزی گاه شرایط بسیار

چالش‌های ریزودرشت تولید با نظام بانکی

مصطفی کرمانی، کارشناس حوزه صنعت نیز درباره مشکلاتی که مسدودی چک‌های بانکی برای تولید ایجاد کرده به گفت: فعالان اقتصادی در یک زنجیره فعالیت می‌کنند و وقتی در یکی از حلقه‌های این زنجیره خللی ایجاد می‌شود، در نهایت کل زنجیره دچار مشکل و چالش می‌شود. برگشت چک هم به‌دلایل متعدد در تولید رخ می‌دهد و گاه اجتناب‌ناپذیر است. حال براساس دستورالعمل بانک مرکزی حساب‌ها هم متصل است و اگر یک چک وصول نشود، از حساب‌های دیگر فرد مبلغ چک پرداخت می‌شود که به‌خودی‌خود مشکلی ایجاد نمی‌کند و رویکرد خوبی است، اما اینکه همه موجودی حساب‌ها مسدود شود و به‌نوعی دست تولیدکننده را ببندد، قابل‌قبول نیست. در این زمینه خاص، پیشنهاد تولیدکنندگان این است که یک بند استثنایی برای واحدهای تولیدی در نظر گرفته شود و به‌عنوان نمونه به کسانی که پروانه بهره‌برداری دارند، فرصت بدهند. با این راهکار می‌توان نقص این دستورالعمل را برطرف کرد و آن را از پیش پای تولید برداشت.

این فعال حوزه صنعت در ادامه درباره چالش‌هایی که تولید با نظام بانکی دارد، اظهار کرد: بخش بزرگی از وابستگی تولید به بانک‌ها در فرآیند دریافت تسهیلات بانکی است که متأسفانه حمایت چندانی از تولید نمی‌شود و واحد تولیدی برای دریافت یک تسهیلات بسیار کم و جزئی هم باید مدت زمان زیادی در انتظار بماند و در ادامه هم مدت زیادی درگیر بروکراسی اداری خواهد بود. گاه ۷ ماه از سال می‌گذرد، اما تولیدکننده موفق به دریافت تسهیلات نمی‌شود. در این ۷ ماه، واحدهای تولیدی عملاً نمی‌توانند اقدامی انجام دهند و دست‌شان

بسته است. این رویکرد در شرایطی که به‌دلیل مشکلات اقتصادی، نقدینگی و سرمایه در گردش تولید کاهش یافته، چالش‌های تولید را بیشتر می‌کند و در شرایطی که همواره بر حمایت از تولید تاکید می‌شود، پذیرفته نیست.

روند پیچیده اعطای تسهیلات

کرمانی همچنین با اشاره به اینکه در اعطای تسهیلات نگاه بانک به اعتبار تولیدکننده است، ادامه داد: بانک برای دادن تسهیلات به تولید، اعتبار تولیدکننده‌ای را می‌سنجد که هزار و یک چالش مالی دارد و به‌طبع گردش مالی موردنظر بانک تأمین نخواهد شد. در این زمینه هم انتظار داریم متولیان امر تجدیدنظر کنند و در مواردی که لازم است به نفع صنعت و تولید کشور اصلاحات یا استثناهایی در نظر بگیرند. بانک مرکزی باید مکلف باشد دستورالعمل‌هایی را که به ضرر تولید است تغییر دهد، زیرا بدون رونق تولید، نجات اقتصاد و راه‌های آن از تورم و نابسامانی امکان‌پذیر نیست. به‌عنوان نمونه برای گردش حساب تولیدکنندگان تمهیداتی ببیندیشند تا همه تولیدکنندگان به‌اندازه نیازی که به نقدینگی دارند، از سوی بانک‌ها حمایت شوند.

این فعال حوزه صنعت ادامه داد: داستان‌های ریزودرشت زیادی در رابطه بین بانک و صنعت وجود دارد که لازم است شناسایی و در مواردی اصلاح شوند. روند پیچیده اعطای تسهیلات و طولانی بودن فرآیند آن، اعتبارسنجی و قوانینی که باید اصلاح شوند از مشکلات تولید در رابطه با بانک است. برخی از قوانین زمانی به نفع تولید بوده، اما در حال حاضر این‌گونه نیست و باید اصلاح شوند. میزان تسهیلات واحدهای تولیدی نیز باید براساس تورم و رکودی که در

چالشی دیگر برای تولید

زمینه‌ساز چالش‌های جدید شده است. او ادامه داد: باتوجه به شرایط سخت اقتصادی، باید در تدوین قوانین دقت بیشتری شود تا کارسازتر باشند.

وزیر حامی تولید باشد

حیاتی گفت: تمام مسائل یادشده در کنار معضلات پیشین در حوزه مالیات و بیمه، دردهای صنعت را افزون کرده و تولیدکنندگان به‌سختی چراغ کارگاه‌های خود را روشن نگه داشته‌اند. وی با بیان اینکه وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت باید به صنایع خرد و کارگاه‌های کوچک در این صنایع توجه ویژه داشته باشد، گفت: بخش اعظمی

از تولید است، پیشنهاد می‌کنیم به‌معنای واقعی از تولید حمایت شود. به‌عنوان نمونه، اگر در موردی چک برگشت خودرو، دست‌کم فرصت زمانی محدود یک هفته تا ده روزی به تولیدکننده داده شود

یا به ازای مبلغ چکی که برگشت‌خورده موجودی حساب مسدود شود، نه کل حساب‌ها. با این رویه خرید مواد اولیه، دستمزد کارگران، پول آب، برق و گاز و تسویه با بانک‌ها مختل و به‌طور خودکار همه سیستم قفل می‌شود و شرکت باید تعطیل شود و این نوع از تعطیلی را هم تجربه کند.

معنای این حمایت نیست

عضو هیات‌نماینده‌گان اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه این رویکردهای اشتباه هیچ نشانی از حمایت از تولید ندارد، گفت: برای این مشکل هم می‌توان راهکارهای مناسبی ارائه داد و قابل‌حل است. در سال حمایت از تولید با این اقدامات به‌نوعی به تولید تیر خلاص می‌زنیم. باید ببینیم در شرایط خاصی قرار داریم و برخی از قوانین بالادستی مانند همین قانون چک برگشتی نیازمند اصلاح هستند. متأسفانه در شرایط کنونی دولت بیش از آنکه تسهیل‌گر تولید و صنعت باشد، بازدارنده آن است. بسیاری از اقدامات مانند همین راه‌اندازی سامانه جامع تجارت برای کمک به تولید انجام شد، اما در نهایت خود به مانعی برای تولید تبدیل شده و سامانه مانع تجارت شد!

اقتصاد وجود دارد، افزایش باید. علاوه بر این سقف پرداخت وام به اشخاص حقیقی و حقوقی نیز باتوجه به شرایط کنونی باید اصلاح و براساس تورمی که ایجاد شده تغییر کند. لازم است شرایط ویژه

اقتصادی را برای دادن تسهیلات در نظر بگیرند. موضوع دیگر مربوط به مسدودی حساب ناشی از برگشت چک و پرداخت وام است. برای پاس کردن چک باید به تولیدکننده مهلت داده شود. یکی از مشکلات تولیدکنندگان در روند دریافت تسهیلات این است که اگر اعتبار متقاضی (تولیدکننده) به حدنصاب نرسد باید بخشی از تسهیلات نزد بانک بماند. کرمانی در پایان اظهار کرد: اگر بانک حامی تولید است، باید در ابلاغ بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها مانند قانون چک جوانب امر را به‌دقت مورد بررسی قرار دهد و جایی که لازم است و گرهی از اقتصاد در بخش‌های گوناگون باز می‌کند، موارد استثنایی تعریف کند. در زمینه اعتبارات هم انتظار داریم سقف تسهیلات بالاتر برود و فرآیند اعطای تسهیلات به تولید داری پیچیدگی و بروکراسی کمتری باشد. موضوع دیگری که سال‌هاست مطرح شده و همواره تولید را دچار چالش کرده، به‌ویژه در نظام بانکی کشور در دو ماه آخر سال برمی‌گردد. در دو ماه پایانی سال بیشترین فشار مالی به واحدهای تولیدی می‌آید و در حالی که تولیدکننده به‌دنبال تهاتر و استمهال بدهی‌های واحد تولیدی خود و بیش از هر زمانی نیازمند حمایت‌های مالی از سوی نظام بانکی است، بانک‌ها حساب‌ها را می‌بندند و تسهیلاتی ارائه نمی‌دهند.

از اشتغال در کارگاه‌های کوچک رخ داده و باید این واحدهای اقتصادی موردحمایت و تشویق جدی قرار بگیرند. دولت سیزدهم باید برای توسعه تجارت برنامه‌ریزی با افق روشن داشته و از سازمان‌ها و نهادهای مرتبط بخواهد از تولید حمایت کنند. انتظار است وزیر صنعت، معدن و تجارت در حوزه تأمین مواد اولیه و اصلاح قانون چک در شرایط سخت فعلی حامی تولیدکنندگان باشد.

سخن پایانی

پیش از ابلاغ بخشنامه‌ها به‌ر برد و تا حد امکان چارچوب مقرراتی که در بخش‌های گوناگون تعیین می‌کند یا تغییر می‌دهد را بسنجد تا کمتر آسیب‌زا باشند.

آموزش‌های معدنی
و چالش‌های آنمحمد رضا خالصی
استاد دانشگاه و فعال معدنی

خیلی وقت‌ها این سوال پیش می‌آید که چرا خروجی‌های دانشگاه ما نمی‌توانند به‌طور مستقیم وارد صنعت شوند، اما من از نزدیک شاهد بودم که فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های بزرگ دنیا هم همین شرایط را دارند و هیچ‌گاه فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی نمی‌توانند از روز اول وارد فعالیت حرفه‌ای شوند. تفاوت اینجاست که شرکت‌های بزرگی که ساختارهای جابافته‌ای برای انتقال علم و تجربه در درون‌شان شکل گرفته‌است و ساز کار انتقال اطلاعات و کارآموزی دارند، از طریق کارآموزی دانشجویان و تزریق منابع مالی به دانشگاه، ارتباط سیستماتیک و ارگانیک خود را با این موسسات آموزشی حفظ می‌کنند.

در کشورهای پیشرفته، هزینه‌کرد برای حل مشکلات حوزه صنعت از طریق دانشگاه سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود، در حالی که بسیاری از بخش‌های صنعتی در کشور ما اصلاً ظرفیت پذیرش کارآموز را ندارند. برای مثال، اگر بخواهیم یک دانشجوی لیسانس را چند ماه برای کارآموزی به واحدهای معدنی بفرستیم، با مشکل روبه‌رو می‌شویم، چون هیچ کارخانه‌ای، همکاری با نیروی کارآموز را برای دوره بیش از یک هفته یا در موارد نادر بیش از یک‌ماه قبول نمی‌کند و جایی را نمی‌توان پیدا کرد که دوره سه‌ماهه برای کارآموز در نظر بگیرد.

آنها متوجه نیستند کارآموزی که چند ماهی در مجموعه آنها کسب تجربه کند، در واقع مهارتی را کسب می‌کند که دقیقاً به کار خود این مجموعه‌ها می‌آید و اگر جلوی کسب این مهارت را بگیرند، باید با صرف هزینه بیشتری، فرد دیگری را پیدا کنند تا با هزینه‌ای بسیار بیشتر، همان خدمات را به آنها ارائه دهد.

اگر بخواهیم بی‌طرفانه به موضوع نگاه کنیم، باید بگوییم هم دانشگاه و هم صنعت ما دولتی، غیرقابلی و غیرپویا است، اما صنعت تلاش می‌کند همه تقصیرها را به گردن دانشگاه بیندازد. در حالی که حداقل خروجی‌های دانشگاه، در همه دنیا موردپذیرش و مطلوب هستند و بهترین دانشگاه‌های دنیا علاقه‌مند هستند که فارغ‌التحصیلان‌های ما را جذب کنند، اما در بخش صنعت نمی‌توانیم ادعا کنیم بهترین صنایع دنیا مشتریان تولیدات صنعتی یا خدمات ما نیستند. این نشان می‌دهد که دانشگاه ما با فاصله بسیار زیادی جلوتر از صنعت ایستاده است. برای پر کردن این فاصله، باید تشکلهای صنعتی در حوزه معدن را پیش بگذارند. فلسفه وجودی این تشکلهای و مجموعه‌های صنعتی خدمات‌رسانی به صنایع است. یکی از خدماتی که آنها می‌توانند ارائه کنند، کمک به توانمندتر شدن نسلی است که در آستانه ورود به بازار کار است. با برگزاری دوره‌های کارآموزی مناسب در صنعت؛ تشکلهای باید ارتباطات را ایجاد کنند. مجموعه‌هایی مانند خانه معدن، انجمن مهندسی معدن، سازمان نظام‌مهندسی معدن و امثال آن باید نقش جدی‌تری برعهده بگیرند، با معادن رانیزی، ارتباط میان دانشگاه و صنعت را تسهیل و امکان کارآموزی را برای دانشجویان فراهم کنند. کارکرد تشکلهای این است که این ارتباطات را گسترش دهند و در نهایت دولت، کارخانه‌های دولتی و خصوصی هستند که باید با پیش بگذارند و کمک کنند تا نسل بهتری از دانشجویان پرورش پیدا کنند.

هیچ کلاس درس دانشگاهی نمی‌تواند کارخانه باشد و فعالیت‌های نصب، ساخت و راه‌اندازی تجهیزات را به‌طور عملی آموزش بدهد. بنابراین، در مجموع خود صنایع باید از طریق ارتباطاتی که با دانشگاه‌ها برقرار می‌کنند، این دست از امکانات را در اختیار دانشجویان قرار دهند و به آموزش نیروی انسانی ماهر بپردازند.

اما سیستم آموزشی ما دارای ضعف‌هایی است که برای موفقیت در این مسیر باید برطرف شوند. یکی از مهم‌ترین نقص‌های سیستم آموزشی دانشگاهی ما، تدوین نادرست سازکار سرفصل‌های آموزشی است. برای حل این مشکل باید تدوین چارچوب درسی - یعنی برنامه‌ریزی برای درس‌ها و سرفصل‌هایی باید در هر رشته تدریس شود - از دست وزارت علوم خارج شود. به‌عبارت‌دیگر، متولی این امر نباید نهادی دولتی باشد و چند استاد دور هم جمع شوند و براساس توانمندی‌های خودشان برنامه درسی بنویسند.

نوشتن این چارچوب‌های درسی باید با همکاری جدی و نظام‌مند با تشکلهای معدنی، صنعت معدن، سازمان نظام‌مهندسی و امثال آن باشد و وزارت علوم نباید در این زمینه نقش چندانی نداشته باشد، زیرا وزارت علوم ارائه‌دهنده خدمات آموزشی است، بنابراین باید بداند هر حوزه چه خدماتی نیاز دارد و همان خدمات را ارائه دهد، نه اینکه خودش برنامه طراحی کند. به‌نظر من، این بزرگ‌ترین چالش دانشگاه‌های ما است. برنامه‌ها و ساختار درسی ما در بخش معدن نیاز به بازنگری جدی دارند، زیرا به نظر می‌رسد با آنچه باید باشد، تفاوت زیادی دارند. چطور ممکن است سرفصل دروسی که دانشجوی کارشناسی ما می‌گذراند، با سرفصل دروس دانشگاه‌های دیگر دنیا تنها ۱۰ تا ۳۰ درصد مشابهت داشته باشد؟ بنابراین باید دروس، خارج از چارچوب وزارت علوم و در همکاری گسترده با تشکلهای معدنی و بخش صنعت بازنگری و سرفصل‌های درسی از ابتدا پایه‌ریزی شود. به‌ویژه اینکه از درون دانشگاه نمی‌توانیم آینده معدن را پیش‌بینی کنیم. برای آن درس طراحی کنیم. آینده معدن را صنعت معدن و دیگر صنایع رقم می‌زند. برای رفتن به‌سوی آینده هوش‌مصنوعی، بلاک‌چین، واقعیت مجازی، اینترنت‌اشیا، هوشمندسازی معادن و مباحث میان‌رشته‌ای، سنسورهای نرم و سخت و امثال آن مطرح است و دانشگاه‌ها باید به‌سرعت خود را برای آموزش آن مطالب آماده کنند. اگر در این زمینه غفلت کنیم و آموزش را به شیوه رایج ادامه دهیم، حداقل عقب‌رینی از دیگران عقب‌تر می‌افتیم و این همان اتفاقی است که نظام آموزش عالی ما با کندی در این مسیر حرکت می‌کند.

گفت‌وگو

گیتا جاودانی

editor@smtnews.ir

گفت‌وگوی دوباره جایگاه نظارت در مدیریت بخش معدن و صنایع وابسته

نظارت بر معدن وظیفه دولت است

عکس: مهندس

نظارت کامل و کارآمد بر فعالیت‌های بخش معدن از اهمیت بسیاری برخوردار است. صنعت معدن به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی در توسعه اقتصادی کشورها نقش اساسی دارد. از استخراج مواد معدنی تا تولید محصولات پایانی، این صنعت تأثیر بزرگی بر سایر بخش‌های اقتصادی دارد. با این حال، ضعف نظارت و کنترل در این زمینه می‌تواند منجر به مشکلات جدی شود. در کشورهایی که نظارت ناکافی بر صنعت معدن وجود دارد، ممکن است مشکلاتی مانند بهره‌برداری غیرقانونی، آسیب به محیط‌زیست، تخریب منابع طبیعی، کارآبی پایین و فساد اقتصادی ایجاد شود. عدم اجرای استانداردهای بهداشت و ایمنی نیز می‌تواند منجر به حوادث جدی و از دست رفتن جان انسان‌ها شود. در این زمینه، کشور

فضای معدنی کشور مورداسفاده قرار نمی‌گیرند. پس مسئله دیگر این است که باید برای مدیریت و نظارت از ابزار جدید استفاده کرد. پس لازم است که در حوزه نظارت، هوشمندسازی اتفاق بیفتد و بعد نظارت، مدل‌سازی شود. آن وقت می‌توان بسر همه‌چیز تسلط داشت و حتی تولیدات مواد معدنی را به گرم کنترل کرد و همین‌طور، در ادامه زنجیره تولید می‌توان آن را رصد کرد و معضلات مربوط به کارگر و کارفرما و مشکلات مربوط به بیمه و... خودبه‌خود از بین می‌رود. بنابراین به‌گمان من، نخستین قدم، حل مشکل مدیریتی است و استفاده از ابزار در حوزه نظارت است.

تشدید مشکلات اقتصادی چه تأثیری بر ضرورت نظارت بر بخش معدن دارد؟

افزایش مشکلات اقتصادی و گسترش فقر و بیکاری به‌طبع تأثیر تشدیدکننده‌ای بر افزایش معضلات و تخلفات بخش معدن دارد، اما وقتی بی‌نظمی و هرج‌ومرج در فضای معدن حاکم است، نمی‌توان انتظار داشت هیچ خطایی رخ ندهد. به نظر من تکلیف از افرادی که براساس نیاز دست به اقدامات غیرقانونی می‌زنند، ساقط است و هرچی بر آنها نیست. چنین افرادی معمولاً برای برطرف کردن نیازهای اولیه زندگی خود و از روی ناچاری مجبور می‌شوند تن به اقدامات غیرقانونی بدهند. برای مثال، وقتی کسی که در نهایت استیصال قرار دارد، پیشنهاد می‌شود که بدون بیمه یا قرارداد وارد کار شود، وی به‌دلیل عسر و حرج مجبور است تا بپذیرد. مشکل اصلی، مدیریت و نظارت بر کار و ساماندهی آن است. به‌طبع وقتی فضا معشوش و بی‌نظم باشد، پیمانکارها و صاحبان معدن که تمایل به انحراف از قانون دارند، از این سوءاستفاده می‌کنند و در مقابل، نمی‌توان انتظار داشت که بدون برطرف کردن احتیاجات اولیه افراد نیازمند به کار، همه مطابق اصول قانونی رفتار و برای احقاق حقوق خود پافشاری کنند. کارگران غیرقانونی و دیگر چالش‌هایی از این دست عامل اصلی نیستند، بلکه عامل تبعی و معلول مشکلات مدیریتی هستند.

اگر بخواهیم پیچیدگی قوانین و مقررات و محدودیت‌هایی که به بخش اعمال می‌شود را از نظر کمی عددگذاری کنیم، من امتیاز ۸۰ را برای آن در نظر می‌گیرم. به‌عبارت‌دیگر، ۸۰ درصد از این معضلات از مدیریت در حوزه معدن و نظارت بر این حوزه منشأ می‌گیرد. به‌دلیل قوانین ضدتوقیف و اجرای سلیقه‌ای آنها و نظارت نادر بر هیچ‌یک از این موارد و آنچه گفته شده است، همه دست به‌دست هم دادند و فضای معدنی را معشوش کردند و به این ترتیب، معدنکار را به این وادی سوق می‌دهد که وقتی با تخلف می‌تواند سود خود را تضمین کند، چرا نباید دست به این کار بزند. برای مثال، وقتی برای دریافت قانونی مجوز، معدنکار باید حداقل یک سال دنبال مجوز بدهد و سلیقه ۱۰ کارشناس را تأمین کند تا در نهایت مجوز موردنظر را بگیرد یا حتی نگیرد، خیلی دور از ذهن نیست که ترجیح بدهد به‌جای مراجعه و طی مراحل قانونی، کاری را که مدنظر دارد، انجام بدهد و سود بیشتری هم به جیب بزند که در این صورت نه با کسی درگیر می‌شود و نه لازم است که سلاقی فردی کارشناسان را علاوه بر فشارهای بخشنامه‌ای تحمل کند و بنابراین، ترجیح می‌شود به‌دنبال راه‌های میانبر و خلاف قانون برود و به‌گمان من، ۸۰ درصد این چرخه باطل به‌واسطه ساختارهای معیوب مدیریتی و نظارتی در حوزه معدن است.

نبود اطلاعات دقیق و آمار درست چه آثار زیانباری دارد؟

وقتی آمار دقیق تولید معدنی مشخص نباشد، آمار دقیق تولید صنعتی هم روشن نخواهد شد و نمی‌دانیم در زنجیره تولیدات صنعتی چه اتفاقاتی رخ می‌دهد.

به‌عبارت‌ساده‌تر، اگر زنجیره تولید را در سنگ‌آهن به‌سمت صنایع پایین‌دست دنبال کنیم، به‌ترتیب از سنگ‌آهن دانه‌بندی‌شده به کنساستره، گندله، آهن‌اسفنجی و بعد بلیت، شمش نورد و... تبدیل می‌شود که در هر یک از این مراحل، ارزش‌افزوده‌ای به آن اضافه

ما نیز با ضعف نظارت روبه‌رو است. عواملی نظیر نقص در تجهیزات و منابع انسانی متخصص، فساد و نبود شفافیت می‌تواند اثرات منفی بر فرآیند توسعه صنعت، معدن و بخش‌های مرتبط داشته باشد. به‌همین دلیل، تقویت نظارت و اجرای قوانین و مقررات مناسب، ضروری است تا این صنعت به‌طور پایدار و منطبق با استانداردهای بین‌المللی پیشرفت و به توسعه پایدار کمک کند. گفت‌وگوی امروز **سنت** با علی سلگی، کارشناس معدن و مدیرعامل یک هلدینگ معدنی درباره موضوع اهمیت و ضرورت نظارت بر معدن است.

می‌شود. بنابراین، به‌فرض اگر در ابتدای زنجیره، اضافه‌برداشت وجود داشته باشد، در کل زنجیره، تأثیر خواهد گذاشت، اما تولیدکنندگان در بخش‌های گوناگون به‌گونه‌ای رفتار می‌کنند که این میزان اضافه‌برداشت از دولت پنهان نگه داشته شود و به این شکل، هیچ‌یک از مالیات‌های مربوطه پرداخت نمی‌شود، در واقع همه فرار مالیاتی دارند و بی‌نظمی در حوزه بازار هم نتیجه چنین عملکردی است.

پس نخستین اثر مخرب فقدان نظارت کافی بر بخش معدن، این است که آمار و ارقام درستی از برداشت‌های مواد معدنی در کشور و در نتیجه گردش مالی در این صنعت وجود ندارد. این آسیب بر مدیریت و به‌ویژه مدیریت کلان تأثیر بسیاری دارد. به‌عبارت‌دیگر، وقتی دولت که مدیریت این بخش را در اختیار دارد، اطلاعات و آمار درستی به‌دست نمی‌آورد، قادر نیست مدیریت درست و دقیقی هم بر این بخش اعمال کند و دیگر اینکه، منابع دولتی که باید از محل حقوق دولتی و مالیات و... اخذ شوند، به‌درستی احصا نمی‌شوند و به این ترتیب، خسارت زیادی به عموم ملت و کل کشور وارد می‌شود.

برداشت‌های غیرمجاز؛ هم از نظر مدیریتی ایجاد اشکال می‌کند و هم، از آنجایی که دولت باید این درآمدها را صرف مصارف عمومی و خدماتی به مردم کند، سهم عمومی از انفال در این میان گم می‌شود. به‌نظر می‌رسد، اگر بی‌نظمی ادامه پیدا کند، این شرایط به حوزه‌های دیگر هم تسری می‌یابد. پس در حوزه تولید هم، آمار و ارقام درستی نخواهیم داشت. این بی‌نظمی به ایجاد و رونق بازار کاذب قاچاق در همه انواع تولیدات و محصولات و آشفتگی در بازار منجر می‌شود و سلسله ناهنجاری‌هایی ایجاد می‌کند و کنترل تولید در معدن تا بازار و بازارگردانی را از دست دولت بیرون می‌آورد.

این آشفتگی چه آسیبی به نیروی انسانی شاغل در بخش معدن وارد می‌کند؟

به‌طور کلی استفاده از نیروی کار در معدن خراج از چارچوب پیش‌بینی‌شده قانونی، تخلفی بزرگ از سمت معدنکار است. به‌عبارت‌دیگر، هر مانع و محدودیتی که قانون و قانون‌گذاری ایجاد کرده باشد، باز هم دلیل قانع‌کننده‌ای نیست که معدنکار از کارگر به‌صورت غیرقانونی بهره‌گیری کند. آسیب اصلی در این مسیر به نیروی کاری وارد می‌شود که در این شرایط به خدمت گرفته شده است و اگر بخواهیم منصفانه نگاه کنیم، باید در تلاش باشیم که این معضل از طریق حل شود که به عدالت نزدیک‌تر باشد. به عقیده من، باید از ابتدا جلوی جفا کردن در حق کارگران گرفته شود، زیرا بدون برخورداری از بیمه، ثبت سابقه کار و بی‌توجه به آسیب‌هایی که ممکن است در معدن به نیروی انسانی وارد شود، در حق کارگر ظلم می‌شود و جایی درقبال از کارافتادگی وی، مسئولیتی برعهده ندارد.

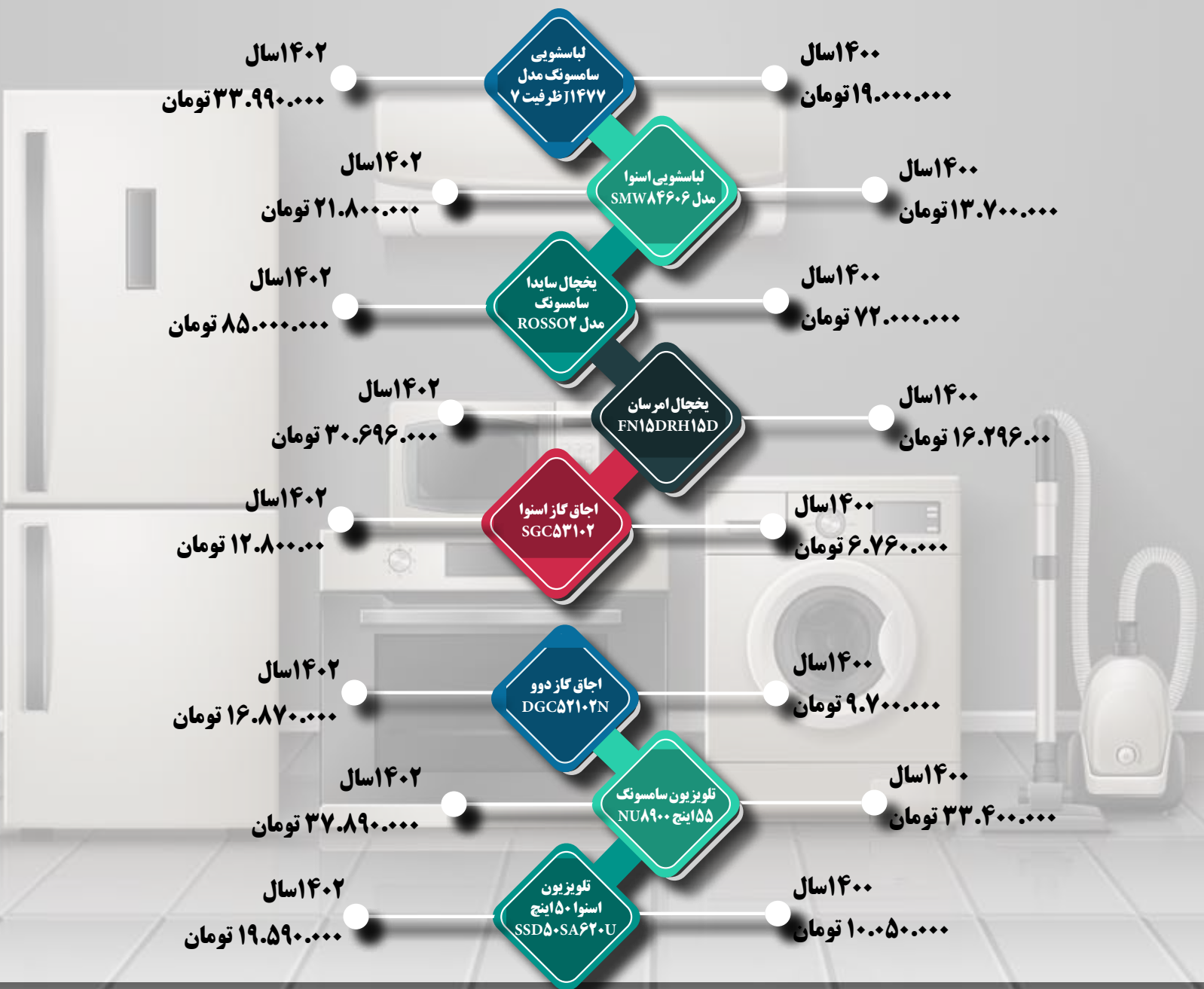
البته همان‌طور که گفتم، از نیرو و توان بدنی افرادی که کاملاً مستاصل‌اند، مثل مهاجران غیرقانونی یا افرادی که به‌واسطه نبود شغل در تامین نیازهای اولیه درمانده‌اند، سوءاستفاده می‌شود. بنابراین، در این زمینه، گاهی برخی را به این سسو سوق می‌دهد که از نیروی غیرقانونی استفاده کنند و گزارش‌های آن را در جایی درج نکنند. به هر حال، این معضل یک سر ۹۸ درصدی دارد که به معدنکار مربوط می‌شود، ۲ درصد هم مربوط به بقیه عوامل است. بنابراین، باید این اقدامات غیرمعارف و آسیب‌رسان به افراد هرچه سریع‌تر از بخش معدن زوده شود.

موج گرانی

در بازار لوازم خانگی

کیمیا ملکی: این روزها که بازار لوازم خانگی حسابی بر موج گرانی سوار است، تولیدکنندگان لوازم خانگی معتقدند بالا بودن نرخ مواد اولیه و ارز که ۲ مولفه اصلی تشکیل نرخ نهایی لوازم خانگی است در این مدت تاثیر بسزایی بر روند افزایشی هزینه تولید داشته است. با یکتازی نرخ دلار در بازار و افزایش بی‌رویه آن تولیدکنندگان لوازم خانگی نیز به صورت زیرپوستی با دلار همراهی کردند، اما با کاهش قیمت ارز خبری از کاهش نرخ لوازم خانگی نبود. از سوی دیگر برندهای خارجی لوازم خانگی با اعمال تحریمها از ایران رفتند و خطوط تولید آنها هم در کشور تعطیل شد و نرخ محصولاتشان سر به فلک کشید. در چنین وضعیتی تولیدکنندگان با ارسال نامه‌ای به رهبر معظم انقلاب ضمن اظهار تائمندی برای تأمین نیازهای بازار داخل، خواستار ممنوعیت کامل ورود لوازم خانگی خارجی به کشور شدند و بازار را به تنهایی در دست گرفتند. ظاهراً این بازار انحصاری برای تولیدکنندگان لوازم خانگی شرایطی را ایجاد کرده که هر طور می‌خواهند برای فردای بازار تصمیم بگیرند و مصرف‌کننده هم مجبور است با شرایط موجود بسازد، زیرا انتخاب دیگری ندارد. این در حالی است که تولیدکنندگان لوازم خانگی معتقدند افزایش بی‌سابقه پارامترهای مربوط به تولید مثل نرخ ارز، نرخ مواد اولیه داخلی، حقوق و دستمزد، حمل‌ونقل، مالیات‌های مختلف، حقوق گمرکی، تورم جاری و... در مقایسه با تیر سال ۱۴۰۱ موجب شده تا روی به افزایش نرخ محصولات خود بیاورند؛ در حالی که خود معتقدند در بازار راکد لوازم خانگی گرانی بیشتر، اندک تقاضای بازار را هم فراری می‌دهد. حال مشاهدات بازار حاکی از افزایش چندین برابری برخی از اقلام پر مصرف لوازم خانگی است.

تغییر نرخ لوازم خانگی پر مصرف در ۲ سال اخیر

سامان شرف‌الدین

ویژه نامه روز ملی صادرات را منتشر میکند

گستره توزیع: سراسر کشور تاریخ انتشار: ۲۹ مهرماه

شماره بازرگانی: ۰۲۱-۸۸۷۲۲۷۳۲

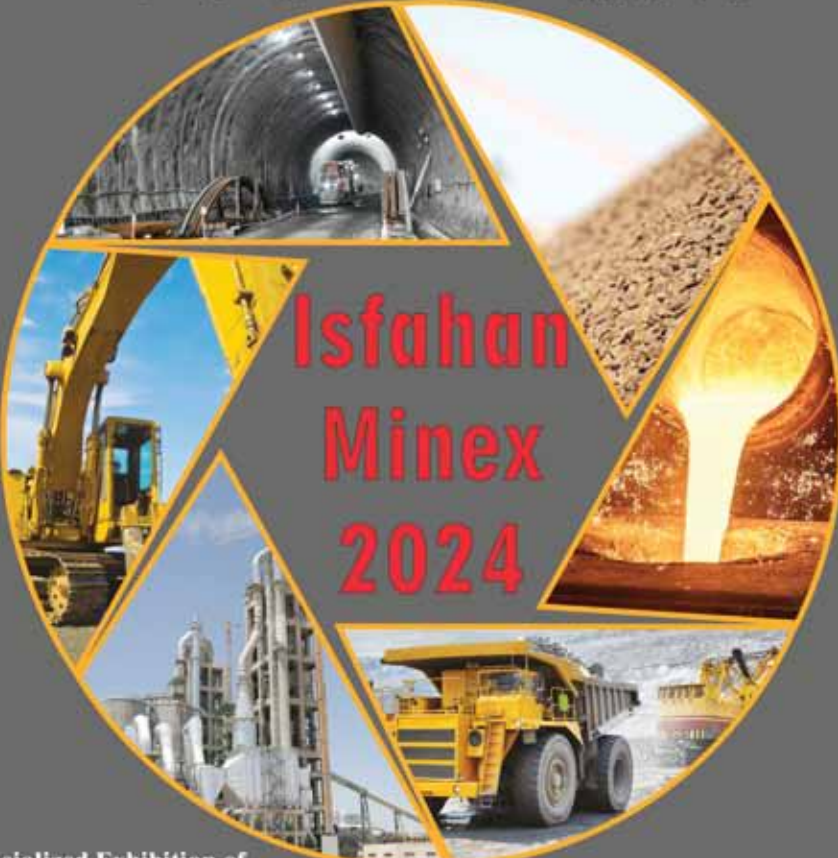
SMTNEWS.IR

سیزدهمین نمایشگاه تخصصی

زنجره تأمین معدن، سیمان، فولاد، تونل سازی، راهسازی، ماشین آلات و تجهیزات وابسته

۱۲ لغایت ۱۵ دی ماه ۱۴۰۲ ساعت بازدید: ۱۵ الی ۲۱ کمربندی شرق، روبروی منطقه روشن دشت، نمایشگاه بین المللی اصفهان

Isfahan Minex 2024

The 13th Specialized Exhibition of The Supply Chain of Mining, Cement, Steel, Tunneling, Road Construction, Machinery & Related Equipment

1-5 January 2024 Visiting Hours: (12-11) Isfahan International Exhibition Center, Iran

+989120295791 Rastakmining.events info@rastak-expo.com

Organizer: Rastak Pad Vision Co. Tel: (+98) 21 88346455 -7 www.rastak-expo.com

برگزار کننده: رستاک پاد ویژن تلفن: +۹۸۲۱ ۸۸۳۴۶۴۵۵-۷

رود وزارت صمت برای کنترل بازار لوازم خانگی

حذف قیمت گذاری دستوری نزدیک است؟

عکس: آیدیا قریبی

تولید با مشکل مواجه است و فعالان بازار با رخنه کساد و رکود پیشه، «مگس پرانی» را در پیش گرفته‌اند. این مختصر، توضیحی از بازار لوازم خانگی است. صنعت لوازم خانگی مدت‌هاست در پیچ‌وخم مشکلات گرفتار است و دیگر به عزمی قوی برای بهبود نیلای ندارد. در این کبرودار افزایش نرخ نیز بار ثابت بازار شده و خیالی به ترک آن ندارد؛ با این حال هیچ‌کس وجود آن را به رسمیت نمی‌شناسد و خبر گرانی از همه طرف تکذیب می‌شود، جز مصرف‌کنندگان. فروشندگان می‌گویند گرانی‌فروشی در کار نیست و آنها فقط با سود مشخص خود کالا را عرضه می‌کنند و تولیدکنندگان نیز از سازمان حمایت به دلیل موافقت نکردن با قیمت‌های درخواستی نشان گل‌مند هستند و تنها از گرفتاری‌های ناشی از قیمت‌گذاری دستوری می‌گویند. در چنین وضعیتی بسیاری از شهروندان تنها وقتی مرز اجبار را رد می‌کنند و از تعمیر لوازم خانگی ناامید می‌شوند سراغ این بازار می‌آیند. البته این بازار هنوز مشتری‌بان تازه‌عروسی دارد که گاهی برخی از کالاهای لیست خرید خود را خط می‌زنند تا مبادا زورشان به آن اصل کاری‌ها نرسد. البته با توجه به تبلیغات تلویزیونی ظاهر خرید با چک حلال مشکلات است و به یک چشم برهم‌زدنی لوازم خانگی را به خانه می‌آورد. در مجموع زخم‌های صنعت لوازم خانگی بسیار است و مرهمی برای آن نیست. در هر حال مشکلات این حوزه به حدی رسیده که وزیر صمت نیز از برنامه‌هایی برای تعدیل نرخ لوازم خانگی خبر می‌دهد.

🔴 در این گزارش به بررسی چالش‌های صنعت و بازار لوازم خانگی پرداخته است.

کیمیای
editor@smtnews.ir

رکودی بدتر از دوران جنگ!

کیمیای ملکی: مدت‌هاست که بسیاری از افراد با هدف ایجاد تنوع در کالاهای موردنیازشان به بازار لوازم خانگی رجوع نمی‌کنند و متقاضیان این بازار بیشتر یا تازه‌عروس هستند یا کسانی که دیگر از تعمیر جنس مورد استفاده ناامید شده‌اند. با وجود همین رکود، از اواسط دی سال گذشته زرمه‌های افزایش نرخ لوازم خانگی به گوش رسید و کمی بعد چراغ‌خاموش اجرا شد. این افزایش نرخ تاکنون بارها و بارها انجام شده، اما بسیاری از دست‌اندرکاران این حوزه آن را تکذیب کردند؛ در حالی که بازار خود شاهد خوبی برای این ماجرا بود. البته در این قسه تکراری گرانی نباید نقش نرخ ارز را که سال‌هاست میل به کاهش ندارد، نادیده گرفت.

به هر حال آنچه شاهدیم بازاری بی‌مق است که هیچ حمایتی ندارد. به‌منظور بررسی بیشتر چالش‌های موجود در صنعت لوازم خانگی به گپ‌وگفت با احسان فدایی، کارشناس صنعت لوازم خانگی، پرداخت.

🔴 به‌عقیده کسبه بازار لوازم خانگی این روزها رکود سنگینی را تجربه می‌کنند، این موضوع را تایید می‌کنید؟
بله، این روزها بازار رکودی را تجربه می‌کند که حتی در دوران جنگ نیز شاهد چنین رکودی نبودیم. این در حالی است که متأسفانه نفر قیمتی هر روز فشرده‌تر و کاهش قدرت خرید مردم هر روز بیشتر می‌شود و از سوی دیگر تولیدکنندگان نیز با قیمت‌گذاری دستوری چالش‌های بسیاری دارند.

🔴 در شرایط فعلی چه ساختاری در روابط تولیدکننده و فروشنده خرد حاکم است؟

یکی از بزرگ‌ترین آسیب‌ها در حوزه برندهای ایرانی در حلقه مفقوده این صنعت خرد، بخش توزیع خرد است. با شروع ممنوعیت واردات لوازم خانگی و تحریم‌ها، فروشگاه‌هایی توسط برخی شرکت‌های تولیدکننده داخلی تاسیس و محصولات در آنجا عرضه شد. همچنین برخی از محصولات در فروشگاه‌های بزرگ لوازم خانگی با شرایط خاص به فروش رسیدند. از سوی دیگر فروش به فروشنده‌گان خرد به‌صورت سبکی (فروش کالای مدنظر خریدار در ازای خرید اجباری کالایی که در فهرست کالاهای مدنظر وجود ندارد) صورت گرفت. این فاصله بین تولیدکننده و فروشنده خرد به جایی رسید که برخی از فروشنده‌گان بیشتر مایل به فروش برندهای خارجی قاچاق هستند و به‌عقیده بسیاری از فروشنده‌گان خرد، ارائه تسهیلات و تعهدات گارانتی محصولات مانند مهریه است که به‌قول معروف «چه کسی داده و چه کسی گرفته؟»

🔴 افزایش قاچاق چه بازار دارد؟

امروز در بازار لوازم خانگی هر ۴ بخش درگیر در این صنعت از شرایط نازکی هستند. این چهار بخش شامل: تولیدکننده، توزیع‌کننده یا فروشنده، مصرف‌کننده و حتی خود مجموعه‌های دولتی مانند گمرک می‌شود. همچنین چون واردات قانونی وجود ندارد و حجم قاچاق و واردات غیرقانونی بسیار بالاست، عواید دولت از این بازار ناچیز شده و نمی‌تواند حقوق گمرکی و عوارض واردات کالا را دریافت کند. از طرف دیگر چون واردات قانونی وجود ندارد، واردکننده رسمی نیز کاملاً از شرایط نازکی است و نمی‌تواند درست فعالیت کند.

🔴 ارائه خدمات پس از فروش برای لوازم خانگی چقدر واقعیت دارد؟

خدمات پس از فروش در بخش عمده‌ای از برندهای ایرانی ضعیف شده است. بی‌شک هنگامی که با کاهش فروش مواجهیم و حاشیه سود پایین می‌آید، در ۳ بخش تحقیق و توسعه، تبلیغات و بازاریابی و خدمات پس از فروش دچار کم‌وکاستی‌هایی می‌شویم. واقعیت این است که در موضوع گارانتی و خدمات پس از فروش نه باید سیاست‌هایی کرد و نه اینکه خیلی آرمان‌گرایانه به موضوع پرداخت. واقعیت این است که شرکت‌های ایرانی نیز در بحث خدمات پس از فروش خوب کار کردند، اما نباید از آنها توقع همان خدمات پس از فروش شرکت‌های خارجی را داشته باشیم.

🔴 تولیدکننده چقدر در ارائه نقش خدمات پس از فروش سهیم است؟

بخش خدمات پس از فروش وابستگی مستقیمی به بخش تولید و عرضه دارد. اگر نگاه واقع‌بینانه‌ای به سیکل تولید، توزیع و مصرف داشته باشیم، درمی‌یابیم به هر اندازه که تقاضا برای محصولات بازار بیشتر باشد، تولید نیز افزایش می‌یابد. بی‌شک با تیراژ بالاتر تولید، نرخ محصول کاهش می‌یابد اما حاشیه سود پایین نمی‌آید؛ در نتیجه تولیدکننده می‌تواند برای بخش خدمات پس از فروش هزینه بیشتری بپردازد. با این وجود متأسفانه در سال‌های اخیر سهم تولیدات داخلی از بازار به‌شدت کاهش یافته و هر روز این سهم کوچک‌تر می‌شود که در چنین شرایطی خدمات پس از فروش یک هزینه سرریز برای تولیدکننده است. با توجه به اینکه در ۲ دهه گذشته برندهای معتبر بین‌المللی محصولات خود را در بازارهای کشور ارائه می‌کردند و ارائه‌دهنده سبک‌نوبتی از خدمات پس از فروش بودند و اصولاً در بازارهای رقابتی این موضوع رخ می‌دهد، سطح توقعات مردم بالا رفت و در سطح استانداردهای بین‌المللی قرار گرفت و این موضوع اصلاً غیرمنطقی نیست. متأسفانه اکنون سهم زیادی از بازار در اختیار محصولات قاچاق است که به هیچ عنوان خدمات پس از فروش ندارند، اما همچنان مردم به‌علت تجربه خوبی که از خدمات پس از فروش این برندها در سال‌های گذشته دارند، به همان امید اقدام به خرید محصول خارجی قاچاق می‌کنند.

🔴 می‌توان به بهبود وضعیت بازار امیدوار بود؟
بی‌شک اگر به بخش تقاضا کمی نشود، بخش تولید مشکلات بی‌شماری را تجربه خواهد کرد که گریبان بخش خدمات پس از فروش را نیز می‌گیرد. در ادامه نیز خدمات پس از فروش که حالا هم از کیفیت آن گل‌مند هستیم اوضاع وخیم‌تری پیدا می‌کند.

تعدیل قیمت‌های لوازم خانگی در راه است؟

ممنوعیت‌های واردات، با بیان اینکه تصمیم‌گیری‌ها در دولت و وزارت صمت باید جامع باشد، تصریح کرد: در همه جای دنیا از «وضع تعرفه» استفاده می‌کنند تا تولید و واردات با مصرف و صادرات به تعادل برسد.

باتوجه به صحبت‌های اخیر وزیر صمت، ظاهراً قرار است اقدامی جدی در زمینه آشفته‌بازار لوازم خانگی صورت گیرد که امیدواریم عملی شود.

عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه صنعت لوازم خانگی نیازمند یک رسیدگی است، گفت: مدتی است که به‌دلیل فنی و غیرفنی در بخش لوازم خانگی نوسانات قیمتی وجود دارد که وزارت صمت مشغول بررسی آنهاست و احتمالاً اقداماتی ساخته برای تعدیل نرخ لوازم خانگی در دستور کار داشته باشیم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در پاسخ به سوالی درباره

کالا روی دست تولیدکننده نمی‌ماند

داشته، تجدیدنظر در این زمینه ضروری به‌نظر می‌رسد. وی در تشریح دو چالش اصلی صنعت لوازم خانگی بیان کرد: چالش‌های اصلی صنعت لوازم خانگی، تامین ارز و قیمت‌گذاری دستوری است. اگر تولیدکننده‌ای بپسند تولیدش با زبان همراه است، قطعاً دیگر تولید نخواهد کرد. یعنی اقدام عاقلانه این است که هیچ کالایی با زبان تولید نشود. دولت هزینه‌های سربار، دستمزد و... را بالا برده؛ پس باید اجازه دهد نرخ کالا در فضای رقابتی تعیین شود.

شهیدی با اشاره به کاهش قدرت خرید مردم اظهار کرد: مشکل اصلی این نیست که مردم نمی‌خرند، مشکل اصلی کاهش تولید و تخصیص ارز است. در بازار متقاضی هست و چیزی روی دست تولیدکننده نمی‌ماند. خرید همچنان پابرجاست و مردم محصولات موردنیازشان را خریداری می‌کنند و چیزی در انبارهای مان باقی نمانده است.

علیرضا شهیدی، دبیر انجمن لوازم صوتی و تصویری درباره صحبت‌های اخیر وزیر صمت مبنی بر بررسی چالش‌ها و انجام اقدامات سازنده برای تعدیل نرخ لوازم خانگی به گفت: حدود ۲ ماه پیش جلسه‌ای با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت برگزار شد. در این جلسه فعالان این حوزه چالش‌ها را بیان کرده و وزیر صمت به‌دلیل پیشینه فعالیت‌های صنعتی‌شان درک درستی از مشکلات ما داشتند.

وزیر صمت نسبت به حذف قیمت‌گذاری دستوری نظر مساعد داشتند و مقرر شد بررسی‌های لازم را در این زمینه انجام دهند. در کل وزیر صمت نسبت به این موضوع روی خوش نشان دادند. البته در سال‌های گذشته قیمت‌گذاری دستوری بر داشته شده بود، اما در ۹۸ با کاهش تولید به‌دلیل موانع بسیار، قرار شد قیمت‌گذاری دستوری به‌طور موقت اعمال شود و حالا که موانع تا حد زیادی برداشته شده و تولید نسبت به سال ۹۸ حدود ۲ برابر افزایش

رخنه رکود در بازار لوازم خانگی

را اعمال کنند. در نتیجه باید حداقل چند ماه طول بکشد تا کاهش یا تعدیل نرخ ارز تاثیر خود را در بازار لوازم خانگی نشان دهد. البته این موضوع روی نرخ کالاهای قاچاق زودتر اثر می‌گذارد.

قسطی بخری بری!

پازوکی با اشاره به وضعیت بد فروشنده‌گان لوازم خانگی بیان کرد: نقدینگی و قدرت خرید مردم در این بازار کاهش داشته و حتی بسیاری از خریداران در صنف ما به سمت خرید کالا به‌صورت قسطی رفته‌اند؛ این در حالی است که خرده‌فروشان سرمایه‌های آنچنانی ندارند که کالای خود را به‌صورت قسطی بفروشند؛ در نتیجه حضور و فعالیت مال‌های بزرگ لوازم خانگی هر روز بیشتر از روز قبل موجب کساد بازار ما می‌شود و دولت نیز هیچ تدبیری برای مدیریت این شرایط صورت نمی‌دهد. امروزه متأسفانه با وجود آمدن اصطلاح «اگر قسطی بخری بری» تمایل مردم به خرید اقساطی بسیار زیاد شده است. از سوی دیگر بانک‌ها به‌جای سرمایه‌گذاری در بخش تولید، اعطای تسهیلات را به سمت خرید برده‌اند. این در حالی است که توزیع‌کنندگان و فروشنده‌گان لوازم خانگی برای اینکه بتوانند محصولات خود را به فروش برسانند حتی از سود خود کم می‌کنند و حتی برخی از کالاها را به نرخ خرید خود از کارخانه می‌فروشند.

وی با تاکید بر اینکه فروشنده‌گان فروشی نمی‌کنند، افزود: ما محصولاتی را عرضه می‌کنیم که تولیدکنندگان آن را تولید کرده‌اند و نقشی در قیمت‌گذاری این محصولات نداریم. گرانی اگر وجود دارد باید چیزی که باعث آن شده را پیدا کرد. ما گرانفروشی نداریم، بلکه گرانی کالا داریم. شاید برخی تصور کنند گران شدن کالاها به‌نفع تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان است، در حالی که

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشنده‌گان لوازم خانگی تهران درباره صحبت‌های اخیر وزیر صمت مبنی بر بررسی چالش‌ها و انجام اقدامات سازنده برای تعدیل نرخ لوازم خانگی به گفت: هنوز صحبتی با فعالان حوزه لوازم خانگی برای بررسی مشکلات این حوزه نشده، اما برای هفته آینده کساتی را در این زمینه ترتیب داده‌اند. درخواست ما این است که با مردم کمی بهتر رفتار کنند، چراکه حرف از مردم است و مردم این جامعه را تشکیل می‌دهند.

وی ضمن تاکید بر بی‌توجهی‌های مکرر مسئولان به مشکلات مطرح‌شده از طریق فعالان صنعت لوازم خانگی اظهار کرد: چندین سال است که چالش‌ها را بیان می‌کنیم و تنها با تعویض وزرا روبه‌رو می‌شویم و راهکار خاصی دیده نمی‌شود. امیدواریم چالش‌های موجود هرچه زودتر برطرف شود. باید سازمان حمایت یک کارگروه به‌منظور بررسی فاکتورهای خرید مواد اولیه برای اقلام پرتقاضا که از طرف تولیدکننده نیز تقاضای افزایش نرخ آنها وجود دارد، تشکیل دهد و اگر حق با تولیدکننده است، اجازه افزایش نرخ را صادر کند، اما متأسفانه اکنون تکلیف تولیدکننده معلوم نیست.

تاثیر نرخ ارز بر بازار لوازم خانگی

رئیس اتحادیه فروشنده‌گان لوازم خانگی تهران درباره کاهش نرخ و تاثیر آن بر بازار لوازم خانگی گفت: کاهش نرخ ارز اتفاق خوبی است، اما باید در نظر داشت ارز با چه قیمتی به‌دست تولیدکننده می‌رسد و مواد اولیه با چه ارزی تهیه می‌شود. تولیدکنندگان برای تهیه ارز باید بیش از ۲ ماه در نوبت بمانند و پس از آن ارز دریافت کنند. اگر نرخ ارز به مدت ۲ ماه در بازار ثابت بماند، تولیدکنندگان می‌توانند در محصولی که قرار است به بازار عرضه کنند، تغییر نرخ

گرچه مردم قدرت خریدشان پایین آمده و از نظر مالی در مضیقه هستند، اما هرچه تولید شده هم به فروش رفته است.

🔴 افزایش قیمت‌های جهشی از بین می‌رود

دبیر انجمن لوازم صوتی و تصویری با تاکید بر ضرورت حذف قیمت‌گذاری دستوری در بازارهای رقابتی بیان کرد: با توجه به اینکه بازار لوازم خانگی با بیش از ۲۰۰ تولیدکننده به‌شدت رقابتی است، بازار و فضای رقابت خود می‌تواند تعیین‌کننده نرخ باشد. در واقع اکنون بازار کاملاً رقابتی شده و کالا به‌وفور وجود دارد؛ در نتیجه دیگر نیازی به قیمت‌گذاری دستوری نیست. باید به این موضوع هم توجه داشت که حذف قیمت‌گذاری دستوری از افزایش قیمت‌های جهشی جلوگیری خواهد کرد.

هیچ توزیع‌کننده و تولیدکننده‌ای نه‌تنها از افزایش قیمت‌ها سود نمی‌برد، بلکه ضرر می‌کند، چرا که سرمایه‌اش را از دست می‌دهد.

قدرت خرید نیست

رئیس اتحادیه فروشنده‌گان لوازم خانگی تهران با اشاره به رکود حاکم بر بازار گفت: کاهش قدرت خرید خانوارها، عامل اصلی مراجعه نکردن مشتریان به بازار و رکود حاکم بر آن است. رکود فعلی بازار از اردیبهشت شدت گرفته و امروزه فروشنده‌گان به‌دلیل همین رکود دیگر نقدینگی ندارند که این مشکلات را با همه وزرا نیز در میان گذاشتیم، اما متأسفانه گوش شنوایی نیست. با این حال ما تقریباً بازار خود را در اختیار مسئولان قرار دادیم. وقتی رکود و تورم بر بازار حاکم است، دولت باید به کمک کسبه بیاید. این در حالی است که متأسفانه هر روز یک قانون جدید سنگ پیش پای اصناف می‌شود.

زیرفروشی دروغین و ضرر کسبه

پازوکی با اشاره به فروش اینترنتی لوازم خانگی و تاثیرات آن بر بازار بیان کرد: امروزه کالای قاچاق و زیرفروشی دروغین در فضای مجازی کاسبان را به دردمرند انداخته است. مشتری برای تهیه کالای موردنظر خود ابتدا سری به فضای مجازی می‌زند و پس از آن از کسبه پرس‌و‌جو می‌کند و در نهایت با مقایسه نرخ متوجه نرخ ارزان‌تر کالا در فضای مجازی می‌شود، اما با نبود موجودی روبه‌رو می‌شود، چراکه این قیمت‌ها واقعی نیست. همین زیرفروشی دروغین ذهنیت مشتری را نسبت به کسبه خراب می‌کند و ما بارها در رابطه با این موضوع هشدار داده‌ایم.

سخن پایانی

بردارند و هم شاید درگیر این گرانی‌های زیرپوستی نباشیم. جان کلام اینکه نمی‌دانیم پس از مدت‌ها باید با پیگیری وزارت صمت به بهبود وضعیت بازار لوازم خانگی دل بچینیم یا خیر، اما باز هم در ناامیدی بسی امید است!

چنگی به دل نمی‌زنند. از سوی دیگر صحبت از قیمت‌گذاری می‌شود؛ ما که در این بازار آشفته هر روز یک نرخ را می‌بینیم، پس دست‌کم چند درصد افزایش نرخ اعلام کنید تا هم تولیدکنندگان دست از گله‌گذاری

صنعت لوازم خانگی مدت‌هاست که درگیر چالش‌های بی‌شماری است و گوش شنوایی برای شنیدن این چالش‌ها وجود ندارد. البته با فعالیت مال‌های بزرگ و شرایط‌های استثنایی برای خرید می‌توان گفت به تولیدکنندگان بد نمی‌گذرد، اما اوضاع فروشنده‌گان خرد

کلوگاه بازگشت ارزهای صادراتی

امیر عابدی
فعال تجاری

یادداشت

یکی از بخش‌های مهم در روابط تجاری، بازگشت ارزهای حاصل از صادرات و نقل‌وانتقالات مالی است. یکی از مسائلی که تاجران در روند نقل و انتقالات ارزی تجارت با آن روبه‌رو هستند، مسئله بازگشت پول و ارز حاصل از صادرات به داخل کشور است.

امروزه به‌دلیل مشکلات حاصل از تحریم‌ها و همچنین نوسانات موجود در بازار ارز مسئله انتقال و بازگشت پول به داخل کشور به یکی از معضلات بزرگ در روند تجارت برای تاجران تبدیل شده، علاوه بر تاجران، بانک مرکزی در این زمینه به مشکل برخورد کرده است.

از این‌رو، دولت با وضع یک‌سری قوانین داخلی سعی در حل این دسته از مشکلات ایجاد شده در روند نقل و انتقالات ارزی تجارت دارد، چراکه اصل تعاملات تجاری، بهره‌مندی از درآمدهای حاصل از این فعالیت‌ها است و تمامی کشورها نسبت به این مسئله توجه دارند. زمانی که نتوانیم از مزایای تجارت و صادرات و واردات استفاده کنیم، در اصل فعالیت‌ها بی‌بهره است و حتی اقتصاد نیز ضربه خواهد خورد.

ایران به‌دلیل تحریم بودن، سال‌ها است با مشکل نقل‌وانتقالات مالی مواجه بوده و تاجر مجبور هستند تا از روش‌های مختلف برای پرداخت یا بازگشت منابع مالی خود استفاده کنند. این روش‌ها ضمن هزینه‌بر بودن، ریسک تجارت را بسیار بالا برده است و در این روند بخش زیادی از ارزهای کشور از دست می‌روند.

در روابط تجاری بین‌المللی، استانداردهای مشخصی برای تبادلات مالی حاکم بوده و سازکارهای کارآمدی برای معاملات بانکی وجود دارد. فعالان بازرگانی در سراسر جهان از این سازکارها بهره گرفته و زیر سایه این روابط می‌توانند فعالیت‌های مطمئنی داشته باشند. اما به‌دلیل وجود تحریم‌های بانکی علیه ایران، شیوه‌های انتقال پول با ریسک بالا همراه بوده و هزینه زیادی را به فعالان تجاری تحمیل کرده است و نمی‌توانیم در اقدامات خود از فرصت تجارت تسهیل‌شده در عرصه جهانی بهره‌مند شویم.

در فضای تجارت بین‌المللی، وجود ثبات و امنیت برای تمامی حلقه‌های زنجیره بازرگانی ضروری است و بر این مبنا، برنامه‌ریزی‌ها و مشارکت‌های تجاری انجام می‌شود. اما این اطمینان در بدنه فعالیت‌های اقتصادی ایران وجود ندارد. نبود ثبات و امنیت، بیشتر بر فعالان اقتصاد کوچک اثرگذار است. به‌عنوان مثال، صادرکنندگان کوچک و متوسط که اغلب در حوزه کشاورزی و صنایع غذایی فعال هستند، بیش از صادرکنندگان بزرگ برای صادرات و بازگرداندن ارزهای خود دچار مشکل هستند. صادرات محصولات حوزه‌های مذکور، بخش کوچکی از تجارت خارجی کشور را به خود اختصاص می‌دهند.

با این وجود سطح زیادی از اشتغال کشور در این بخش‌ها بوده و در بازار داخلی نقشی مهم را ایفا می‌کنند. اما متأسفانه در بحث تجارت خارجی کمتر به آنها بها داده می‌شود. محصولات حوزه کشاورزی با سختی و کمبود امکانات لجستیکی صادر می‌شوند و بازگشت ارزهای حاصل از فروش آنها، مدت‌ها زمان می‌برد. در برخی از مواقع نیز این پول‌ها بر نمی‌گردد و صادرکننده و تولیدکننده ضرر سنگینی را متحمل می‌شوند.

شرکت‌های تجاری بزرگ که اغلب دولتی یا خصولتی هستند، از لحاظ امکانات در دسترس، شرکت‌های طرف همکاری و کارگزاری‌هایی که با آنها مبادله مالی دارند، در سطح مناسبی هستند و مشکلات کمتری برای بازگرداندن ارزهای خود دارند. این فعالان با روش‌هایی مانند تهاجر یا تأمین ارزهای بانک مرکزی، مشکلات بازگشت ارزهای خود را برطرف می‌کنند، اما فعالان بازرگانی خرد و متوسط که دغدغه ایجاد اشتغال پایدار، استمرار روند تولید و حفظ مشتری‌های خارجی خود را دارند، بیشتر با معضلات مربوط به نقل‌وانتقالات مالی درگیر هستند.

در بحث سیاست‌های پولی و بانکی، چالش‌های متعددی برای صادرات و نقل‌وانتقالات مالی وجود داشته و همین امر در نهایت صادرکنندگان را از انجام فعالیت‌های بازرگانی بازداشته است.

به‌دلیل وجود تحریم‌های بانکی و نپیوستن ایران به FATF، بازگشت ارزهای حاصل از صادرات با چالش‌ها و دشواری‌های جدی همراه است. از سوی دیگر، دولت از سال ۱۳۹۷، بخشنامه‌ای مبنی بر لزوم بازگشت ارزهای صادراتی در مدت زمانی معلوم ابلاغ کرده که همواره مفاد آن در حال تغییر است.

دشواری و زمانبر بودن بازگشت ارزهای صادراتی، تغییرات مداوم قوانین و سایر موارد این‌چنینی، صادرکنندگان و تولیدکنندگان اصلی و خیره که تا پیش از این صادرات را به‌عنوان فعالیت اصلی خود دنبال می‌کردند، بر آن داشت تا نسبت به ادامه صادرات عقب‌نشینی کنند. اگر این روند ادامه یابد، بخش صادرات خرد ایران که اغلب در حوزه‌های غیرنفتی فعال هستند، جایگاه خود در بازارهای صادراتی را از دست خواهند داد.

مهم‌ترین مسئله‌ای که می‌تواند در بحث تجارت ایران تأثیرگذار باشد، اصلاح نگرش به تجارت و الزامات آن است. تا زمانی که این اتفاق رخ ندهد، نمی‌توانیم پیش‌بینی مثبتی از آینده داشته باشیم.

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

عکس: شایسته

دپو کالاها در گمرک همچنان ادامه دارد

پاسکاری مشکلات میان بازرگانان و دولت

دپوشدن کالاها در گمرک، مشکل دیروز و امروز نیست، اما در شرایط فعلی کشور که بی‌ثباتی اقتصادی بر آن حاکم است، این اتفاق معضلی سنگین‌تر و مخرب‌تر از همیشه شناخته می‌شود. رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی معتقد است: ورود کالا به پایانه، بندر، منطقه آزاد یا منطقه ویژه بدون اظهار به گمرک، صادرات‌نشدن پروانه ترخیص پس از ورود کالا به دلایلی مانند پرداخت‌نشدن هزینه کالا از سوی مالک اصلی بار از مشکلات جدی به‌شمار می‌رود. نبود اسناد حمل یا ثبت سفارش نیز از دیگر دلایل توقف بارها در گمرکات توسط رضوانی‌فر عنوان شده است. از سوی دیگر، فعالان تجاری بر این باورند که تمامی تصمیمات بر گردن بازرگانان نیست و ناهماهنگی میان دستگاه‌های دولتی به چالش‌های ترخیص کالاها دامن زده و تاخیرهای طولانی برای صدور مجوزها، کالاها را در بنادر و انبارها متوقف کرده است و تاجر در پیچ‌وخم آزادسازی بارهای خود قرار دارند. دولت معتقد است زمان رسوب کالاها در گمرکات، کاهش یافته و روند در حال اصلاح است. اما فعالان تجاری همچنان از روند موجود گلایه داشته و سرمایه‌های خود را در معرض از بین رفتن می‌بینند. از طرف دیگر، نباید فراموش کرد ایجاد کمبود کالاها نهبی و واسطه به هر دلیلی، بازار مصرف و تولید را نیز تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

در این گزارش، ضمن بررسی وضعیت فعلی رسوب کالاها در گمرکات، به دلایل این اتفاق و راهکارهای رفع آن و در این باره با کارشناسان و فعالان تجاری به گفت‌وگو پرداخته است.

محمد رضوانی‌فر، رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی گفت: امسال ۵۹ هزار میلیارد تومان از محل درآمدهای گمرکی وارد خزانه شده که این رقم نسبت به ۳۰ میلیارد دلار سال گذشته حدود ۲ برابر شده است.

به‌گزارش فارس، رئیس کل گمرک با بیان اینکه ۲۱ دستگاه همجوار گمرک شامل سازمان استاندارد، سازمان غذا و دارو، فراترینه دامی و نباتی و دستگاه‌های دیگر هستند، گفت: وقتی یک کالا باید مجوز این دستگاه‌ها را دریافت کند، به‌صورت سیستماتیک به سازمان‌های همجوار اعلام می‌شود و برخی از آنها کمتر از ۷ روز پاسخ استعلام‌ها را می‌دهند و سازمان حفظ نباتات کمتر از ۵ روز جواب می‌دهد، اما برخی سازمان‌ها

سیدمحمد مهدی رئیس‌زاده، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با شایسته به عوامل دخیل در مسئله دپوشدن کالاها در گمرکات اشاره کرد و در این باره گفت: برخی فعالان تجاری از معطل شدن کالاها در گمرکات و بنادر گلایه دارند، اما مقامات دولتی این تاخیر را کوتاه عنوان می‌کنند. به‌نظر مدیران، مشکلات ترخیص کالاها بر عهده گمرک نبوده و اغلب خود تاجر یا دیگر نهادها در این باره مقصر هستند.

این فعال بازرگانی افزود: در ابتدا به‌نظر من، مجموعه‌ای از عوامل دست‌به‌دست هم داده تا مشکلات جدی در روند ترخیص کالاها و موجودی اقلام واردشده در انبار گمرکات داشته باشیم. رعایت نکردن قواعدی همچون ثبت سفارش دیر هنگام از سوی واردکنندگان، عدم‌اظهات قانونی موردنیاز برای واردات از سوی تاجر، ناهماهنگی میان دستگاه‌های دولتی و در نهایت کمبودهای سخت‌افزاری، از مهم‌ترین دلایل رسوب کالاها در گمرکات شناخته می‌شود.

وی ادامه داد: به‌طور کلی، محدود بودن منابع ارزی کشور باعث تاخیر در آزادسازی‌ها و ایجاد پیچیدگی‌های مختلف در روند اعطای مجوزها است. به‌عنوان مثال، برای آزادسازی کالاها، ارائه کد ساتا یا بانک مرکزی نیاز بوده و اعلام این کد به واردکنندگان ممکن است بسیار طول بکشد. هرچند بانک مرکزی اعلام کرده برای ترخیص کالاها اسامی دیگر نیازی به ارائه این کد نیست، اما همچنان بخشی از معطلی‌ها به این مسئله باز می‌گردد. بانک مرکزی روند کد ساتا را به‌دلیل کمبود منابع ارزی وضع کرد، چراکه قصد داشت سر درگم کرد.

وی با بیان اینکه فهرست قانونی کالاها مجاز برای صادرات و واردات طی یک سال گذشته چندین‌بار اصلاح شد و محدودیت برای فعالیت‌های تجاری، مدام دست‌خوش تغییر قرار گرفت، گفت: این اتفاق به‌نوبه خود برای فعالیت‌های اقتصادی، چه تولید و چه بازرگانی مانع‌آفرینی کرد، بلکه درآمدهای زیادی را برای سازمان گمرک و همچنین دولت به‌همراه داشت.

وی افزود: زمانی که فرآیند انجام فعالیت‌ها تغییر کند، تاجران نمی‌توانند برنامه‌ریزی بلندمدت برای واردات یا حتی صادرات داشته باشند. دولت بدون توجه به این اصل، روزانه و حتی لحظه‌ای تغییرات را اعمال می‌کند. به‌عنوان مثال، یکساره حقوق ورودی افزایش یافته یا گروه‌های کالایی که ارز نیماهی به آنها اختصاص می‌یابد، تغییر می‌کنند.

اگر در این شرایط تاجر کالایی را وارد کرده باشد، نمی‌تواند

زمان توقف کالاها در گمرک زیاد نیست

مانند استاندارد، غذا و دارو و دامپزشکی میانگین ۱۰ روز پاسخ می‌دهند.

وی افزود: گمرک برای تسهیل در ترخیص کالاها اساسی ۳ هزار کد کالا را بدون تخصیص ارز یا کد ساتا ترخیص می‌کند، حتی حقوق گمرکی خود را هم از آنها دریافت نمی‌کند و با اسناد ذی‌حسابی قبول می‌کند، یعنی به‌صورت نسبه ترخیص می‌کند تا سرعت گردش و ترخیص کالای اساسی افزایش یابد.

این مقام مسئول درباره رسوب کالا گفت: سال قبل حدود ۱۲۲ میلیون تن کالا از گمرک صادر و ۳۸ میلیون تن هم واردات انجام شد، یعنی در مجموع ۱۶۰ میلیون تن کالا در گمرکات گردش پیدا کرد که از این میزان، ایستایی چند هزار تن کالا امر طبیعی

محدود بودن منابع ارزی

روند واردات و تخصیص منابع ارزی با دقت و هوشمندی بیشتری انجام شود. فرایند مذکور، گاه اینقدر زمانبر است که کالا از مقصد حرکت کرده و به گمرک ایران رسیده، اما هنوز کد به تاجر اعلام نشده است.

ناهماهنگی سازمان‌ها پایان ندارد

رئیس‌زاده در ادامه صحبت‌های خود، به دیگر مجوزهای لازم برای ترخیص کالاها از انبارها اشاره کرد و گفت: تنها بحث تخصیص ارز، مسئله واردات نبوده و واردکنندگان برای هر گروه کالایی به فراخور ویژگی‌های خود، نیازمند دریافت مجوزهایی از سازمان‌های مختلف هستند. برای مثال، برخی کالاها باید برای ورود به بازار مصرف، به‌حتم از استانداردهایی برخوردار باشند. روند اعطای مجوزها و استانداردها از سوی سازمان‌های مربوطه مانند سازمان غذا و دارو به‌طورمعمول طول می‌کشد. این تاخیر، یکی از دلایل جدی رسوب کالاها در انبارهای گمرک است. این کارشناس تجاری در ادامه خاطر نشان کرد: کالاها بدون دریافت مجوزهای لازم نمی‌توانند ترخیص شوند؛ واردکننده برای دریافت این مجوزها، زمان محدودی در اختیار دارد. اگر نتواند در مدت معین‌شده، استاندارد لازم را برای آزادکردن کالای وارداتی خود اخذ کند، روند اداری واردات و اخذ تمامی مجوزها، از ابتدا آغاز خواهند شد. به‌بیان دیگر، واردکننده پس از گذشت مهلت خود، باید مجدد تمام استانداردها، جوازها و فرایندهای بروکراتیکی را که طی کرده بود، بگذراند تا مهلت واردات او تمدید شود و بتواند کالای خریداری‌شده را آزاد کند. این مسئله را می‌توان یکی از عوامل جدی رسوب کالاها در

فاتحه بر نامه ریزی خوانده شد

فعالیت خود را با این تحولات وفق داده و افزایش هزینه‌ها را بپردازد. این شرایط باعث ایجاد رسوب کالاها در گمرکات می‌شود، چراکه بازرگان توانایی آزادسازی را نداشته و پیدا کردن راهکار برای مقابله با تغییرات رخ داده، زمان می‌برد.

چالش تاخیر در صدور مجوزها

بهشتیان در ادامه صحبت‌های خود، تاخیر صدور مجوزها را از دیگر دلایل عدم ترخیص کالاها دانست و در این باره گفت: در حال حاضر تاجر برای واردات و آزادسازی کالاها خود از گمرک، باید مجوزهای متعددی را به‌همراه داشته باشند. شناسه کالا و قبض الکترونیکی از سامانه انبارها، کد ساتا که توسط بانک مرکزی ارائه می‌شود، برگه‌های استاندارد برای تضمین اصالت و کیفیت کالاها

سخن پایانی

دولت اعلام کرده با اجرای توافقات منطقه‌ای، روابط گمرکی ایران با سایر کشورهای بهبود می‌یابد. در این روند نقل‌وانتقالات ترانزیتی و گمرکی تسریع یافته است و در آینده می‌توانیم با حجم کمتری از دپوی کالاها در بنادر و گمرکات مواجه باشیم. براساس اخبار اعلام‌شده، حدود ۷۵ درصد تجارت ایران با کشورهای هند، چین، امارات، ترکیه و عراق انجام می‌شود که با بیشتر این

گمرکات دانست.
افزایش مهلت ثبت سفارش واردات

رئیس‌زاده به تشریح تاثیر کم بودن مهلت واردات و ترخیص کالاها بر ایستایی کالاها در

گمرک اشاره کرد و در این باره توضیح داد: به‌طورمعمول مهلت واردات محدود است و با تاخیر دستگاه‌های اداری، زمان تاجر به‌پایان می‌رسد. این اتفاق باعث می‌شود تاجر دوباره روند‌های اداری را برای تمدید مهلت واردات خود طی کند. بدیهی است در این مسیر، زمان و هزینه زیادی صرف می‌شود. این چرخه فرسایشی، سرعت آزادسازی کالاها را بسیار کند می‌کند. بنابراین، مهم‌ترین مسئله، افزایش مهلت برای ترخیص کالاها است تا زمانی که تاجر با تاخیر دستگاه‌ها در صدور مجوزها روبه‌رو شود، از نظر مدت زمان قانونی به مضیقه برخورد.

وی ادامه داد: در حال حاضر به‌طور دقیق مشخص نیست که سهم هر عامل در رسوب کالاها وارداتی چقدر است. بنابراین، نمی‌توان موثرترین عامل را بیان کرد، اما می‌توان گفت که عملکرد سازمان‌ها برای ترخیص کالاها از اهمیت بالایی برخوردار است. هماهنگی دستگاه‌های نظارتی و مدیریتی از یکسو، افزایش مهلت ثبت سفارش و واردات از سوی دیگر، باید در دستور کار نهادهای دولتی قرار گیرد. تنها در این صورت مدت زمان تاخیر و حجم کالای رسوب‌شده کاهش خواهد یافت.

و سایر مجوزهای این‌چنینی، برای ترخیص بار ضروری است. حال اگر سازمانی که وظیفه بررسی و اعطای این مجوزها را دارد، تاخیر داشته باشد یا در روند آن خللی ایجاد شود، تاجر نمی‌تواند کالای

خود را از گمرک ترخیص کند. این کارشناس گمرک خاطر نشان کرد: در حال حاضر سازمان‌ها تاخیر زیادی برای ارائه مجوزها دارند. بیشترین تاخیر نیز از سوی بانک مرکزی برای اعطای کد ساتا و تخصیص منابع ارزی واردات است. اگر این تاخیر برطرف شود، حجم مهمی از کالاها آزادسازی خواهند شد.

یابد از داخل اصلاح شود.

بررسی وضعیت از طرح جدید مجلس برای ساماندهی بازار اجاره

اسب سرکش بازار ملک رام نمی‌شود

عکس: آهنگر

بازار ملک دستخوش آزمون و خطاست

علی فرامرزی
کارشناس بازار مسکن

با وجود تمام راهکارها و تلاش دولت و مجلس برای ساماندهی بازار ملک، مشکلات این بخش همچنان ادامه دارد. اما موضوع اصلی رفع این مشکل ریشه‌ای به حل موانع اقتصادی بازمی‌گردد. در این شرایط است که حتی با وجود روند کاهشی شیب افزایش قیمت‌ها در حوزه مسکن، تامین این بخش برای بسیاری از اقشار کم بضاعت دور از دسترس است. کارگران اگر حداقل حقوق یک‌ساله خود را پس‌انداز و هیچ خرجی نکنند، حدود ۱۱۰ میلیون تومان درآمد سالانه خواهند داشت. در این صورت، اگر نرخ مسکن ثابت بماند، قادر به خرید چند متر آپارتمان در مناطق جنوبی تهران خواهند بود. این موضوع درباره کارمندان به حداکثر ۱۰ متر می‌رسد؛ بنابراین کاهش قیمت‌ها به شکل مقطعی مشکلی را حل نمی‌کند و باید برای متناسب‌سازی نرخ مسکن با قدرت خرید طبقه کم‌درآمد و متوسط، اقداماتی انجام بشود.

از سوی دیگر، مجلس شورای اسلامی همچنان در حال ارائه و تصویب طرح‌هایی با هدف حمایت از متقاضیان و تامین مسکن است. در شرایطی که برنامه‌ریزی‌های قبلی به‌طور کامل محقق نشده است، چه انتظاری می‌شود از اجرایی شدن برنامه‌های جدید دولت و مجلس در بازار مسکن داشت؟ برنامه‌های کاهش تورم مسکن نیز باید همسوی با برنامه‌ریزی‌های کاملاً دقیق و موثر باشد تا رنگ واقعیت بگیرد. رویکردهای مختلفی برای بهبود اوضاع بازار مسکن مطرح شده که تاکنون نتیجه ملموسی نداشته است. اینکه چند سال یک‌بار طرح یا برنامه‌های مختلفی برای توسعه بازار مسکن مطرح شود و در نهایت به‌جایی نرسد، جز تاثیر مکوس و نابسامانی شرایط اقتصادی، نتیجه دیگری ندارد. ملک در کشور ما به علت رونق نداشتن تولید و سایر مشکلات اقتصادی، از کالای مصرفی به کالای سرمایه‌ای تبدیل شده است و به‌عنوان مطمئن‌ترین کالا برای سرمایه‌گذاری شناخته می‌شود. بعد از رشد افسارگسیخته مسکن در چند سال گذشته و رویا شدن خرید مسکن برای خانوادگی‌ها و در کنار آن، بی‌اثر بودن وام خرید ملک، عمده هزینه معیشت، صرف مسکن می‌شود. بنابراین، سیاست‌گذار باید به فکر راه‌حل جدید برای خانه‌دار کردن مردم باشد که در این زمینه، اهداف زمین رایگان به مردم و کارآمدتر کردن صندوق مسکن ادارات و شرکت‌ها می‌تواند بسیار موثر باشد.

از سوی دیگر، ساخت مسکن در کشور موضوعی است که با چالش‌های مختلفی روبه‌رو است. از هر سو که نگاه کنیم، ضرورت دارد که دولت به‌جای واگذاری ساخت‌وساز به متقاضیان، بیشتر با بخش خصوصی و انبوه‌سازان تعامل داشته باشد. در صورتی که همکاری‌ها برای تولید مسکن تقویت نشود، تحقق وعده‌های مسکنی دولت با اماواگرهای زیادی روبه‌رو می‌شود.

اگرچه عزم دولت در اجرای وعده ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی جزم بوده و دولت با طرح‌های گوناگون سعی در تسریع این وعده مهم دارد، اما چالش‌ها و موانعی پیش‌روی وزارت راه و شهرسازی قرار دارد. شاید ظرفیت ساخت سالانه یک‌میلیون مسکن در کشور وجود داشته باشد، اما در حال حاضر بسترهای اصلی ساخت این تعداد مسکن از جمله نقدینگی و تامین منابع مالی در کشور فراهم نیست. شاخص‌های کلان اقتصاد وضعیت هشدارآمیزی داشته و بازار مصالح ساختمانی و خدمات ساختمانی نیز آشفته است. با این شرایط، صحبت از ساماندهی بازار مسکن، غیرواقعی است. مگر اینکه گشایش واقعی در اقتصاد ایجاد شود و رشد قابل‌ملاحظه سرمایه‌گذاری در ایران اتفاق بیفتد که البته درصد این احتمال بسیار کم است.

زمانی که سیاست‌های درستی برای ساماندهی بازارهای مالی در پیش گرفته شود، شاهد اتفاقات مثبت اقتصادی می‌شویم. در نتیجه، به‌علت وابستگی زنجیروار بازارهای مالی به هم، کاهش نرخ در یک بازار بر بازارهای دیگر نیز تاثیر می‌گذارد. در نتیجه می‌توان گفت تا امروز سیاست‌گذاری‌های بخش مسکن تاثیر زیادی در ثبات بازار ملکی نداشته و در دولت‌های پیشین نیز تلاشی برای ساماندهی بازار مسکن انجام نگرفته، از این‌رو شرایط برای دولت به‌گونه‌ای رقم خورده است که هیچ‌یک از سیاست‌گذاری‌ها برای این بازار بر تابلوم چور در نمی‌آید؛ اما خوشبختانه با پیگیری‌های انجام‌گرفته و تلاش‌هایی که برای نجات بازار مسکن در پیش گرفته شده، شاهد اتفاقات مثبتی در بازار مسکن هستیم که امیدواریم ادامه‌دار باشد؛ چنانچه در طرح مجلس نیز اقداماتی در پیش گرفته شده که می‌تواند در ساماندهی بازار ملک موثر واقع شود.

مهم‌ترین مواد این طرح درباره کنترل بازار اجاره مسکن، راه‌اندازی پلتفرم‌های معامله مسکن، تشویق به اجاره‌های طولانی‌مدت، شناسایی و بکارگیری زمین‌های بایر و ساماندهی تعرفه‌های املاکی‌ها است.

راه‌اندازی پلتفرم‌های ثبت معاملات هم از دیگر برنامه‌هایی است که در این طرح در نظر گرفته شده است. در این طرح، ساماندهی مشاوران املاک نیز مدنظر قرار گرفته، به این صورت که نرخ خدمات مشاوران املاک و مسکوها توسط وزارت راه و شهرسازی اعلام و حق‌الزحمه مشاوران املاک توسط سازمان ثبت معاملات و مستغلات کشور محاسبه خواهد شد. به نظر مدافعان این طرح، اقدام یادشده می‌تواند از تاثیرگذاری املاکی‌ها در بازار ملک و نرخ مسکن بکاهد. ساماندهی زمین‌های بایر هم از دیگر مواردی است که در طرح دیده شده و بر همین اساس اراضی با کاربری مسکونی، اداری-دولتی، صنعتی و تجاری که تناسبی با کاربری مذکور را نداشته باشند، پس از گذشت حداقل ۲ سال عدم‌بهره‌برداری، مشمول مالیات می‌شوند. به این ترتیب نیز می‌توان نرخ تمام‌شده مسکن را کاهش داد. در نهایت، باید منتظر نتایج طرح‌های یادشده بر بازار ماند.

محمد انوشه
editor@smtnews.ir

در شرایطی که بازار اجاره از نرخ دستوری حداکثر ۲۵ درصدی اجاره‌بهای املاک مسکونی تبعیت نمی‌کند؛ این بار مجلس شورای اسلامی به‌منظور کنترل و ساماندهی بازار اجاره، نسخه جدی با این مضمون که «موجران باید براساس تورم سال گذشته اجاره یک سال آینده را اخذ کنند» ارائه داده است. در حالی که کنترل دستوری بازار اجاره و مسکن در همه دنیا مرسوم بوده و اگر بستر قانونی و زیرساخت‌های فنی آن فراهم شود، در ایران هم قابل‌اجراست، البته به این شرط که با نظارت و پیگیری همراه باشد. طی چند سال

گذشته، بازار مسکن با شوک‌های بسیاری رو به رو بوده است و در پی افزایش‌های نجومی و بی‌پایه نرخ در این حوزه، بسیاری از خانواده‌ها قید خرید خانه را زده و به اجبار گزینه اجاره مسکن را انتخاب کرده‌اند. در این میان، دولت و مجلس سعی داشتند تا تعیین سقف اجاره‌بها، این بازار را تا حدودی کنترل کنند، اما موفق نبوده‌اند. برای نخستین‌بار در سال ۱۳۹۹، ستاد ملی مقابله با کرونا مصوب کرد که در شرایط کرونایی و برای کاهش جابه‌جایی خانوارها با توجه به اینکه به شیوع بیماری کمک می‌کرد،

کوچ مستاجران به مناطق پایین‌تر

شده تا بخش اعظمی از درآمد مستاجران این روزها صرف اجاره‌بهای مسکن شود و همین امر موجب کوچ مستاجران به مناطق پایین‌تر و دیگر سکونتگاه‌ها شده است. حالا در این شرایط مجلس شورای اسلامی با اصرار بر تعیین سقف اجاره‌بها برای موجران، طرحی را ترتیب داده‌اند که براساس آن، موجر باید از تورم یک سال گذشته برای مبالغ یک سال آینده تبعیت کند. این در شرایطی است که موجران خود اجاره را براساس تورم عمومی در امسال و برای امرار معاش خود اخذ می‌کنند. در

با اعلام مرکز آمار ایران در زمینه تغییرات نرخ تورم در پایان تیر امسال، نرخ تورم نقطه به نقطه اجاره به رقم ۳۷.۹ درصد رسیده است. آن‌طور مشخص است، خانوارهای کشور به‌طورمیانگین، ۳۷.۹ درصد بیشتر از تیر ۱۴۰۱، برای اجاره خانه هزینه کرده‌اند و این به‌معنای عبور از سقف ۲۵ درصدی برای نرخ اجاره است. همچنین، نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به پایان تیر برای بخش اجاره به رقم ۳۵.۸ درصد رسیده که این نرخ نیز از سقف تعیین‌شده در تهران و در سایر شهرها بیشتر است. این روند افسارگسیخته در نرخ اجاره‌بها باعث

مسیر روشنی برای بازار ملک وجود ندارد

رنگ اجرایی به خود نگرفته است، از این‌رو باید نوعی تغییر سازنده در نحوه تغییر سیاست‌گذاری‌ها انجام گیرد تا مشکلاتی که مردم در بخش مسکن دارند، حل‌وفصل شود.

سیاست‌های دولت کارساز نیست

حسینی بیان کرد: مشکلات اقتصادی، زمینه‌ساز تورم بالای در کشور شده و همه بخش‌ها را درگیر کرده و دولت سیزدهم سیاست‌های مختلفی برای تعادل در عرضه و تقاضای بازار مسکن در پیش گرفته است؛ اما نباید تنها تولید مسکن را گره‌گشای مشکلات این بازار دانست، بلکه نیاز است با برنامه‌ریزی هدفمند و توجه به زیرساخت‌های موجود، گره کور بازار مسکن را باز کرد و گرنه حل یک مشکل نمی‌تواند کمکی به التهاب بازار ملک کند و گرهی از مشکلات بگشاید.

وی خاطرنشان کرد: زمانی که با یک چالش بزرگ در کشور روبه‌رو می‌شویم، باید برای حل آن تمام توان خود را بگذاریم و از همه جنبه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و اجتماعی برای برنامه‌ریزی

سیدیده‌پهلوسحسینی، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در زمینه طرح جدید مجلس برای ساماندهی بازار اجاره به توضیح داد: اگر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های درست و موثر برای ساماندهی بازار مسکن انجام بگیرد، نه‌تنها تورم بخش مسکن در راستای برنامه‌ریزی‌ها کاهش پیدا می‌کند؛ بلکه می‌توانیم در مدت‌زمان کمتر هدف‌گذاری‌هایی را که برای بازار مسکن اتخاذ می‌شود، برای سالیان سال حفظ کنیم و به نتیجه مطلوب برسیم.

وی در ادامه گفت: با توجه به طرح جدید مجلس درمی‌یابیم که هم دولت و هم مجلس در سعی و تلاش هستند تا بازار خرید و اجاره مسکن را تا حدودی کنترل کنند و در همین چند سال اخیر، سیاست‌گذاری‌های زیادی از این بابت در نظر گرفته‌اند، اما آن چیزی که در حال حاضر در حال اتفاق افتادن است، نشان نمی‌دهد که مسیر روشنی برای بازار ملک مهیا باشد، چراکه بارها شاهد این بودیم که طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های دولتمردان تحقق پیدا نکرده و

سیاست‌گذاری‌های بی‌اثر برای بازار مسکن

محمود اولاد، کارشناس بازار مسکن، به توضیح می‌گوید: حداقل در این ۲ سالی که از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، سیاست‌گذاری‌های متعددی برای ساماندهی بازار مسکن در نظر گرفته شده و علاوه بر وعده ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی در سال، چند طرح حمایتی دیگر نظیر تعیین سقف افزایش اجاره‌بها و اعطای وام ودیعه مسکن از سمت دولت وضع شد که به‌تازگی هم مجلس مطرح کرده است که موجران باید براساس تورم سال گذشته، اجاره یک سال آینده را اخذ کنند؛ اما با این حال، هیچ سیاستی که بتوانیم از آن به‌عنوان ناجی بازار مسکن نام ببریم، وجود ندارد، چراکه به‌طورواضح هم مردم و هم خود مسئولان، شاهد اوضاع برهم‌ریخته بازار ملکی هستند؛ شرایطی که شهروندان را برای خرید و حتی اجاره یک واحد مناسب سردرگم کرده است. وی در ادامه افزود: شرایط فعلی بازار مسکن را می‌توانیم از جنبه‌های متفاوتی ارزیابی کنیم. به این نحو که تمام سیاست‌گذاری‌های بخش مسکن که به اشتباه وضع شده، از سر ناآگاهی است. به این ترتیب که مسئولان ذی‌ربط از شرایط فعلی بازار مسکن هیچ اطلاعی ندارند و نمی‌دانند که سیاست‌گذاری‌های سلیقه‌ای چه تبعاتی می‌تواند داشته باشد. در حالت دوم باید بگوییم که این سیاست‌ها تا نچاری مطرح می‌شود و با اینکه همگان می‌دانند این قوانین کارساز نیست، بازهم بر اجرای آن پافشاری

دارند و سعی در پاک کردن صورت‌مسئله می‌کنند. اولاد مشکلات بخش مسکن را ریشه‌ای عنوان کرد و به توضیح گفت: سال‌هاست که بنده اعتقاد دارم که مشکلات بخش مسکن ارتباطی به بازار مسکن ندارد، بلکه مشکل اصلی به افت رشد اقتصادی در کشور مرتبط است که باعث کاهش روزافزون قدرت مردم شده و این اتفاق با تحریم‌های غرب در حال شدت گرفتن است. حل مشکل مسکن در کشور ما چاره‌ای جز رشد و توسعه اقتصادی ندارد و اگر این موضوع حل نشود، کاری از پیش برده نمی‌شود و هر تلاشی جدا از این موضوع برای بهبود شرایط در

موجران ملزم به تمدید قراردادهای اجاره مسکن برای شهر تهران ۲۵ درصد، کلانشهرها ۲۰ درصد و سایر شهرها ۱۵ درصد نسبت به سال قبل و ویژه قراردادهای تمدیدی تعیین شدند؛ این مصوبه تا امسال هم تمدید شد، هر چند مشاهدات حکایت از عدم‌رعایت این مصوبه و رشد ۱۰۰ درصدی اجاره مسکن در یک سال را دارد. به‌نظر می‌رسد طرح جدید مجلس نیز به همین سرنوشت دچار شود. در این گزارش، طرح جدید مجلس برای ساماندهی بازار اجاره را موردبررسی قرار داده است.

حالی که بازار اجاره‌بها در ایران همواره تابعی از تورم عمومی و تورم مسکن بوده، آیا می‌توان انتظار رعایت چنین مصوباتی را داشت؟ آیا موجرانی که خود از دریافت اجاره به نرخ تورم عمومی امرار معاش می‌کنند، حاضر به رعایت این نسخه‌های دستوری مجلس می‌شوند؟ از طرفی، مشاوران املاک نیز با این ادعا که این قانون نه‌تنها نتوانسته و نمی‌تواند رشد نرخ اجاره‌بها را کنترل کند، معتقد هستند که این گونه طرح‌ها نه‌تنها موجب آرام کردن بازار مسکن نمی‌شود، بلکه موجب تلاطمات بیشتر و رشد بیش از حد قیمت‌ها می‌شود.

استفاده کنیم. به این صورت که اقدامات در مسیری قرار گیرد که مسکن از بازار سرمایه‌ای به سمت بازار مصرفی حرکت کند و دولت با در اختیار گذاشتن زمین رایگان و ارزان‌نرخ به انبوه‌سازان و سازندگان باعث شود تا هزینه‌های ساخت کاهش یابد و ملک ارزان شود. همچنین، اخذ مالیات‌های گوناگون از املاک، هدفمند ترسیم شود و نهادهای نظارتی بر تمام این فعالیت‌ها کنترل داشته باشند. حسینی در پایان گفت: مشکلات بازار مسکن باید با همکاری تمام نهادهای ذی‌ربط پیگیری شود تا این حوزه با سرعت بیشتری در مسیر توسعه قرار بگیرد. در این صورت، عرضه و تقاضا در این بازار برطرف‌شده و تعادل می‌رسد. تنها تلاش‌های دولت و مجلس در صورتی می‌تواند به بهبود بازار مسکن بینجامد که از تمام ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های کشور با توجه به برنامه‌ریزی دقیق استفاده شود.

خانوار، مشکلات متعددی را برای تامین مایحتاج روزانه مردم پدید آورده و هزینه‌های بخش مسکن نیمی از درآمد خانوارها را بلعیده است. از سوی دیگر، سیاست‌های دولت نیز چاره کار نبود و نتوانست کارآمد باشد، چراکه در عمل این سیاست‌ها در بهترین حالت فقط مسکنی هستند که برای مدتی شاید بتوانند درد بزرگی را که به جان جامعه افتاده است، تسکین دهند. وضع قوانین همیشه شروع آسانی برای حل مشکلات مختلف است و این قوانین زمانی به چالش کشیده می‌شود که به مرحله اجرا دربیاید و عملی شود. این کارشناس در پایان افزود: تا زمانی که دولت علت‌های اصلی این موضوع یعنی کنترل شاخص‌های اقتصاد کلان را در دستور کار خود قرار ندهد، راه‌حلی مطرح می‌شود، جواب نخواهند داد و بازار خرید و اجاره مسکن سروسامان نخواهد گرفت. دولت برای کنترل بازار مسکن، باید وضعیت اقتصاد کلان را اصلاح کند. مسلماً تا زمانی که این مسئله انجام نشود، راهکارهایی که برای مدیریت و تعادل در بازار به کار گرفته می‌شود، به‌هیچ‌عنوان جوابگو نخواهد بود.

سخن پانی

نمایندگان مجلس برای ساماندهی این وضعیت برنامه‌ریزی‌های زیادی صورت دهند؛ موضوعی که بدون هیچ نظارتی به حال خود رها و تنها به پلمب چند بنگاه املاک متخلف ختم شده است. دولت و مجلس اگر قصد ساماندهی بازار مسکن را دارند، نباید تنها سیاست‌گذاری و طرح‌های مربوط به بخش مسکن را روی کاغذ بررسی کنند، بلکه باید با کنترل و نظارت کافی به این برنامه‌ریزی‌ها رنگ اجرایی دهند تا هرچه سریع‌تر بار سنگین مسکن را از دوش شهروندان بردارند.

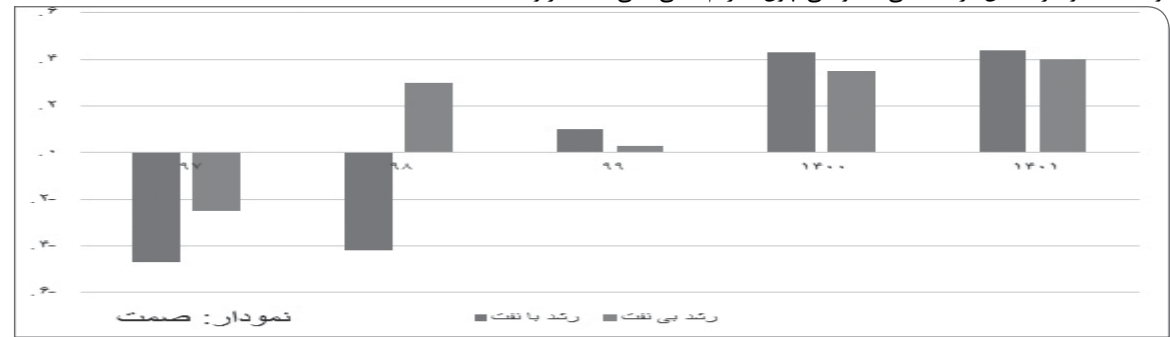
تحلیل رشد شاخص‌های کلان اقتصاد نشان داد صنایع و معادن، صدر نشین رشد اقتصادی

امیرعباس آذرموند: بررسی چگونگی حرکت شاخص‌های کلان اقتصاد به‌عنوان ابزاری برای پیش‌بینی و تحلیل اقتصاد، به سیاست‌گذاران کمک می‌کند که تفسیرهای واقع‌بینانه‌ای از روند کلی اقتصاد و متغیرهای مؤثر بر آن داشته باشند. چنین شناختی آنها را قادر می‌کند که بتوانند سیاست‌های کلان اقتصاد را به‌نحو مطلوب‌تری در راستای تثبیت اقتصاد و کاهش انحراف رشد اقتصادی از مسیر رشد بلندمدت به‌کار بگیرند.

به‌گزارش صنایع و معادن، بر مبنای گزارشی که موسسه مطالعات بازرگانی درباره رشد اقتصادی منتشر کرده، پس از تحریم‌های سال ۹۷، رشد اقتصادی با نفت و بدون نفت افت کرد، اما سال گذشته مرکز آمار مجموع رشد تولید ناخالص داخلی را ۴ درصد محاسبه کرده است. مثبت بودن رشد اقتصادی ۴ درصدی ۱۴۰۱ و ۴.۴ درصدی ۱۴۰۰ حکایتگر تداوم رشد اقتصادی با وجود تحریم‌ها است، هر چند روندی کاهنده به خود بگیرد.

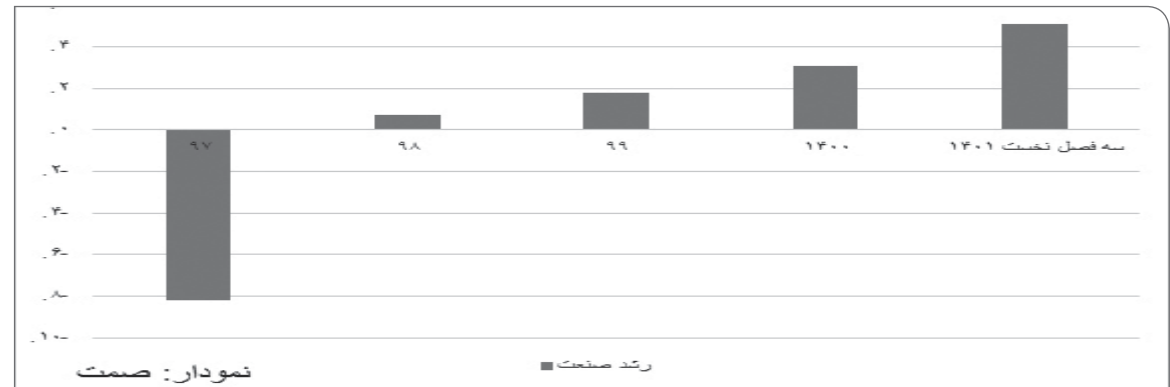
شکاف میان رشد اقتصادی محقق شده با ارقام هدف گذاری شده

شکاف موجود میان رشد اقتصادی محقق با ارقام هدف در برنامه‌های توسعه علاوه بر کاهش درآمد نفتی به عواملی چون تحریم‌ها، بی‌ثباتی، نرخ منفی انباشت سرمایه و محدودیت دسترسی به تکنولوژی جدید مربوط است.

رشد بخش خدمات نیز با کاهش شیوع ویروس کرونا و خلق شیوه‌های نوین فعالیت‌های اقتصادی در جهان و به‌تبع آن در ایران، در سال گذشته ادامه داشته است. این بخش در ۹ ماهه ابتدای سال گذشته توانست ۲.۶ درصد رشد کند. بررسی دوره ۵ ساله رشد گروه صنایع و معادن نشان می‌دهد که پس از کاهش نرخ رشد بخش‌های گروه صنایع و معادن در سال ۹۷ در ۳ سال اخیر روند رو به بهبود داشته است. آمار مربوط به رشد افزایش در ۹ ماهه ابتدایی ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که تامین آب، برق و گاز طبیعی با رشد ۹.۵ درصدی بیشترین رشد را داشته است. همچنین، استخراج نفت و گاز طبیعی ۵.۶ درصد و صنعت ۵.۱ درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارند. بررسی اطلاعات جزئی‌تر منتشر شده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد: صنایعی که بیشترین سهم را در رشد محقق‌شده بخش صنعت در دوره ۹ ماهه ابتدایی سال گذشته داشته‌اند، به‌ترتیب شامل «صنایع تولید و وسایل نقلیه موتوری»، «تریلر و نیم‌تریلر»، «صنایع فلزی و صنایع شیمیایی» هستند. با وجود محدودیت‌های تحریم و مشکلات موجود، از جمله قطعی‌های برق و گاز، تولید بیشتر محصولات معدنی رشد داشته، به‌طوری که رشد ارزش‌افزوده سایر معادن از منفی ۲.۱ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۰.۹ درصد ۳ فصل نخست سال گذشته افزایش یافته است.

تلقی برخی کارشناسان از رشد اقتصادی امسال، حدود ۲ تا ۳ درصد است. بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول نیز نرخ رشد اقتصادی برای امسال میلادی را ۲ درصد پیش‌بینی کرده‌اند. تداوم تحریم‌ها و کاهش نرخ مشارکت سرمایه‌های اجتماعی در صورت شدت گرفتن رواج ناامیدی و بی‌اطمینانی در جامعه، از موارد احتمالی هستند که چشم‌انداز رشد اقتصاد ایران را در امسال تهدید می‌کنند. در مقابل، تلاش ایران برای حفظ و توسعه روابط اقتصادی با کشورهایی چون چین و روسیه و هم‌زمان رفع اختلافات دیپلماتیک به‌ویژه با کشورهای منطقه می‌تواند به تجارت خارجی کشور، کمک کند. موسسه مطالعات بازرگانی، در بخشی از گزارش خود به تحلیل اجزای رشد اقتصادی در سال گذشته پرداخت. بنابراین، رشد اقتصادی گروه صنایع و معادن که شامل نفت و گاز، معادن، انرژی و ساختمان می‌شود در ۹ ماهه ابتدایی سال گذشته معادل ۵.۳ گزارش شده که بالاترین نرخ رشد در میان سایر گروه‌های اصلی اقتصادی است. از سوی دیگر، نرخ رشد بخش کشاورزی در امتداد روند نزولی سال ۱۴۰۰ در سال گذشته منفی ۴.۳ درصد بوده و کنترل غیراصولی بازار محصولات کشاورزی در کنار خشکسالی‌های اخیر این بخش را دچار مشکلات گوناگون کرده است.

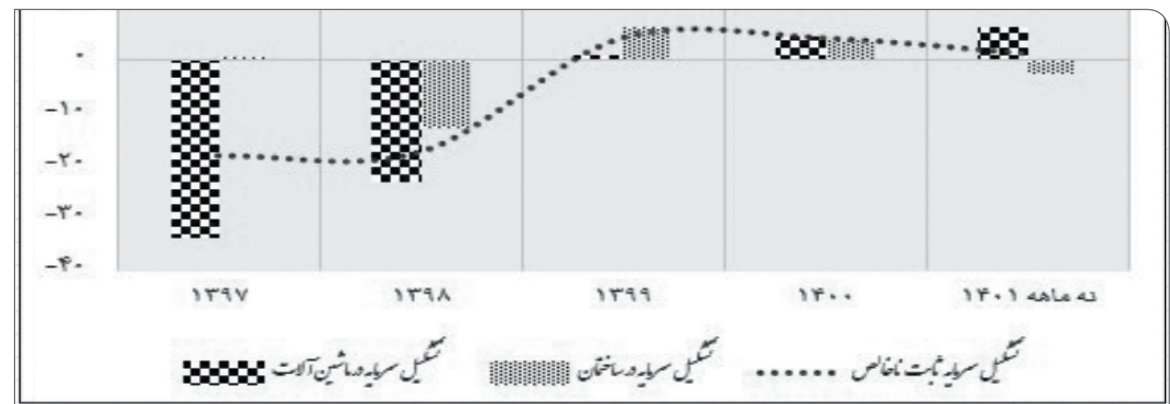

صاحب‌نظران اقتصادی رشد بخش صنعت در امسال را حدود ۳ تا ۴ درصد پیش‌بینی کرده‌اند. در صورت کاهش انتظارات منفی و بهبود تبادلات و تعاملات جهانی و

فرار سرمایه از سرمایه‌گذاری پیشی گرفت

منفی ۴.۲ درصد بوده است. سرمایه‌گذاری در این بخش ارتباط زیادی با سایر بخش‌های اقتصادی دارد و در صورت رونق این بخش، اشتغالزایی هدف دولت، محقق خواهد شد. از جمله دلایل کاهش رشد تشکیل سرمایه بخش ساختمان عبارتند از: کمبود منابع مالی، عدم جذابیت سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی و... است. پایین بودن رشد تشکیل سرمایه در دوره پنج‌ساله ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ را می‌توان علاوه بر مسائل خارجی به مشکلات داخلی نظیر خروج سرمایه، بی‌ثباتی اقتصادی و نبود چشم‌انداز مثبت و... ارزیابی کرد.

رشد تشکیل سرمایه ناخالصی که در سال‌های گذشته به‌دلیل کاهش درآمدهای دولت و افزایش هزینه‌های جاری بوده‌ناچیز و اغلب منفی بوده، در ۹ ماهه نخست سال گذشته به ۱.۲ درصد افزونی داشته است. در این مدت، نرخ رشد حقیقی تشکیل سرمایه ثابت در مقایسه با دوره‌های گذشته، عملکرد بهتری داشته، به‌طوری که به ۶.۶ درصد افزایش یافته است. هرچند هنوز این سطح از رشد برای تحت‌تاثیر قرار دادن تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی مطلوب ناکافی است. رشد حقیقی سرمایه‌گذاری در ساختمان در ۹ ماهه نخست پارسل،

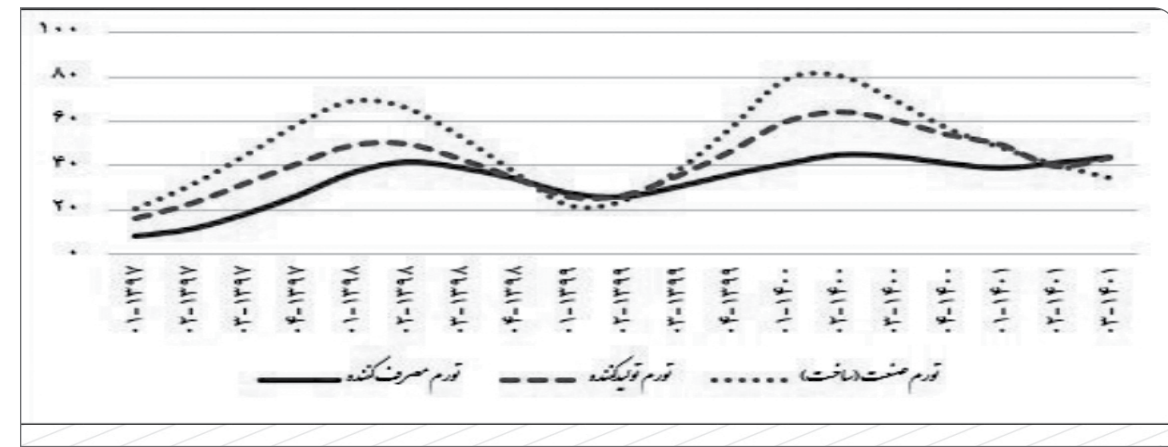
فرسودگی رسیده‌اند. فراهم شدن زمینه‌های ثبات اقتصادی و وجود تصویر روشن از آینده اقتصادی، تسهیل فضای کسب‌وکار، ثبات قوانین و مقررات، حکمرانی مطلوب اقتصادی، مبارزه با فساد اقتصادی و... می‌تواند باعث افزایش نرخ رشد تشکیل سرمایه از پیش‌بینی فعلی باشد.

کارشناسان اقتصادی پیش‌بینی کرده‌اند که رشد تشکیل سرمایه در امسال حدود یک درصد و مشابه سال گذشته خواهد بود. باتوجه به عدم سرمایه‌گذاری کافی در یک دهه گذشته، بخشی از زیرساخت‌های کشور با استهلاک بسیار زیادی روبه‌رو بوده و به مرحله

ظرفیت جهش‌های تورمی در اقتصاد حفظ شد

مربوط به گروه محصولات غذایی با نرخ ۷۱.۸ درصد و کمترین تورم سالانه با نرخ ۱۳.۸ درصد مربوط به گروه ساخت فلزات پایه بوده‌اند. با وجود کاهش تورم سالانه، شاخص نرخ تولیدکننده تورم فصلی این شاخص در فصل پاییز سال گذشته معادل ۶.۶ واحد درصد رشد داشته است. حذف ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی در تابستان پارسل یکی از دلایل افزایش تورم فصلی در پاییز پارسل بوده که موجب شده است هزینه تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها افزایش یابد. در صورت افزایش بیشتر نرخ ارز، هزینه‌های مواد اولیه وارداتی در تولید افزایش خواهد یافت و به‌تبع آن، شاخص نرخ تولیدکننده نیز رشد خواهد کرد. افزایش شاخص نرخ تولیدکننده با فاصله زمانی به افزایش شاخص نرخ مصرف‌کننده منجر خواهد شد. در صورت افزایش بیشتر نرخ ارز، هزینه‌های مواد اولیه وارداتی تولید افزایش خواهد یافت و به‌دنبال آن، شاخص نرخ تولیدکننده نیز افزایش خواهد یافت.

بر اساس گزارش مرکز آمار نرخ تورم در ۱۲ ماهه منتهی به اسفند ۱۴۰۱ نسبت به ۱۲ ماهه منتهی به اسفند ۱۴۰۰ معادل ۴۵.۸ درصد بوده است. در طول سال گذشته، ۲ شوک تورمی ماهانه در خرداد و دی اتفاق افتاد که موجب اوج‌گیری انتظارات تورمی شد. نرخ تورم نقطه به نقطه و ۱۲ ماهه منتهی به اردیبهشت امسال به‌ترتیب معادل ۵۴.۶ و ۴۹.۱ درصد بوده است که باتوجه به تداوم پیشی گرفتن نرخ‌های تورم نقطه به نقطه نسبت به تورم ۱۲ ماهه، انتظار بر این است که نرخ تورم همچنان صعودی باشد. براساس آخرین اطلاعات منتشره مرکز آمار، روند تورم تولیدکننده و به‌تبع آن، تورم بخش صنعت از بهار ۱۴۰۰ تا فصل سوم ۱۴۰۱ کاهش یافته، به‌طوری که شاخص‌های تورم تولیدکننده و شاخص تورم صنعت به‌ترتیب از حدود ۶۰ و ۸۰ درصد در بهار ۱۴۰۰ به ۴۴ و ۲۳ درصد در پاییز ۱۴۰۱ کاهش یافته است. در میان گروه‌های صنعتی، بیشترین تورم سالانه منتهی به پاییز پارسل

تولید است.

با این وجود در صورت کاهش انتظارات تورمی و بهبود روابط بین‌المللی و کاهش تحریم‌ها، انتظار بر این است که در کوتاه‌مدت نرخ‌های تورم ماهانه و فصلی کاهش یابد.

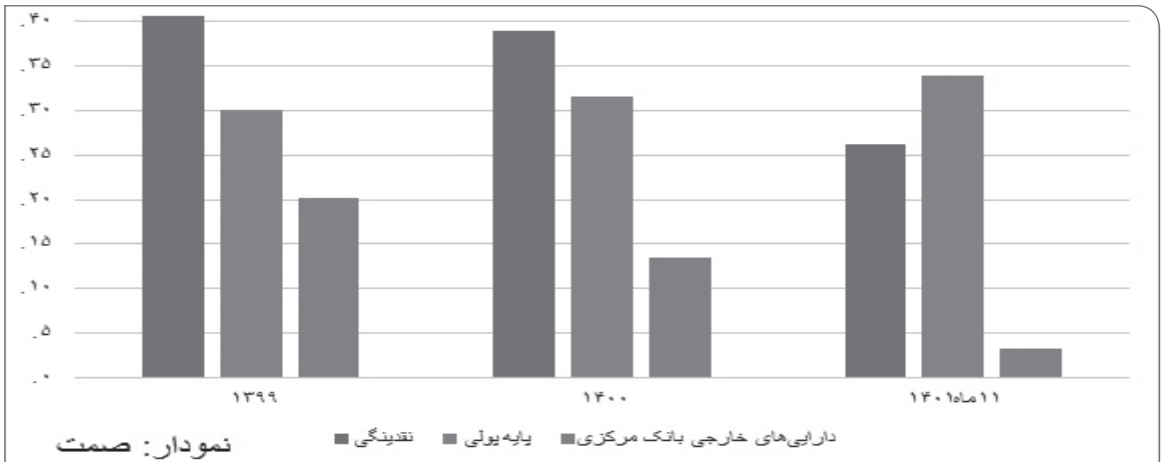
در امسال پیش‌بینی می‌شود که تورم مصرف‌کننده و تولیدکننده به‌ترتیب (۵۵ تا ۶۰ درصد) و (۵۰ تا ۵۵ درصد) باشد. چشم‌انداز تورم برای امسال متاثر از چالش‌های مهمی نظیر کسری بودجه، متغیرهای پایه پولی و رشد نقدینگی، ناترازی نظام بانکی، کسری تجاری و شکاف

رشد پایه پولی شتاب فزاینده گرفت

می‌شود، بانک مرکزی دامنه نرخ سود را افزایش داده که می‌تواند کمک محدودی به مهار تورم در امسال باشد. افزایش قابل توجه مانده مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها تا پایان بهمن پارسل، از مهم‌ترین شاخص‌های رشددهنده پایه پولی بوده که می‌تواند موجب تداوم افزایش تورم در امسال شود.

بر اساس آخرین اطلاعات منتشر شده، با وجود کاهش نرخ رشد نقدینگی به ۲۶.۳ درصد در ۱۱ ماهه نخست سال گذشته، اما در دوره مورد بررسی، نرخ رشد پایه پولی در حدود ۳۴ درصد بوده است که مقدار قابل‌توجهی به حساب می‌آید.

بررسی گزارش ماهانه بانک مرکزی در گذشته حاکی از تداوم رشد نسبت پول به نقدینگی با وجود کاهش رشد نقدینگی است که این امر نشان‌دهنده بالا بودن سطح انتظارات تورمی در میان فعالان اقتصادی است. از آنجایی که پایین نگه داشتن دستوری نرخ بهره بین‌بانکی سبب افزایش تقاضای پول و بنابراین افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی

جاری و حساب سرمایه کشور وابستگی دارد، به‌ثمر نشستن برخی تمهیدات دولت مانند تغییر روابط ارزی با دنیا به‌سمت کاهش وابستگی به دلار، توسعه روابط تجاری با کشورهای منطقه به‌منظور تقویت ارزش پول ملی و... می‌تواند نوسانات رو به بالای نرخ ارز را در امسال تا اندازه‌ای تعدیل کند.

بررسی روند تاریخی ۲۵هزاره‌های نرخ ارز حاکی از حرکت نسبی قابل‌وجه نرخ ارز اسمی با تورم براساس مدل برابری قدرت خرید است. با وجود کنترل نرخ دلار در نیمه اول سال گذشته، در نیمه دوم سال به‌ویژه از آبان، تحت‌تاثیر اخبار احتمال تصویب قطعنامه علیه ایران در شورای حکام، اعتراض‌های داخلی، ادعای بلومبرگ درباره غنی‌سازی اورانیوم تا سقف ۸۴ درصد و خبر تحریم اتحادیه اروپا نرخ ارز را افزایش دادند.

پس از جهش‌های بی‌دربی نرخ ارز در میانه پاییز سال گذشته و سپس در میانه زمستان، در ۲۰ اسفند در نهایت، نرخ دلار، اندکی کاهش را هم تجربه کرد. این کاهش‌های نرخ ناشی از عواملی چون بهبود روابط تهران و ریاض، کاهش نرخ درهم امارات، مذاکرات سازنده با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، کنترل نوسانات دلار توافقی و سهمیه‌ای بوده است. در پایان بهار امسال، با طرح توافق موقت ایران و آمریکا، نرخ ارز به پایین‌تر از ۴۸ هزار تومان هم ریزش کرد. باتوجه به اینکه، نرخ ارز علاوه بر اختلاف تورم کشورها به مانده حساب

قیمت مسکن در تهران به متری هزار و ۳۰۰ دلار رسید!

ناطمینانی و ریسک‌های غیراقتصادی و عرضه ناکافی واحدهای مسکونی هستند. به‌زبان ساده‌تر، عوامل گفته‌شده، همگی می‌توانند به تداوم روند صعودی مسکن در امسال، چون ۵ سال گذشته منجر شوند، هر چند تحقق برنامه‌های دولت در راستای اعطای مشوق‌های بیشتر به انبوه‌سازان مسکن با مترای مناسب با قدرت خرید متقاضی مصرفی و ایجاد تعادل میان عرضه و تقاضا، از التهاب بازار مسکن خواهد کاست.

پارسل ۳ درصد رشد کرده و به ۱۲ هزار واحد رسیده است که به‌نظر می‌رسد نگرانی از تشدید تورم در بازار مسکن از سمت خریداران مصرفی و انتظار رشد بیشتر قیمت‌ها (به‌دلیل فعالیت‌های سفته‌بازان) عامل افزایش اخیر قیمت‌ها بوده است. صاحب‌نظران انتظار دارند امسال نرخ مسکن تا ۵۰ درصد دیگر هم افزایش پیدا کند. دلیل این افزایش، احتمال گرانی مصالح ساختمانی، انتظارات تورمی، انگیزه پایین بخش خصوصی به لیل

غیراقتصادی و متغیرهای بیرونی و درونی اثرگذار بر بازار مسکن دارد. از سوی عرضه، آمارها نشان می‌دهند که بازار مسکن در نتیجه تمهیدات و سیاست‌های تشویقی که پارسل اجرا شد، تعداد پروانه‌های ساختمانی صادرشده در نقاط شهری روند صعودی پیدا کرده، با این حال شاخص تولید مسکن هنوز به رکورد سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ نرسیده است. آخرین گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد که حجم معاملات مسکن در ابتدای زمستان

آخرین آمار منتشرشده در یک سال منتهی به بهمن پارسل، از افزایش نرخ مسکن تا ۳۴.۸ درصد خبر می‌دهد. میانگین نرخ دلار هر مترمربع در پایتخت، از اواخر سال ۹۷ شروع به افزایش کرده، گرچه در روند ۵ سال گذشته، نرخ دلاری مسکن میان ۷۵۰ تا هزار و ۳۰۰ دلار به‌ازای هر مترمربع نوسان داشته است که عمق این نوسانات، بستگی به شرایط بازار از لحاظ وضعیت انتظارات تورمی، فضای کلی اقتصاد ایران و افت‌وخیز ریسک‌های

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با **سازمان**:

تولید بدون اصلاح نظام پولی رونق نمی‌گیرد

امیرعباس آدرم‌وند: یک کارشناس اقتصاد «رشد نقدینگی» را عامل مهمی در مشکلات کنونی ندانسته و تاکید دارد: «مشکل در ایران نقدینگی نیست؛ مشکل در نبود یک محیط مطلوب اقتصاد کلان برای تولید و نهادهای ناکارآمد موجود و زیرساخت‌های نامتوازن اقتصادی است. این موارد دست به‌دست هم داده تا نقدینگی به سمت تولید نرود. در این شرایط اگر جریان خلق پول متوقف شود، اقتصاد با رکود مواجه می‌شود و در صورت اعمال سیاست‌های انبساطی با تورم فزاینده مواجه خواهیم شد. به همین دلیل به جای تمرکز بر نقدینگی، بهتر است محیط اقتصاد کلان به‌نحوی تغییر کند که نقدینگی در بخش مولد هضم شود.»

وحید شقاقی شهری، عضو هیات علمی دانشگاه، در گفت‌وگو با **سازمان** تاکید می‌کند: «هرچند نقدینگی با شیبهی تکان‌دهنده رشد کرده، اما قدرت دلاری آن به یک‌سوم گذشته کاهش یافته است. بررسی‌ها نشان می‌دهند اگر وضعیت فعلی تا پایان سال استمرار داشته باشد، در نهایت نقدینگی به ۸ هزار هزار میلیارد تومان خواهد رسید. با فرض ثابت ماندن نرخ دلار در بازار غیررسمی تا پایان امسال، حداکثر توان دلاری نقدینگی اقتصاد ما به ۱۵۰ میلیارد دلار خواهد رسید که به‌مراتب کمتر از ۳۷۰ میلیارد دلار سال ۹۵ است.» آنچه در ادامه می‌خوانید متن کامل گفت‌وگو با این استاد دانشگاه است.

بی‌تفاوت نباشید و شما را موظف کند همسایگان را هم

کار را برای تولید تسهیل کنند، اما نظام بانکی نابینا و ناشنوا نیست. همان‌طور که گفتیم آنها در تمام بخش‌های تولید نگاه‌های بزرگی دارند که موجب می‌شود با عقل معاش به ماجرا بنگرند.

سیر کنید، ممکن است تحت فشار به این مسئله تن دهید، اما قطعا این کار با میل شخصی‌تان انجام نمی‌شود. در اقتصاد ایران وضعیت مشابه این مثالی است که زدم، بانک وقتی وارد کسب‌وکار و فعالیت اقتصادی می‌شود، مانند بخش خصوصی دچار غلط منابع می‌شود و طبیعی است که مسئله مبرم در وضعیت‌های به‌ویژه بحرانی تامین هزینه‌های خود باشد.

ما باید این تضاد منافع را ببینیم و فهم کنیم. از نظر عقلانی بانک‌ها برای اینکه بیشتر سود کنند باید اقداماتی انجام دهند که خودشان موفق شوند. این وضعیت متناقض که شما در سوالات پیشین به آن اشاره کردید، محصول یک وضعیت متضاد در نظام بانکی و بخش پولی است. از یک طرف به بانک‌های کشور اجازه خلق نقدینگی داده شد و از سوی دیگر هم‌زمان آنها در اقتصاد فعالیت می‌کنند. این یکی از بزرگ‌ترین موانع امروز توسعه اقتصاد است.

متأسفانه این شرایط از گذشته در اقتصاد ما حاکم بوده و به‌نظر می‌رسد تا مدت زمانی بیشتر هم حاکم باشد. پس نظام بانکی فعلی معیوب است و باید اصلاح شود و در مقابل بزرگ‌ترین بازندگان این نوع چیدمان هم فعالان بخش خصوصی هستند که به کمبود منابع مفرط دچار شده‌اند و ممکن است گاه از پس هزینه‌های کوچک هم برنایند.

با یک مثال موضوع را ساده‌تر می‌کنم. تصور کنید در منزل خود یک دستگاه چاپ اسکناس دارید که می‌توانید بدون توضیح چندانی هر قدر پول خواستید، از طریق آن چاپ و سپس خرج کنید. این اقدام شما گرچه تورم را افزایش می‌دهد، اما این امر مانع و سوسه درونی شما برای چاپ پول بیشتر، سرمایه‌گذاری بیشتر و افزایش قدرت‌تان نخواهد شد. مسئله دیگر این نیست که شما اسکناس چاپ می‌کنید تا نیازهای معیشتی‌تان را پاسخ دهید، بلکه می‌توانید پول چاپ کنید و مسکن بخرید و سرمایه‌گذاری کنید.

● ادامه این وضعیت چه نتیجه خواهد داشت؟
بدون اصلاح نظام پولی کشور، اصلاح این وضعیت محقق نخواهد شد. چنانچه نرخ دلار در کانال ۵۰ هزار تومان باقی بماند، باز هم امکان گشایش ناچیز است. امروز نگاه‌های تولیدی واقعی نحیف و آسیب‌پذیر هستند و نه تنها منابع کافی در اختیار ندارند، بلکه گاه مواد اولیه خود را هم نمی‌توانند تامین کنند. اینجاست که می‌بینیم بخش مهمی از تولید نیمه‌فعال است، به همین دلیل تاکید می‌کنم بدون اصلاح نظام پولی کشور، اصلاح این وضعیت محقق نخواهد شد.

این وضعیت مشابه شرایطی است که امروز شبکه بانکی ایران به آن دچار شده است. در جهان دو دسته بانک داریم؛ یکسری بانک‌هایی هستند که هدفشان تامین مالی نگاه‌ها و افزایش سرمایه‌گذاری است. این بانک‌ها اجازه خلق پول ندارند و تولید خدمت می‌دهند. در مقابل بانک‌های تجاری وجود دارند که امکان خلق پول دارند، اما حق ورود به فعالیت‌های اقتصادی و نگاهداری را ندارند و تنها به ارائه خدمات پولی به دیگر بخش‌ها اکتفا می‌کنند.

● چشم‌انداز اصلاح را چگونه می‌بینید؟
در شرایطی قرار داریم که صلابت کافی و اراده لازم برای اصلاحات واقعی مشاهده نمی‌شود، به همین دلیل من فکر می‌کنم وضعیت تغییر محسوس نخواهد داشت. هرچند بانک مرکزی برای تحقق این شرایط کار ساده‌ای پیش رو ندارد، زیرا در برخی موارد ذی‌نفعان نظام بانکی نیز افرادی قدرتمند و با روابط حداکثری هستند که به‌راحتی نمی‌توان آنها را از این منابع دور کرد؛ اما بدون شک تنها اقدام واقعا موثر آورده‌اند. آنها امروز با فراغ بال در حال ثروتمند شدن هستند و به‌راحتی قواعد جدید را نمی‌پذیرند.

در ایران متأسفانه این دو دسته با هم مخلوط شدند و بانک‌های ایجاد کردیم که هم امکان خلق پول دارند و هم تامین مالی و سرمایه‌گذاری. حالا عجیب نیست که رؤسای بانک‌ها دائم و سوسه خلق پول داشته باشند تا از این طریق بتوانند به شرکت‌های زیرمجموعه خود نقدینگی و سرمایه لازم را برسانند و متعاقب آن سود بیشتری کسب کنند.

● برخی از کارشناسان معتقدند نقدینگی اگر وارد تولید شود، به جای مشکلاتی چون تورم به بهبود اقتصادی هم خواهد انجامید. در مقابل برخی دیگر می‌گویند در هر صورت نقدینگی تورم‌زا است. شما به مسئله از کدام منظر می‌نگرید؟

● به این ترتیب آیا ابعاد نگاه‌های بانکی و سهم آنها از کل تولید مشخص است؟
بنگاه‌های بانکی در حوزه‌های صنعتی، معدنی و املاک فعال هستند. از سوی دیگر وقتی به شکل اجمالی نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که نظام بانکی در زمینه پرورش شترمرغ تا صنایع پتروشیمی فعال است و از دانشگاه تا هزاران واحد خالی مسکونی در اختیار دارد.

نقدینگی را اگر مواد غذایی تصور کنیم و بخش تولید را دستگاه گوارش، غذایی که وارد بدن افراد می‌شود تنها زمانی به انرژی تبدیل می‌شود که دستگاه گوارش سالم باشد. گوارش آسیب‌دیده غذا را به کلسترول تبدیل می‌کند و اگر فرد غذا نخورد هم با بی‌حالی دست‌وپنجه نرم خواهد کرد. با این مثال می‌خواهم بگویم مشکل در ایران نقدینگی نیست؛ مشکل در نبود یک محیط مطلوب اقتصاد کلان برای تولید، نهادهای ناکارآمد موجود و زیرساخت‌های نامتوازن اقتصادی است. این موارد دست به‌دست هم داده تا نقدینگی به سمت تولید نرود. در این میان اگر جریان خلق پول متوقف شود، اقتصاد با رکود مواجه می‌شود و در صورت اعمال سیاست‌های انبساطی با تورم فزاینده مواجه خواهیم بود، به همین دلیل به‌جای تمرکز بر نقدینگی بهتر است محیط اقتصاد کلان به‌نحوی تغییر کند که نقدینگی در بخش مولد هضم شود.

در این شرایط انتظاری بیجا خواهد بود که بخواهیم بانک‌ها به‌اصطلاح محض رضای خدا فعالیت کنند و چراغی که به خانه رواست را به مسجد ببرند. آنها نمی‌توانند از این فعالیت‌ها چشم‌پوشی و در عین حال بنا بر دستورالعمل‌های بانک مرکزی عمل کنند. همواره تاکید شده هدف اصلی از فعالیت اقتصادی، کسب سود بیشتر و رفاه فردی است. هرچند در یک فضای اقتصادی سالم این فعالیت‌ها هم به رفاه و بهره‌برداری عمومی منجر می‌شوند، اما این فعالیت سودطلبی در اقتصاد نیست. بانک‌ها هم از این قاعده مستثنا نیستند و می‌خواهند هر طور شده سهم خود را از اقتصاد ایران بیشتر کنند و به توسعه و سودآوری بیشتر برسند. یک مثال دیگر می‌زنم. تصور کنید شما در منزل خود مواد غذایی محدودی دارید که به زحمت فرزندان‌تان را سیر می‌کند. حال به این فکر کنید فرزندان همسایگان هم گرسنه هستند و همه چشم به منابع غذایی یخچال شما دارند. در این شرایط عجیب نیست اگر اولویت شما تامین غذای فرزندان خودتان باشد، نه دیگران. حالا اگر تبلیغات کنند و شما را تحت فشار بگذارند که نسبت به دیگران

آن سال رخ داد، در عمل نرخ بهره بانکی افزایش کافی پیدا نکرد. به‌طور مثال در پایان سال گذشته نرخ تورم رسمی کشور را ۵۰ درصد اعلام کردند و هم‌زمان نرخ بهره بانکی حدود ۲۳ درصد بوده است. با یک نگاه اجمالی در این ارقام می‌توانیم شکاف ۲۷ واحد درصدی میان نرخ سود بانک‌ها و تورم را مشاهده کنیم. این خود به‌معنای یک بهره حقیقی منفی به سپرده‌های بانکی است. تصور کنید بدون هیچ اقدامی سالانه ۲۷ درصد از ارزش سپرده‌ها کاسته می‌شود؛ البته این در شرایطی است که این سپرده‌ها سود ۲۳ درصدی را دریافت کنند، وگرنه شکاف موردبخت بیش از این هم می‌تواند باشد. در ابتدا این موضوع جدی به نظر نمی‌رسد، اما اگر توجه داشته باشیم که بانک‌ها در ایران تنها خدمات پولی نمی‌دهند و هر بانکی خود به بنگاهداری‌های بزرگی دست زده، متوجه می‌شویم چرا منابع کافی به بخش تولید و بخش خصوصی نمی‌رسد. بانک‌ها به‌خوبی متوجه شکاف یادشده و بهره حقیقی منفی شده‌اند، به همین دلیل ترجیح می‌دهند به‌جای آنکه منابع خود را به بخش خصوصی که در نگاهداری رقیب آنها هم محسوب می‌شود، بدهند، به نگاه‌های زیرمجموعه خود اختصاص دهند. به این ترتیب در وضعیتی که بنگاه‌های صنعتی کشور دچار انواع مشکلات هستند، نظام بانکی می‌تواند فعالیت بنگاه‌های زیرمجموعه خود را بدون هیچ دردسری، سودده‌تر کند. در این مسئله از یک سو نگاهداری بانک‌ها مطرح است و از سوی دیگر باید توجه شود که بانک‌ها نسبتاً رفتارشان عقلانی است. آنها به‌خوبی می‌دانند اقتصاد ایران چه مشکلات و مصائبی دارد، به همین دلیل تلاش می‌کنند در این وضعیت ناآرام خود را حفظ کنند. پس به‌جای اینکه به پیشرفت یا توسعه جمعی بیندیشند، به این موضوع فکر می‌کنند که چگونه بتوانند از خلق نقدینگی که انجام می‌دهند بیشترین نصیب را از آن خود کنند. این دو عامل موجب شدند دست بخش خصوصی نسبت به گذشته کم‌خالی‌تر باشد و خلق اعتبار موجود در نظام بانکی نه‌تنها نفعی برای تولیدکنندگان واقعی نداشته باشد، بلکه موجب رکود بیشتر در صنایع کشور شود.

● در این وضعیت دائم بخش خصوصی نسبت به کمبود نقدینگی گله دارد. ادامه این روند چه سرانجامی می‌تواند داشته باشد؟
همان‌طور که گفتیم رکود بیشتر اقتصاد از اتفاقات قابل‌پیش‌بینی است که می‌تواند با تشدید این وضعیت رخ دهد. به‌ر حال امروز بخش خصوصی ایران دچار عطش زیادی برای منابع بیشتر شده و از آنجایی که کمبود سرمایه در گردش صنایع هم مشهود و ملموس است، این مهم ادامه خواهد یافت. برای برون‌رفت از این شرایط تنها یک راه وجود دارد که آن هم اصلاح نظام بانکی کشور است که کار دشواری است و بعید می‌دانم در کوتاه‌مدت عملی باشد.

● تعدادی از کارشناسان معتقدند هدایت منابع نقدینگی به خوبی انجام نشده است. چنین چیزی برای اقتصاد فعلی ایران ممکن می‌شود؟
من فکر می‌کنم این موضوع بهبوده است و نمی‌توان درباره آن حتی بحث کرد. هدایت نقدینگی زمانی معنا می‌داد که به‌طور مثال فعالیت‌های سوداگرانه و سفته‌بازانه سهم اصلی از منابع بانکی را جذب می‌کرد؛ حال آنکه امروز همان نهادی که بناسد به تامین مالی صنایع و تولید کمک کند، تبدیل به رقیب تولید شده و دستی در آن هم دارد. به این ترتیب موضوع نه هدایت منابع، بلکه بیرون کردن بانک‌ها از فعالیت‌های اقتصادی و مشخصاً نگاهداری است. با این نرخ بهره منفی چشمگیر و با قد و قواره فعلی تولید، به‌نظر می‌رسد بخش خصوصی نصیبی از تسهیلات و مشوق‌های نظام پولی نخواهد برد.

● در این بین نقش بانک مرکزی به‌عنوان تنها نهاد سیاست‌گذار پولی چیست؟
در این موضوع بانک مرکزی تلاش‌هایی می‌کند و بسیاری مایل است بانک‌ها مجاب شوند که به تولیدکنندگان تسهیلات بدهند و

● باوجود افزایش سرسام‌آور نقدینگی در سال‌های گذشته، تولیدکنندگان از کمبود نقدینگی گله دارند. چگونه این وضعیت متناقض ساخته می‌شود؟

با بررسی آمارهای اقتصادی کشور از سال ۹۰ تا امروز، بهتر می‌توان این وضعیت را درک کرد. شواهد حاکی از آن است که در سال ۹۵، اقتصاد ایران ظرفیت مبادله بیشتری با اقتصاد جهان داشته و گرچه در این سال‌ها سرعت رشد نقدینگی بسیار بالا بوده، اما هنوز از میزانی که دلار گران شده، عقب‌تر است. در سال ۹۵ ارزش هر دلار آمریکا حدود ۲ هزار تومان بود و اکنون به ۵۰ هزار تومان افزایش یافته که به‌معنای تضعیف ۱۷ برابری ارزش پول ملی است.

اگر محاسبات مشابه برای سال ۸۹ یا ۹۰ هم انجام شود، می‌توانیم مشاهده کنیم در آن زمان قدرت دلاری نقدینگی اقتصاد ما به‌مراتب بیشتر بوده است. به‌رور در سال ۹۵ مجموع قدرت دلاری کل نقدینگی اقتصاد کشور ما به ۳۷۰ میلیارد دلار می‌رسید. اکنون می‌گویند کل نقدینگی ۶۵۰۰ هزار میلیارد تومان است و اگر دلار بازار غیررسمی را که ۵۰ هزار تومان قیمت دارد، مینا قرار دهیم، مشاهده می‌کنیم کل قدرت دلاری نقدینگی اقتصاد ما به ۱۳۰ میلیارد دلار کاهش یافته است. به این ترتیب هم‌زمان با تورم حدود ۵۰ درصدی و افزایش نقدینگی، می‌بینیم اقتصاد ما حتی توان گذشته را هم ندارد. به‌زبان ساده‌تر، هرچند نقدینگی با شیبهی تکان‌دهنده رشد کرده، اما قدرت دلاری آن به یک‌سوم گذشته کاهش یافته است. بررسی‌ها نشان می‌دهند اگر وضعیت فعلی تا پایان سال استمرار داشته باشد، در نهایت نقدینگی به ۸ هزار هزار میلیارد تومان خواهد رسید. با فرض ثابت ماندن نرخ دلار در بازار غیررسمی و تا پایان امسال، حداکثر توان دلاری نقدینگی اقتصاد ما به ۱۵۰ میلیارد دلار خواهد رسید که به‌مراتب کمتر از ۳۷۰ میلیارد دلار سال ۹۵ است.

● تولید چگونه از تضعیف قدرت دلاری نقدینگی آسیب دیده است؟

بخش مهمی از تولید ایران نیازمند تامین مواد اولیه از طریق واردات است؛ به‌بیان دیگر، از مواد اولیه تا فناوری از خارج کشور وارد می‌شود که همین امر منجر به افزایش نیاز تولید به ارز و نقدینگی در گردش می‌شود. حالا تولیدکننده‌ای که چند سال پیش در اقتصادی با توان دلاری ۳۷۰ میلیارد دلار زندگی می‌کرد، به وضعیتی رسیده که تمام نقدینگی موجود کشور ۱۳۰ میلیارد دلار می‌شود؛ پس با هر وارداتی که انجام می‌دهد، تامین هزینه‌های تولید دشوارتر خواهد شد. به این ترتیب ممکن است تولیدکننده دائم با کاهش توان تولید مواجه و گاه مجبور شود بخش‌هایی از تولید را تعطیل کند، زیرا اقتصاد ایران توان آن را ندارد که نیازهای متعارف تولید را تهیه کند. همه اینها در شرایطی است که تحریم‌ها تمرکز خود را بر فشار بر تولید گذاشته و راهکار هم در کاهش فشارها است.

جدا از این، عامل دیگری هم در نظام بانکی و بخش پولی کشور رخ داده که موجب تضعیف تولید شده، به همین دلیل وضعیتی که شما در سوال نخست به آن اشاره کردید واقعی است و دقیقاً در این شرایط قرار داریم. وابستگی تولید به نظام بانکی عامل دیگری است که این روزها به تولید فشار دوچندانی وارد کرده است.

● وابستگی به شبکه بانکی چگونه تولید را دچار مشکل کرده است؟
همان‌طور که می‌دانید در اقتصاد ایران همواره تامین مالی و تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها برعهده شبکه بانکی بوده است. آمارهای مختلفی در این باره وجود دارند که تمام آنها تاکید می‌کنند بیش از ۹۰ درصد تامین مالی تولید در کشور بر دوش نظام بانکی افتاده است. شبکه بانکی خود دچار مشکلات زیادی است که شاید تناسبی با وظایفش نداشته باشد و همین تولید را دچار مشکل بیشتر می‌کند. به‌روروی بانک‌ها نقشی پایهای در تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی دارند، این در حالی است که از سال ۹۷ و با جهش قیمتی که در

در نخستین سمینار کاربردهای هوش مصنوعی در روابط عمومی مطرح شد

هوش مصنوعی، موثرترین فناوری تاریخ بشر

نخستین سمینار تخصصی «کاربردهای هوش مصنوعی در روابط عمومی» به همت موسسه کارگزار روابط عمومی، انجمن روابط عمومی ایران و انجمن متخصصان روابط عمومی در سالن همایش‌های سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی برگزار شد. به گزارش **smtnews**، سخنران اصلی این سمینار، پروفیسور علی اکبر جلالی، پدر علم فناوری اطلاعات ایران و مدرس فناوری‌های مظهر بود. در این سمینار، ابتدا به چیستی و چرایی فناوری هوش مصنوعی در جهان پرداخته شد و سپس، نکته‌های بسیاری در زمینه چگونگی تغییر صنعت هوش مصنوعی توضیح داده شد. در ادامه، با معرفی چند ابزار هوش مصنوعی اخیر، به تجربیات کاربردی انجام‌شده در استفاده از نوآوری اخیر، «چت‌جی‌بی‌تی» و کاربرد آن در روابط عمومی پرداخته شد. **smtnews** در این گزارش، علاوه بر طرح موارد یادشده در سمینار به چگونگی بکارگیری هوش مصنوعی در روابط عمومی ایران پرداخته است.

کاربردهای هوش مصنوعی در روابط رسانه‌ای

چت‌بات‌ها یکی دیگر از ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی هستند که می‌توانند روابط عمومی و روابط رسانه‌ای را تقویت کنند. چت‌بات‌ها را می‌توان برای پاسخ به سوالات رایج و ارائه اطلاعات به رسانه‌ها و مشتریان برنامهریزی کرد. چت‌بات، می‌تواند به کسب و کارها و سازمان‌ها، برای صرفه‌جویی در زمان و منابع کمک کند و در عین حال، خدمات مشتری را بهبود بخشد و تعاملات شخصی‌تر با خبرنگاران را فراهم کند.

حوزه دیگری که هوش مصنوعی در آن تاثیر دارد، خودکار کردن کارهای خسته‌کننده است. به‌جای صرف زمان برای کارهای تکراری مانند جمع‌آوری گزارش‌های پوشش رسانه‌ای یا بروزرسانی فهرست رسانه‌ها، می‌توان از هوش مصنوعی برای خودکارسازی این وظایف

یکی از برجسته‌ترین کاربردهای هوش مصنوعی در روابط رسانه‌ای، توسعه ابزارهای تحلیلی مبتنی بر هوش مصنوعی است. این ابزارها داده‌های زیادی را ارائه می‌دهند که می‌توانند برای اطلاع‌رسانی کمپین‌های روابط عمومی، شناسایی روندها، سنجش موفقیت کمپین‌ها و هدف قرار دادن مخاطبان کلیدی مورد استفاده قرار گیرند. برخی از ابزارهای تحلیلی مبتنی بر هوش مصنوعی از پردازش زبان طبیعی برای تجزیه و تحلیل لحن و احساسات مقاله‌های خبری، پست‌های رسانه‌های اجتماعی و سایر محتوای رسانه‌ها استفاده می‌کنند. این اطلاعات می‌تواند به متخصصان روابط عمومی کمک کند تا پیام‌های هدفمندی را ایجاد کنند که با مخاطبان هدف آنها همراه شود.

از چت‌بارها تا تولید خبر

برقراری ارتباط و استراتژیست ماهر دارند و ابزارهای هوش مصنوعی به‌عنوان بخشی از یک استراتژی بزرگ‌تر استفاده شوند تا جایگزینی مناسب برای شیوه‌های سنتی عملکرد روابط عمومی شوند. مدرس فناوری‌های مظهر تصریح کرد: هوش مصنوعی می‌تواند در همه بخش‌های روابط عمومی از جمله سطح مدیریت و نظارت در ارتباطات، شناسایی فرصت‌ها، چالش‌ها، بحران‌های احتمالی و تولید محتوا تحول چشمگیری به‌وجود آورد.

پدر علم فناوری اطلاعات ایران گفت: این فناوری باتوجه به قابلیت‌هایی که دارد، می‌تواند به‌عنوان یک دستیار قدرتمند در ایجاد و مدیریت کسب‌وکارهای مختلف کمک کند و بهبود قابل‌توجهی در عملکرد و بهره‌وری کارها به‌دنبال داشته باشد. آژانس‌های روابط عمومی، ابزارهای هوش مصنوعی را برای نظارت و تجزیه و تحلیل پوشش رسانه‌ها، شناسایی روندها و احساسات و حتی تولید داستان‌های خبری به‌کار می‌گیرند.

تحلیل داده‌های بزرگ و کاهش هزینه‌ها

وی در ادامه به بررسی آثار هوش مصنوعی در روابط عمومی پرداخت و گفت: هوش مصنوعی با توانایی تحلیل داده‌های بزرگ، کارگزاران روابط عمومی را قادر می‌سازد تا با دقت بیشتری درباره رفتار مخاطبان، مدیران و شرایط محیط کار خود و دیگران اطلاعات جمع‌آوری کنند و تصمیم‌های بهتری برای کار خود بگیرند. همچنین هوش مصنوعی قابلیت خودکارسازی فرآیندهای روابط عمومی را دارد. این قابلیت می‌تواند به کاهش هزینه‌ها و زمان مورد نیاز برای انجام فعالیت‌های مختلف کمک کند و بهبود کیفیت خدمات و تبلیغات در سطح وسیع‌تری با تاثیر بیشتر را به‌دنبال داشته باشد.

جلالی با اشاره به قابلیت هوش مصنوعی برای پیش‌بینی تغییرات ممکن گفت: این پدیده می‌تواند به کارگزاران روابط عمومی در

پروفیسور جلالی در ابتدای سخنرانی خود، با تاکید بر اینکه هوش مصنوعی موثرترین فناوری تاریخ بشر است، گفت: هوش مصنوعی، به‌سرعت در حال تغییر و تحول در بسیاری از امور مرتبط با زندگی بشر است. این فناوری، به‌ویژه در روابط عمومی‌هایی که در حال توسعه هستند، تاثیر قابل‌توجهی خواهد داشت.

پروفیسور جلالی سپس به تاثیر هوش مصنوعی بر روند فعالیت روابط عمومی‌ها پرداخت و گفت: هوش مصنوعی می‌تواند به متخصصان روابط عمومی کمک کند تا کار خود را کارآمدتر و موثرتر انجام دهند. به‌عنوان نمونه، هوش مصنوعی می‌تواند برای شناسایی مخاطبان هدف، تولید محتوای جذاب و پیگیری اثربخشی برنامه‌های روابط عمومی استفاده شود.

چالش‌ها و فرصت‌ها

پروفیسور جلالی در ادامه سخنرانی خود، به چالش‌ها و فرصت‌های استفاده از هوش مصنوعی در روابط عمومی پرداخت و گفت: یکی از چالش‌های استفاده از هوش مصنوعی در روابط عمومی، هزینه بالای آن است. با این حال، هزینه‌های استفاده از هوش مصنوعی، در درازمدت با مزایای آن جبران می‌شود. وی یکی دیگر از چالش‌های استفاده از هوش مصنوعی در روابط عمومی را نگرانی‌های اخلاقی دانست و گفت: برخی از افراد، نگران استفاده از هوش مصنوعی برای اهدافی مانند انتشار اطلاعات نادرست و جاسوسی هستند، اما با توجه به توسعه فناوری در دنیای امروز، نمی‌توان از ورود این تکنولوژی جلوگیری کرد. بنابراین، مهم است که از هوش مصنوعی به‌طور مسئولانه استفاده کنیم، اما باید از خطرهای احتمالی آن نیز آگاه باشیم. وی در ادامه گفت: هوش مصنوعی ظرفیت ایجاد تحول در حوزه روابط عمومی را دارد، اما باید به یاد داشته باشیم که این پدیده جایگزینی برای تخصص و قضاوت انسانی نیست. وی افزود: متخصصان روابط عمومی برای موفقیت هنوز نیاز به

هوش مصنوعی، آینده روابط عمومی است

انجام کارهایی مانند مدیریت بحران، مدیریت اعتبار، مدیریت رسانه‌های اجتماعی، تولید محتوا، تحلیل داده‌ها و ردیابی اثربخشی کمپین‌های روابط عمومی کمک کند. وی همچنین گفت که هوش مصنوعی می‌تواند به متخصصان روابط عمومی کمک کند تا در دنیای دیجیتالی که هر روز در حال تغییر است، پیشرو باشند و ارزش افزوده از ارتباطات را دوچندان کنند.

صرفه‌جویی در زمان

رئیس انجمن متخصصان روابط عمومی در ادامه با بیان این مطلب که هوش مصنوعی می‌تواند به روابط عمومی‌ها در صرفه‌جویی در زمان و هزینه کمک کند، گفت: هوش مصنوعی یک ابزار قدرتمند است که می‌تواند به متخصصان روابط عمومی در انجام کارشان کمک کند. با این حال، مهم است که به یاد داشته باشیم هوش مصنوعی مولد می‌تواند یک دستیار قدرتمند باشد، اما در حال حاضر نمی‌تواند جایگزین خلاقیت و درک انسان‌ها شود. مدیرعامل موسسه کارگزار روابط عمومی همچنین در مورد چالش‌های استفاده از هوش مصنوعی در روابط عمومی صحبت کرد و گفت: یکی از چالش‌های اصلی این است که هوش مصنوعی، هنوز در مراحل اولیه توسعه و رشد خود قرار دارد و می‌تواند ناقص باشد. وی گفت: مهم است که از تاثیرات احتمالی منفی هوش مصنوعی

سخن پایانی

به‌طور کلی، هوش مصنوعی می‌تواند به کارگزاران روابط عمومی در بهبود عملکرد و بهره‌وری کارشان کمک کند. با استفاده از این فناوری، کارگزاران روابط عمومی می‌توانند به‌صورت هوشمندانه‌تر و با استفاده از داده‌های بزرگ و جدید، تصمیم‌گیری‌های بهتری برای کارهای خود اتخاذ کنند. با این حال، موفقیت در استفاده از هوش مصنوعی به‌میزان دقت و صحت داده‌ها و همچنین توانایی تفهیر درست اطلاعات آن بستگی دارد. بنابراین، کارگزاران روابط عمومی برای استفاده بهینه از

استفاده کرد. این امر، زمان را برای متخصصان روابط عمومی آزاد می‌کند تا روی ابتکارهای استراتژیک بیشتر تمرکز کنند؛ مانند ایجاد محتوا، ایجاد روابط با خبرنگاران، ترسیم کمپین‌های رسانه‌ای و موارد دیگر.

الگوریتم‌های هوش مصنوعی، داده‌های جمع‌آوری‌شده از منابع متعدد را برای ایجاد محتوای متناسب با تک‌تک کاربران تجزیه و تحلیل می‌کنند. این کمک بزرگی برای دستیابی به خبرنگارانی است که درباره صنعت شما می‌نویسند، درباره مسائل یا اخبار فوری که بر سازمان یا تجارت شما تاثیر می‌گذارد. علاوه بر این، با هوش مصنوعی، متخصصان روابط عمومی ابزار اضافی برای ایجاد محتوای شخصی‌سازی‌شده دارند.

پیش‌بینی تغییرات ممکن در اثر محدودیت‌ها و فرصت‌ها کمک کند. همچنین، بهبود تجربه ارتباط با مخاطبان، افزایش سرعت تصمیم‌گیری و نظارت و تجزیه و تحلیل پوشش رسانه‌ای از دیگر مزایای استفاده از هوش مصنوعی برای کارگزاران روابط عمومی‌ها است.

به‌گفته پدر علم فناوری اطلاعات ایران، از چتربات‌های مجهز به هوش مصنوعی می‌توان برای تعامل با مشتریان و پاسخ به سوالات آنها استفاده کرد. این کار، به متخصصان روابط عمومی اجازه می‌دهد تا روی کارهای استراتژیک‌تر تمرکز کنند. همچنین، از هوش مصنوعی می‌توان برای ایجاد داستان‌های خبری و انتشارات مطبوعاتی براساس داده‌ها و روندها استفاده کرد.

پروفیسور جلالی در پایان سخنرانی خود به آینده هوش مصنوعی در روابط عمومی پرداخت. وی گفت: هوش مصنوعی در آینده نقش مهم‌تری در روابط عمومی ایفا خواهد کرد. هوش مصنوعی می‌تواند به متخصصان روابط عمومی کمک کند تا با مخاطبان خود ارتباط برقرار کنند، پیام خود را به‌طور موثرتری منتقل کنند و اثربخشی برنامه‌های روابط عمومی خود را بهبود بخشند. وی در بخش پایانی سخنرانی خود با بیان اینکه ابزارهای هوش مصنوعی مولد، برای جایگزینی متخصصان روابط عمومی آماده نیستند، گفت: باید منتظر اکتشاف‌های هیجان‌انگیزتر در دنیای هوش مصنوعی مولد برای روابط عمومی باشیم. جلالی تاکید کرد: آینده روابط عمومی و روابط رسانه‌ای، بیشتر مبتنی بر داده‌ها و شخصی‌سازی‌شده است و روابط عمومی‌ها باید با تغییرات ایجادشده توسط هوش مصنوعی سازگار شوند تا در خط مقدم صنعت باقی بمانند.

بر روابط عمومی، مانند د دست دادن شغل، تبعیض و انتشار بیشتر اطلاعات غلط آگاه باشیم.

مزایای استفاده از هوش مصنوعی

با این حال، باقریان گفت که

مزایای استفاده از هوش مصنوعی در روابط عمومی بیشتر از چالش‌های آن است. وی گفت: خطرهای ناشی از هوش مصنوعی مولد را می‌توان با تدوین مقررات و استانداردها مهار کرد، اما اگر فرصت‌ها از کف برود، با یک فاجعه مواجه می‌شویم و حیات بسیاری از کسب و کارها در معرض خطر نابودی قرار می‌گیرد.

وی در پایان از متخصصان روابط عمومی خواست که از فناوری هوش مصنوعی مولد استفاده کنند تا در این زمینه پیشرو باشند و گفت: این فناوری می‌تواند به ما کمک کند تا ارتباطات موثرتری با مخاطبان خود داشته باشیم و پیام‌های خود را به‌طور موثرتری به آنها منتقل کنیم. باقریان افزود: زمانی داشتن ابزارهای هوش مصنوعی برای روابط عمومی‌ها یک مزیت و نقطه قوت محسوب می‌شد، اما امروز، به یک الزام تبدیل شده است و دیگر حق انتخاب نداریم.

تاثیر دانش‌بنیان‌ها

در تامین امنیت غذایی

نفوذ دانش‌بنیان‌ها فعالیت اقتصادی را در افق روشن‌تری ترسیم می‌کند.

در حال حاضر، سخن از تاسیس و راه‌اندازی شرکت‌های دانش‌بنیان بسیار مطرح شده است، اما خروجی آن در جامعه

و رفاه اجتماعی کمتر دیده می‌شود. عبور از کشاورزی سنتی، تامین امنیت غذایی را برای کشورهای پرجمعیت به ارمان آورده، ضمن آنکه کمک زیادی به ارزآوری این کشورها کرده است.

ایران همچنان در میانه این گذار بوده و امروز کشاورزی ایران بین سنتی و مدرن در دام عدم‌مدیریت قرار گرفته است.

نه آماری از میزان کشت وجود دارد و نه اینکه چه محصولی در کجا در حال کشت است. راه‌اندازی رصدخانه بخش کشاورزی هنوز در مدار قرار نگرفته و آورده‌ای برای کشت‌وکار کشور فراهم نکرده است.

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات) زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی راهبری از این گذار (سنت به مدرن) را برعهده دارد و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان‌ها را توسعه داده است.

سیدمجتبی خیام‌نکویی، معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با تاکید بر اینکه تنها مسیر برای امنیت غذایی، دانش‌بنیان شدن بخش کشاورزی است. یکی از مهم‌ترین مولفه‌های دانش‌بنیان شدن بخش کشاورزی را می‌توان نفوذ دانش‌های بومی و فنی دانست.

به‌گزارش وزارت جهاد کشاورزی، خیام نکویی گفت: خرید غذا از بازارهای جهانی امری ساده نیست، چراکه غذا به ابزار سیاسی و به یک سلاح تبدیل شده است. بنابراین، به‌دلیل محدودیت منابع آبی و حرکت به‌سمت واردات راه به خطا رفتن است.

وی ادامه داد: امسال خرید تضمینی گندم از ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار تن عبور کرد که نسبت به سال گذشته ۲.۵ میلیون تن افزایش را نشان می‌دهد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه نیاز گندم کشور ماهانه یک میلیون تن است، گفت: حدود ۱.۵ میلیون تن هم نیاز بخش صنعت است که در مجموع با ۱۳.۵ میلیون تن تولید گندم به خودکفایی کامل می‌رسیم. با تمرکز روی فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان، امکان صادرات گندم به کشورهای دیگر هم فراهم می‌شود.

خیام‌نکویی با بیان اینکه اگر از شرکت‌های دانش‌بنیان حمایت شود، می‌توانیم در ۹۰ درصد محصولات اساسی در کشور خودکفا شویم، گفت: این در حالی است که در شرایط کنونی برای تامین ۲۰ درصد نیاز کشور سالانه ۱۰ تا ۱۶ میلیارد دلار ارز از کشور خارج می‌شود.

رئیس سازمان تات با اشاره به اهمیت شرکت‌های دانش‌بنیان در تولیدات کشاورزی عنوان کرد: ۲ میلیون هکتار سطح کشت گندم آبی و ۴ میلیون هکتار سطح کشت گندم دیم در کشور وجود دارد که با استفاده از تکنیک شرکت‌های دانش‌بنیان، میانگین گندم از ۳۵۰ کیلوگرم در مناطق دیم به بیش از یک تن در هکتار افزایش یافته و در برخی زمین‌ها تولید به ۵۲ تن در هکتار رسیده است.

وی درباره نیازمندی کشور اظهار کرد: نیاز کشور به غذا ۱۴۳ میلیون تن و تولید کشور ۱۲۵ میلیون تن است و در حال حاضر ۸۰ درصد در تامین محصولات کشاورزی و غذا خودکفا هستیم که اگر تمرکز لازم را روی شرکت‌های دانش‌بنیان داشته باشیم، در چند سال آینده در ۹۰ درصد محصولات اساسی و کاربردی خودکفا خواهیم شد.

خیام‌نکویی گفت: دانش‌هایی که در حوزه کشاورزی تولید می‌شود، باید به بخش خصوصی منتقل شود تا آنها این آورده‌ها را به‌صورت کاربردی اجرایی کنند. هم‌اکنون تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه کشاورزی موردتایید مسئولان نظام نیست و باید در این حوزه اقدامات جدی انجام شود.

وی با بیان اینکه میانگین سنی بالای کشاورزان مهم‌ترین چالش پیش‌رو است، گفت: اکنون میانگین سنی کشاورزان کشور ۵۴ سال است و طی ۱۰ سال آینده، بخش زیادی از افراد فعال در حوزه کشاورزی را خواهیم داشت.

معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: برخی افراد تصور می‌کنند که فقط وزارت جهاد کشاورزی مسئول امنیت غذایی کشور است، در حالی که تا ۶۷ وزارتخانه باید برای تامین امنیت غذایی کشور به وظایف خود عمل کنند. به‌عنوان مثال، وزارت نفت باید به‌موقع کود از ته تحویل کشاورزان دهد. وی با اشاره به الگوی مصرف مناسب افزود: نبود الگوی مصرف مناسب از دیگر چالش‌های پیش‌رو است، به‌طوری‌که ۹۳ درصد در تامین روغن وابسته به واردات هستیم، چراکه ۲ برابر کشورهای دیگر مصرف می‌کنیم.

همچنین، ۲۰ درصد از کل واردات بخش کشاورزی که حدود ۱۶ میلیارد دلار است، مربوط به واردات روغن است. از بین رفتن محصولات کشاورزی قبل از رسیدن به سفره مردم هم، از دیگر چالش‌هاست. حدود ۳۰ تا ۳۷.۵ میلیون تن از غذای مردم قبل از رسیدن به سفره از بین می‌رود که با این میزان می‌توان ۲۰ میلیون نفر را تغذیه کرد.

تامین ۹۵ درصدی امنیت غذایی در کشور یکی از برنامه‌های تدوین‌شده در وزارت جهاد کشاورزی است و برای رسیدن به این عدد حتی آمار دقیقی از خودکفایی تولید وجود ندارد. بنابراین تا هنگامی که آماری دقیق از نوع، میزان و... وجود نداشته باشد، نمی‌توان درباره عدد تامین امنیت غذایی اظهار نظر کرد.

شورای تامین به فعالان اقتصادی فرصت می‌دهد

یاسر مرادی
کارشناس حقوق بانکی

قانون جدید چک، در ۱۴۰۰ از سوی بانک مرکزی به مرحله اجرا درآمد. این قانون مانند هر قانون دیگری مرحله به مرحله از سوی بانک مرکزی پیاده سازی شد؛ از این رو به تدریج شاهد بروز آسیب‌های آن هستیم. به عبارت دیگر با گذر زمان خلأها در تدوین این قانون نمود عینی پیدا کردند. البته به نظر می‌رسد مزایای این قانون آنقدر زیاد و قابل توجه است که بشود از ضعف‌های کوچک آن گذشت، چراکه این قانون توانست بخش عمده‌ای از اعتبار چک را به چک برگرداند و افرادی که می‌خواهند در مبادلات تجاری خود از چک استفاده کنند، به چک به عنوان ابزار نقل و انتقال مطمئن نگاه می‌کنند. پس اگر ایرادی متوجه این قانون است باید برای برطرف کردن آن تلاش شود و نباید ایراد در قانون چک را به عنوان اختلال در سیستم بازار تلقی کنیم.

اصلی‌ترین ایرادی که به قانون جدید چک وارد می‌شود این است که اگر فعال اقتصادی چک برگشتی در حساب بانک دیگر داشته باشد، تمام حساب آن فرد در بانک‌های دیگر مسدود خواهد شد و ادامه روند تجاری با اختلال مواجه می‌شود؛ این در حالی است که ماده ۵ قانون چک مکرراً تأکید می‌کند به محض برگشت خوردن چک، ۲۴ ساعت بعد تا زمان رفع تعهد، کلیه حساب‌های صاحب حساب به میزان کسری مبلغ چک باید مسدود شود. اینجا این پرسش مطرح است که آیا بعد از مسدودی حساب بانک می‌تواند به میزان مبلغ چک برگشتی پول از حساب صاحب چک برداشت و چک را پاس کند؟

قانون‌گذار به این پرسش پاسخ نداده و قانون چنین تفسیری ندارد و به نظر می‌رسد این موضوع نقضی در هنگام نگارش قانون بوده که بانک مرکزی باید آن را با اصلاحیه‌ای برطرف کند. با این حال بانک مرکزی چندان منتظر این اصلاحیه نماند و در حال حاضر بخشنامه‌ای صادر کرد که مطابق آن اگر پولی در حساب دیگر همان مشتری در همان بانکی که چک را صادر کرده واریز شود، بانک می‌تواند بدون دستور مرجع قضایی، پول را برداشت و چک را پاس کند، اما اگر به حساب بقیه بانک‌ها پول واریز شود، طبق تکلیفی که قانون‌گذار مشخص کرده باید دستور مرجع قضایی وجود داشته باشد تا پول بابت پاس شدن چک برداشته شود.

مسدودسازی حساب صاحبان چک طبق قانون جدید چک انجام می‌شود و بانک مرکزی در ابتدای اجرای این قانون سامانه‌ای را ایجاد کرد که با عملکرد آن اگر چکی پاس نشود، به صورت خودکار تمام حساب‌های صاحب چک مسدود شود، اما برداشت از آن حساب بابت پاس شدن چک باید با دستور قضایی انجام شود. اینجا یک اشکال دیگر می‌تواند به این قانون وارد شود و آن این است که آیا بعد از مسدود کردن حساب‌های فعالان اقتصادی روند تولید با اختلال مواجه نخواهد شد؟ قانون‌گذار برای پر کردن خلأ قانونی تبصره ۱، ماده ۵ قانون جدید چک را تدوین کرد. مطابق این قانون که اگر محرومیت‌های این قانون برای بنگاه‌های اقتصادی منجر به اختلال در امنیت اقتصادی استان شود، شورای تأمین استان می‌تواند به مدت یک سال بخش عمده‌ای از این محرومیت‌ها را معلق کند تا این‌گونه بخش تولید با چالش جدی مواجه نشود؛ پس قانون‌گذار به تولیدکنندگان نیز توجه لازم را کرده است.

در پایان باید به این نکته اشاره کنم که این قانون نقاط مثبت قابل توجهی دارد و اعتبار را به چک برگردانده و اگر ایرادی متوجه این قانون است، همه باید دست در دست ایرادهای مختصر در این قانون را برطرف کنیم.

سیر آئوش موسوی
editor@smtnews.ir

تاکید کارشناسان در بررسی مزایا و معایب قانون جدید چک:

مسدودی بیش از مبلغ چک ممنوع شود

که محدود به شعبه صادرکننده دسته‌چک و مبلغ تعهد چک نیست و کل موجودی صادرکننده چک در تمام شبکه بانکی مسدود می‌شود. این در حالی است که طبق ماده ۵ قانون جدید، حساب‌های صادرکننده چک تنها باید تا سقف مبلغ چک، مسدود شود که ظاهراً این بند قانون در تمام بانک‌ها اجرا نمی‌شود و مسدودسازی تمام حساب‌ها مشکلاتی را برای برخی از فعالان اقتصادی ایجاد کرده است. به گفته کارشناسان به نظر می‌رسد بروز چنین مشکلاتی ریشه در برداشت اشتباه از این قانون دارد و حتی برخی از فعالان اقتصادی پا را فراتر گذاشته و معتقدند تولید باید در اجرای این بخش از قانون چک مستثنا باشد.

در این گزارش با توجه به مشکلاتی که مسدودی حساب برای برخی از فعالان بازار ایجاد کرده به بررسی نظر کارشناسان بانکی پرداخته است.

چک یکی از ابزارهای پرکاربرد پرداخت در معاملات تجاری است که امکان خرید مدت‌دار را برای فعالان اقتصادی فراهم می‌کند، اما تجارت با چک خالی از معایب نیست و ناامنی‌های مالی ایجادشده در فضای کسب‌وکار منجر به اصلاح قانون چک در سال ۱۴۰۰ شد. برخی از آمارهای بانک مرکزی حکایت از کاهش میزان تخلف و صدور چک‌های بلامحل در سیستم بانکی و اعتباربخشی به چک در فرآیند اجرای قانون جدید دارد. براساس آخرین آمار ارائه‌شده از سوی بانک مرکزی، تعداد چک‌های برگشتی در اردیبهشت ۱۴۰۲ نسبت به ۳ سال پیش ۶۰ درصد کاهش داشته و مجموع ارزش چک برگشتی هم ۵۰ درصد افت پیدا کرد. با این وجود هنوز اماواگرهایی در اجرای قانون جدید چک وجود دارد که فعالان اقتصادی را با مشکلاتی مواجه کرده است. یکی از این موارد داستان مسدودسازی حساب‌های صادرکننده چک در صورت کسر موجودی است

یک برداشت اشتباه از قانون

حساب صادرکننده چک برگشتی، تنها محدود به حسابی که چک از آن، صادر شده نیست و با صدور گواهی عدم پرداخت، کلیه حساب‌های صادرکننده چک، مسدود می‌شود. از سوی دیگر طبق قانون تنها باید تا سقف مبلغ چک، پول موجود در حساب‌های صادرکننده چک مسدود شود که ظاهراً این بند قانون در تمام بانک‌ها اجرا نمی‌شود و مشکلاتی را برای برخی از فعالان اقتصادی ایجاد کرده است. در نهایت اینکه برخی مسدودسازی حساب‌های صادرکننده چک در شبکه بانکی را به معنای دست‌درآری سیستم بانکی به حساب افراد دانسته و در مقابل کارشناسان بانکی این اقدام را تسهیل مطالبه حق طرف معامله می‌دانند.

مطابق قانون جدید چک، در حالتی که دارنده چک به بانک مراجعه کند و با مشکل عدم موجودی یا کافی نبودن موجودی حساب صادرکننده چک، مواجه شود، فوراً کسری مبلغ چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی و سامانه محجک، ثبت می‌شود و این سامانه، مراتب را به صورت آنلاین، به تمامی بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری کشور، اطلاع می‌دهد. در این صورت، پس از گذشت ۲۴ ساعت، کلیه بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری، موظفند موجودی کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی صادرکننده را تا میزان کسری مبلغ چک، به ترتیب اعلامی از سوی بانک مرکزی، مسدود کنند. بنابراین همان‌طور که ملاحظه می‌شود، خلاف گذشته، مسدودی

قانون صدور چک که در سال ۱۳۵۵ و برای تعیین مقررات اختصاصی چک، به تصویب رسیده، در سال‌های ۱۳۷۲، ۱۳۹۷ و ۱۴۰۰ و باتوجه به نیازهای روز جامعه، اصلاح شده و با تغییرات قابل توجهی همراه بوده است.

یکی از تغییرات مهم قانون جدید چک که در سال ۹۷ به این قانون، اضافه شده، بحث مسدودی حساب چک برگشتی و روش‌ها و نحوه رفع مسدودی است.

مسدودی حساب صادرکننده چک برگشتی در قانون جدید چک، در ماده ۵ مورد توجه قانون‌گذار قرار گرفته و قواعد جدید و ویژه‌ای برای آن وضع شده است.

تلاش برای کاهش صدور چک‌های جعلی

را در نظر بگیرد تا مشکل آنها حل شود.

وی ادامه داد: اگر در گذشته شخصی چک برگشتی داشت تا ۳ سال بانکی به آن فرد دسته‌چک نمی‌داد، اما امروز اگر تسویه تعهد کند امکان استفاده از دسته‌چک برایش فراهم می‌شود. حسینی هاشمی

در پاسخ به این پرسش که در قانون جدید چک اگر چک فردی در یک بانک برگشت بخورد، سیستم بانکی امکان برداشت پول از حساب بانک دیگر را فراهم کرده، آیا این اقدام بدون مشورت با فرد صاحب حساب درست است؟ گفت: بله، روند قانونی و درست است. فکر کنید فردی برای مطالبه مبلغ چک ناچار متوسل به سیستم قضایی شود. در ابتدا قاضی حکم می‌کند که اموال فرد صادرکننده چک مسدود شود تا این‌گونه مطالبه حق کند. با قانون جدید این روند پیش از مراجعه به سیستم قضایی از سوی سیستم بانکی اجرا می‌شود.

به گفته این کارشناس براساس اصلاحیه قانون چک، صادرکننده چک موظف به جبران خسارات است. برای برخی اجرای قانون سخت است چون به بی‌قانونی عادت کرده بودیم.

رئیس سابق بانک صادرات در پایان تصریح کرد: صادرکننده چک مدیون و بدهکار است و باید به تعهد خود عمل کند. گاهی افراد می‌خواهند توان مالی خود را مخفی کنند، اما قانون جدید الزام به پرداخت از هر حسابی که فرد دارد را ایجاد کرد.

دیدگاه ایجاد شده بود که اگر چک بی‌محل را برگشت بزنند امکان مطالبه کردن پول وجود دارد، اما شکل‌گیری این ذهنیت علاوه بر تحمیل هزینه زیاد، به نوعی دولت را مستنول وصول مطالبات مردم کرده بود؛ در صورتی که طرف‌های قرارداد هنگام خرید و فروش و معامله باید دقت بیشتری می‌کردند.

تدوین شاخص‌های کنترلی در قانون چک

حسینی هاشمی با اشاره به تشدید اختلال در سیستم پولی و بانکی به‌واسطه قانون سابق چک، گفت: در قانون قدیم چک، ضرورت تدوین شاخص‌های کنترلی بسیار احساس می‌شد و به‌نوعی لازم بود در زمینه سهولت در ابزار پرداخت چک فکری صورت گیرد تا میزان تقلب از سوی صادرکننده کاهش پیدا کند. مطابق قانون چک باید اطلاعات دریافت‌کننده چک در سامانه صیاد ثبت و کد ملی درج شود؛ این‌گونه امکان ردیابی معاملات از نظر حقوقی و مالیاتی وجود دارد.

حسینی هاشمی با تأکید بر اینکه در تمام دنیا صدور چک برگشتی و بلامحل عوارض سختی برای صادرکننده دارد، خاطر نشان کرد: در کشورهای پیشرفته اگر شخصی توانایی مالی صادرکننده را بررسی نکرده باشد و چک بلامحل دریافت کند، جریمه خواهد شد. به نظر من قانون چک صیادی مثبت است و توانسته تسهیل‌کننده مبادلات مالی باشد. این کارشناس پولی و بانکی با اشاره به دشواری‌های دسترسی به چک صیادی برای افراد مسن، تصریح کرد: اگر کندی و سختی در روند اجرای این قانون دیده شده، باید اصلاح شود و هم‌اکنون از طریق ای‌تی‌ام (ATM) نیز امکان دسترسی به شبکه صیادی فراهم شده است. سیستم بانکی باید برای افرادی که آشنایی چندانی با سامانه‌های جدید و هوشمند ندارند (به‌ویژه افراد مسن) راهکارهایی

به‌الدین حسینی هاشمی، کارشناس پولی و بانکی در گفت‌وگو با اشاره به مزایای قانون جدید چک، گفت: چک در طبقه‌بندی نقدینگی و مانده حساب جاری، پول محاسبه می‌شود و صدور چک به‌مثابه جابه‌جایی پول است، چراکه به اعتبار چک، امکان مبادله کالا فراهم می‌شود. مدیرعامل سابق بانک صادرات با اشاره به معایب قانون چک پیش از سال ۱۴۰۰، خاطر نشان کرد: قانون سابق چک سهولت‌مندی بود و مشکلات حقوقی زیادی را ایجاد کرده بود و دریافت‌کننده چک باید حداقل یک تا ۲ سال وقت می‌گذاشت تا از طریق دستگاه قضایی طلب خود را مطالبه کند. وی چک را عامل تورم دانست و افزود: چک حجم مبادلات و نقدینگی را افزایش می‌دهد. در واقع صدور چک برای خرید یک کالا میزان تقاضا در بازار را افزایش می‌دهد و با افزایش تقاضا قیمت‌ها صعودی می‌شود و در نتیجه شاهد تورم خواهیم بود. پیش از این چک‌ها در وجه حامل نوشته و باید پشت‌نویسی می‌شدند و حتی این امکان وجود داشت که مانند اسکناس ۱۰ دست در بازار بچرخند و به‌نوعی نقش پول را ایفا می‌کردند، اما بعد از اصلاح قانون چک تا حدودی بی‌نظمی‌ها و نابسامانی‌ها رفع شد. این کارشناس اقتصاد با بیان اینکه صدور چک‌های جعلی میزان تقاضا را در بازار افزایش می‌دهد، افزود: چک‌های جعلی تورم را در بازار تشدید می‌کرد و تبدیل به یک بحران قضایی شده بود. چک در طبقه‌بندی نقدینگی، در رده اسکناس و مسکوکات است و اینکه در گذشته هر شخصی در هر تعدادی که اراده می‌کرد می‌توانست دسته‌چک داشته باشد، مورد نقد بود. وی دسته‌چک را ابزار کار بازرگانان و تجار معرفی کرد و افزود: در گذشته محدودیتی در صدور دسته‌چک برای افراد وجود نداشت و از آنجایی که چک مزیت تعقیب‌گیری داشت، این

صدور چک بلامحل از مصادیق کلاهبرداری است

قانون چک سود بیشتری ببرد، چراکه فعال اقتصادی می‌تواند پیش از دریافت چک از طرف معامله، اعتبار فرد صادرکننده چک را بررسی کند و به این آگاهی برسد که آیا آن فرد می‌تواند مبلغ تعهدشده را پاس کند؟ و آیا دریافت‌کننده چک می‌تواند ریسک پذیرش چک از افرادی که چک برگشتی زیادی دارند را بپذیرد یا خیر؟ وی با بیان اینکه چک دستور پرداخت است، تصریح کرد: در ۱۴۰۱ همه ابعاد این قانون تکمیل شد؛ جز برخی بندهای آن که هنوز عملیاتی نشده و در مجموع مزایای آن برای فعالان اقتصادی بیشتر از انتقادات و موارد نقد است. به‌نوعی این قانون اعتبار از دست رفته چک را برگردانده؛ تاجایی که در بحث تضمین هم از چک استفاده می‌شود.

فرزانی با بیان اینکه در قانون آمده است که حساب افراد باید متناسب با وجه مندرج در چک مسدود شود، گفت: میزان مبلغ مندرج در چک باید از سایر حساب‌ها کسر شود. اینکه برخی از بانک‌ها کل حساب فرد را مسدود می‌کنند، یک اشتباه است و این نقدی است که به شبکه بانکی می‌توان وارد کرد. در قانون مسدودی چک تا مبلغ مندرج در چک لحاظ شده و مابقی موجودی حساب فرد آزاد باشد تا صاحب حساب بتواند از آن استفاده کند. این کارشناس ارشد پولی و

حجت‌الله فرزانی، کارشناس ارشد امور پولی و بانکی در گفت‌وگو با اشاره به بیان اینکه شبکه بانکی باتوجه به مزایایی که قانون جدید چک برای کسبه و بازاریان دارد، خود را ملزم به اجرای اصلاحیه قانون چک کرده است، گفت: تغییرات عمده‌ای در سیستم نرم‌افزاری قانون چک ایجاد شده است؛ از این‌رو به‌نظر می‌رسد زمانی که مجلس قانون را اصلاح کرد با نگاه به واحدهای تولیدی به این موضوع پرداخت. وی صدور چک‌های بلامحل را از مصادیق کلاهبرداری دانست و گفت: پیش از اصلاح قانون چک، تعداد پرونده‌های چک برگشتی در سیستم قضایی چندین میلیون شده بود؛ از این رو قانون‌گذار درصدد اصلاح قانون برآمد تا اعتبار از دست رفته چک را برگرداند. به‌نظر می‌آید در کنار نقدی که فعالان اقتصادی به این قانون دارند، مزایای آن بیشتر است. فرزانی با تأکید بر اینکه مسدودی حساب باید متناسب با مبلغ مندرج در چک باشد، افزود: وجه چک باید از حساب فرد کسر شود و نباید کل حساب فعال اقتصادی مسدود و امکان دسترسی به مابقی حساب از او گرفته شود. این کارشناس ارشد پولی و بانکی با تأکید بر اینکه اصلاحیه چک نوعی تلاش برای بازگرداندن اعتبار به چک است، اضافه کرد: به‌نظر می‌رسد فعالان اقتصادی از اصلاح

قانون جدید چک ریسک کلاهبرداری در مرادوات تجاری و چکی را کاهش می‌دهد و گام مثبتی در روابط تجاری بین افراد است

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳
www.Gostarsh-news

چک‌های صیادی نقش قابل توجهی در کاهش تعداد و ارزش چک‌های برگشتی داشتند که این مهم نه‌تنها به رونق کسب‌وکارها کمک کرده، بلکه می‌تواند تأثیر بسزایی در رشد اقتصادی کشور ایفا کند. کارشناسان بانکی بر این باورند که قانون جدید چک زمینه‌های جلب اعتماد افراد در تجارت را افزایش داده است. براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، چک‌های برگشتی از نظر ۲۶۱ شکل اقتصادی در سال ۹۵ به‌عنوان پنجمین مشکل بزرگ کسب‌وکارها شناخته شد و نکته جالب‌تر اینکه از نظر این تشکل‌ها، موضوع چک برگشتی حتی مشکل سازتر از بی‌ثباتی شرایط تهیه مواد اولیه، عرضه کالاهای قاچاق و حتی تحریم‌های بین‌المللی بوده است؛ از این رو بانک مرکزی با اصلاح قانون چک تا حدود زیادی توانست این معضل را کاهش بدهد.

در بررسی ظرفیت‌ها و چالش‌های توسعه معادن زنجان مطرح شد

توجه ویژه به بخش اکتشاف

ظرفیت‌های معدنی زنجان

معادن تامین‌کننده مواد اولیه مورد نیاز بسیاری از صنایع هستند و مجموع این عوامل در ایجاد اشتغال و افزایش تولید ناخالص ملی بسیار تاثیرگذار هستند. اساسی‌ترین محور در بخش معدن، سرمایه‌گذاری و تامین زیرساخت‌های مورد نیاز تولید است و یکی از مهم‌ترین فرصت‌های موجود برای توسعه اقتصاد کشور، برنامه‌ریزی مدیریت در بخش معدن است. استان زنجان از نظر وجود ذخایر معدنی دارای ظرفیت‌های بسیار غنی بوده و رتبه دو کشوری و یکی از قطب‌های

تحقق سرمایه‌گذاری و سرمایه‌پذیری

نروژ، چین و ترکیه شرکت کردند. مدیرعامل شرکت نمایندگان‌های بین‌المللی کاسپین با اشاره به ظرفیت‌های استان زنجان در حوزه معدن گفت: این نمایندگان بخش کوچکی از ظرفیت‌ها و ظرفیت‌های استان را به نمایش گذاشت. وی اضافه کرد: زمینه فعالیت مشارکت‌کنندگان در گروه کالایی شامل معادن روباز و زیرزمینی، اکتشاف، استخراج، بهره‌برداری و فرآوری مواد معدنی، ماشین‌آلات معدنی و راهسازی، مهندسان مشاور

پیگیری برای ایجاد شهرک تخصصی فرآوری مواد معدنی

هدف‌گذاری برای آن است تا رشد ۸.۵ درصدی استان محقق شود که در این راستا سهم صنعت و معدن نزدیک ۱۱ درصد تعیین شده است. گلشنی منفرد از وجود ۴۴۷ معدن ثبت شده در استان زنجان خبر داد و گفت: از این تعداد حدود ۲۰۰ معدن در وضعیت فعال قرار دارند. وی افزود: ما برای تحقق این میزان رشد هدف‌گذاری شده در امسال باید ۱۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان جذب سرمایه‌گذاری صنعتی و ۴۵۰ میلیارد تومان هم سرمایه‌گذاری معدنی داشته باشیم. گلشنی منفرد از وجود ۴۴۷ معدن ثبت شده در استان زنجان خبر داد و گفت: از این تعداد حدود ۲۰۰ معدن در وضعیت فعال قرار دارند. وی با بیان اینکه استان زنجان از حیث وجود مواد معدنی دارای ۳۶ نوع ماده معدنی است، افزود: در این زمینه زنجان جزو معدود استان‌های کشور با این تنوع مواد معدنی است. گلشنی منفرد از پیگیری ایجاد شهرک تخصصی فرآوری مواد معدنی در زنجان خبر داد و گفت: در استان زنجان بیش از ۵۰ واحد فرآوری روی، ۳۰ واحد فرآوری سرب و ۲۰ واحد فرآوری مس فعال است که

۹۸ درصد معادن زنجان کوچک مقیاس هستند

رئیس خانه معدن زنجان با بیان اینکه برگزاری نمایشگاه تخصصی معدن زمینه تکمیل زنجیره فرآیندها را در حوزه صنایع معدنی شامل اکتشاف، استخراج و فرآوری فراهم می‌کند، گفت: البته در این نمایشگاه وزن بخش فرآوری بیشتر بود و متأسفانه در حوزه اکتشاف، شرکت‌های مطرح حضور نداشتند. رئیس خانه معدن زنجان با بیان اینکه ۹۸ درصد معادن استان کوچک مقیاس است، افزود: نیازمند محدوده‌های بزرگ‌تر در فعالیت‌های معدنی هستیم. آرمین سلسانی با بیان اینکه اکتشافات پهنه‌های معدنی در استان نسبت به میانگین کشوری پایین است، ابراز کرد: ما دغدغه‌های جز پیشرفت و

هدف‌گذاری صادرات ۳۰۰ میلیون دلاری پتروشیمی سازند

بازار بورس به عنوان نخستین مجتمع در صنایع پتروشیمی ایران از جمله دستاوردهای این مجتمع است.

خلیلی نیا با بیان اینکه، سود سه ماهه پتروشیمی سازند در ۱۱ هزار و ۶۶۰ میلیارد ریال بود که نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش داشت گفت: این افزایش نسبت به ۲ سال قبل، ۳۴ درصد و نسبت به سه سال گذشته، ۲۰۰ درصد است. به گفته مدیرعامل پتروشیمی سازند، این شرکت رتبه اول صادرات به کشور افغانستان را داراست و نقش این صنعت در رشد تولید و ارزآوری ممتاز است.

وی خاطر نشان کرد: پتروشیمی سازند به عنوان متنوع‌ترین تولیدکننده محصولات پتروشیمی کشور است و در این شرکت حدود ۴ ناحیه و بالغ بر ۲۴ واحد فعال است.

وی با بیان اینکه در پتروشیمی سازند حدود ۱۸ محصول در ۲ دسته پلیمری‌ها و شیمیایی‌ها تولید می‌شود، گفت: برخی از محصولات به ویژه در شیمیایی‌ها محصولات منحصربه‌فردی هستند و ۶۰ درصد از فروش محصولات این شرکت در بورس کالا عرضه و در بخش داخلی به فروش می‌رسد و بقیه آن به مقاصد

راه‌اندازی ۲۰ واحد صنعتی در شهرک‌های صنعتی اردبیل

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل گفت: از ابتدای امسال تاکنون ۲۰ واحد تولیدی و صنعتی در شهرک‌های صنعتی این استان با اشتغالزایی ۱۲۴ نفر راه‌اندازی شده است.

هاشم علایی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: برای راه‌اندازی این واحدهای تولیدی و صنعتی، ۲ هزار و ۹۰۰ میلیارد ریال و سرمایه‌گذاری شده و مصمم هستیم تا پایان

سال هم واحدهای تولیدی جدید به‌علاوه واحدهای تولید غیرفعال و راکد را راه‌اندازی کنیم.

وی با اشاره به اجرای طرح‌های عمرانی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان افزود: سال گذشته بیش از هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال برای تامین زیرساخت‌های شهرک صنعتی استان هزینه شد.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل بیان کرد: در امسال شبکه توزیع آب، ۶۰ هکتاری شهرک ۲ اردبیل با اعتباری بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال و طرح آبرسانی ناحیه صنعتی پارس‌آباد با اعتباری بالغ بر ۲۰۰ میلیارد ریال اجرا می‌شود.

علایی همچنین گفت: در امسال هم جدول‌بندی و اسفالت معابر ناحیه صنعتی پارس‌آباد با اعتباری بالغ بر ۱۵۰ میلیارد ریال، شبکه روشنایی نواحی صنعتی مشگین‌شهر و رضی با اعتباری بالغ بر ۱۰۰ میلیارد ریال و مخزن زمینی ۵۰۰ مترمکعبی ناحیه صنعتی رضی با اعتباری بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال اجرا می‌شود.

وی از شروع عملیات اجرایی ناحیه صنعتی اسلاندوز با اعتباری بالغ بر ۳۰ میلیارد ریال اعتبار خبر داد و گفت: امسال جدول‌گذاری و زیرسازی معابر ناحیه صنعتی هشجین هم با اعتباری بالغ بر ۳۰ میلیارد ریال اجرا می‌شود.

راه‌اندازی ۱۰ شهرک صنعتی غیردولتی

علایی از صدور ۱۰ فقره پروانه تاسیس شهرک‌های صنعتی غیردولتی با مساحت بیش از ۳۰۰ هکتار در استان خبر داد و گفت: تامین برق برای ۱۶ شهرک و ناحیه صنعتی به میزان ۱۰۹ مگاوات، تامین آب برای ۱۶ شهرک و ناحیه صنعتی به میزان ۲۳۸ لیتر بر ثانیه، تامین گاز و تلفن برای ۱۵ شهرک و ناحیه صنعتی و اتصال ۶ شهرک صنعتی استان به فیبر نوری از جمله اقداماتی است که در این شهرک انجام شده است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل افزود: اتصال چهار شهرک صنعتی استان (شهرک صنعتی یک و ۲ اردبیل، مشگین‌شهر و پارس‌آباد) در قالب ۲۵۰ واحد صنعتی به سیستم تصفیه‌خانه فاضلاب از جمله اقدامات شهرک صنعتی در استان است.

مکان‌یابی شهرک صنعتی جدید در گرمی

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل از مکان‌یابی و احداث شهرک صنعتی جدید در شهرستان گرمی خبر داد و گفت: برای احداث این شهرک، چندین منطقه پیشنهاد و مکان‌یابی شده که در صورت داشتن شرایط مناسب، شهرک صنعتی جدید در یکی از این مناطق اجرا و عملیاتی خواهد شد.

وی همچنین افزود: تعدادی از اهالی منطقه بزند گرمی خواستار احداث شهرک صنعتی جدید در منطقه خود هستند و حتی برخی از آنها با درخواست هبه کردن زمین خود، خواستار تسریع در احداث شهرک صنعتی در این منطقه شده‌اند.

علایی بیان کرد: در صورت مناسب بودن شرایط این منطقه برای احداث شهرک صنعتی، در سریع‌ترین زمان ممکن نسبت به اخذ استعلام از سازمان‌های مرتبط و دست‌های خدمات‌رسان انجام خواهد شد تا در صورت موافقت نسبت به احداث شهرک صنعتی جدید در شهرستان گرمی اقدام شود.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل ادامه داد: در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاران بسیاری در شهرستان گرمی برای سرمایه‌گذاری در شهرک جدید اعلام آمادگی کردند که ضروری است برای جذب سرمایه‌گذاری مشوق‌های لازم در نظر گرفته شود.

وی افزایش تولید و اشتغال در شیرآلات گرمی را یادآور شد و گفت: با فعالیت واحدهای تولیدی، این شهرستان به عنوان قطب تولید شیرآلات ساختمانی کشور تبدیل شده است.

اجرای طرح توسعه ۶۰ هکتاری

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل با بیان اینکه مرحله دوم طرح توسعه ۶۰ هکتاری با هدف رونق تولید و اشتغال در شهرک صنعتی ۲ اردبیل اجرا می‌شود، افزود: زیرساخت‌ها و عملیات خیابان‌کشی در این محدوده در حال اجرا بوده و امیدواریم شاهد واگذاری زمین به سرمایه‌گذاران در استان باشیم. وی با اشاره به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در راه‌اندازی شهرک غیردولتی افزود: تاکنون ۱۰ درخواست برای راه‌اندازی شهرک خصوصی به این مجموعه ارائه شده و تلاش می‌کنیم موافقت لازم را با ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای سرمایه‌گذاران در راه‌اندازی واحدهای صنعتی مختلف فراهم کنیم.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل درباره احداث تصفیه‌خانه فاضلاب در شهرک صنعتی ۲ اردبیل گفت: در این شهرک از محل مصوبات سفر رئیس‌جمهوری تصفیه‌خانه فاضلاب با حجم ۲ هزار و ۵۰۰ متر مکعب با بیش از ۷۰۰ میلیارد ریال هزینه مراحل پایانی ساخت و تجهیز از طی می‌کند. استان اردبیل دارای ۲۰ شهرک و نواحی صنعتی است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

۴۴۷ معدن در استان زنجان ثبت‌شده که از این تعداد حدود ۲۰۰ معدن در وضعیت فعال قرار دارند

۹۸ درصد معادن استان کوچک مقیاس هستند و نیازمند محدوددهای بزرگ‌تر در فعالیت‌های معدنی هستیم

سخن پانایی

استان زنجان به عنوان یکی از استان‌های معدنی کشور شناخته می‌شود و در حال حاضر از ۴۴۷ معدن ثبت شده در استان حدود ۲۰۰ معدن در وضعیت فعال قرار دارند.

یکی از موانع توسعه نیافتن بخش معدن در استان زنجان اکتشاف‌های ضعیف و ناقص و حفاری‌های سطحی و کم عمق است که در صورت تامین تجهیزات و دستگاه‌های مورد نیاز و جذب سرمایه‌گذاران در این بخش شاهد توسعه بخش معدن در استان خواهیم بود.

صادراتی مختلف ارسال می‌شود.

مدیرعامل پتروشیمی سازند ادامه داد: مهم‌ترین چالش پیش روی شرکت، موضوع تامین خوراک است، حدود ۸۲ هزار و ۶۶۰ میلیارد ریال بود که نسبت به مدت مشابه مربوط به هزینه‌های تامین خوراک است.

خلیلی نیا بیان کرد: این شرکت از معدود شرکت‌های پتروشیمی در سطح کشور است که خوراک آن مایع، یعنی نفت سبک و سنگین است که بر اساس طراحی اولیه باید خوراک

مورد نیاز مجتمع پتروشیمی سازند از طریق پالایشگاه‌های امام‌خمینی (ره) سازند و اصفهان تامین شود.

وی عنوان کرد: در گذشته تنها خوراک برای ۳ روزه موجود بود اما اکنون ذخیره به یک ماه رسیده و میزان تولیدات، افزایش ۱۰ درصدی دارد. مدیرعامل پتروشیمی سازند خاطر نشان کرد: هدف بر این است تا در تولید و کنترل عملیات تجاری زمینه‌هایی فراهم شود که اکنون این اهداف محقق و عملیات تجاری در بازار گانی و در خرید و فروش قیمت‌ها، کنترل ایجاد شده است.

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه منعت معدن تجارت www.smtnews.ir/about.html	
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «منعت»	
مدیرمسئول: عاطفه خسروی	
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۷۲۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱ ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com	
تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره داخلی: ۱۴۰ - پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰ امور مشترکین: ۸۸۷۲۷۲۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۲۰۹ توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۷۲۳۵ تهران، خیابان قائم مقام فرحانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱ روابط عمومی: pr@smtnews.ir امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir چاپخانه: صمیم	
info@smtnews.ir www.smtnews.ir telegram.me/smtnews instagram.com/smtnews tozi.smtnews@gmail.com	
روزنامه منعت با رتبه ۱ در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲	عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی عضو انجمن مدیران رسانه عضو تعاونی مطبوعات

بسیاری از کارشناسان معتقدند، هدف‌گذاری تولید یک میلیون گوشی تلفن همراه، به نتیجه نرسیده و مانور روی این برنامه می‌تواند به اشتباهی استراتژیک برای دولت سیزدهم بدل شود. این گروه از کارشناسان تاکید دارند ورود کشور به صناعی که فاقد مزیت است بزرگ‌ترین خطایی است که امکان بروز دارد. براساس آمار، تعداد کشورهایی که صاحب تکنولوژی موبایل هستند به تعداد انگشتان یک دست هم نمی‌رسد و حتی شرکت‌های پرسابقه‌ای مانند نوکیا با وجود مشارکت با غول‌هایی مثل مایکروسافت، توان رقابت در بازارهای جهانی را از دست دادند.

برخی از فعالان این بازار نیز می‌گویند؛ ساخت موبایل در ایران تنها به معنی پیچ و مهره کردن قطعاتی است که از چین وارد می‌شود. ما حتی امکان ورود تکنولوژی یا مشارکت با صاحبان تکنولوژی مثل کاری که هندی‌ها انجام می‌دهند را به دلیل تحریم‌ها نداریم.

حامد پاکطینت، تحلیلگر اقتصادی با اشاره به سیاست‌های ساخت گوشی تلفن همراه در کشورهای دارای مزیت تولید و شرکت‌های سفارش‌دهنده این کالای پر مخاطب جهانی گفت: شرکت اپل با استراتژی تنوع در مکان تولید غیر از چین، تصمیم به تولید آیفون ۱۵ در هندوستان گرفته است. به

حاصلد از پاکطینت، تحلیلگر اقتصادی با اشاره به سیاست‌های ساخت گوشی تلفن همراه در کشورهای دارای مزیت تولید و شرکت‌های سفارش‌دهنده این کالای پر مخاطب جهانی گفت: شرکت اپل با استراتژی تنوع در مکان تولید غیر از چین، تصمیم به تولید آیفون ۱۵ در هندوستان گرفته است. به

تولید تلفن همراه را در دولت روحانی از سوی آذری جهرمی، وزیر ارتباطات نیز، به صورت جدی مطرح شد. وزیر جوان دولت دوازدهم هنگام اجرای طرح رنجیستری اعلام کرد این طرح علاوه بر مبارزه با قاچاق و افزایش درآمدهای دولت باعث خواهد شد که طرح تولید تلفن‌همراه در داخل توجیه‌پذیر شود.

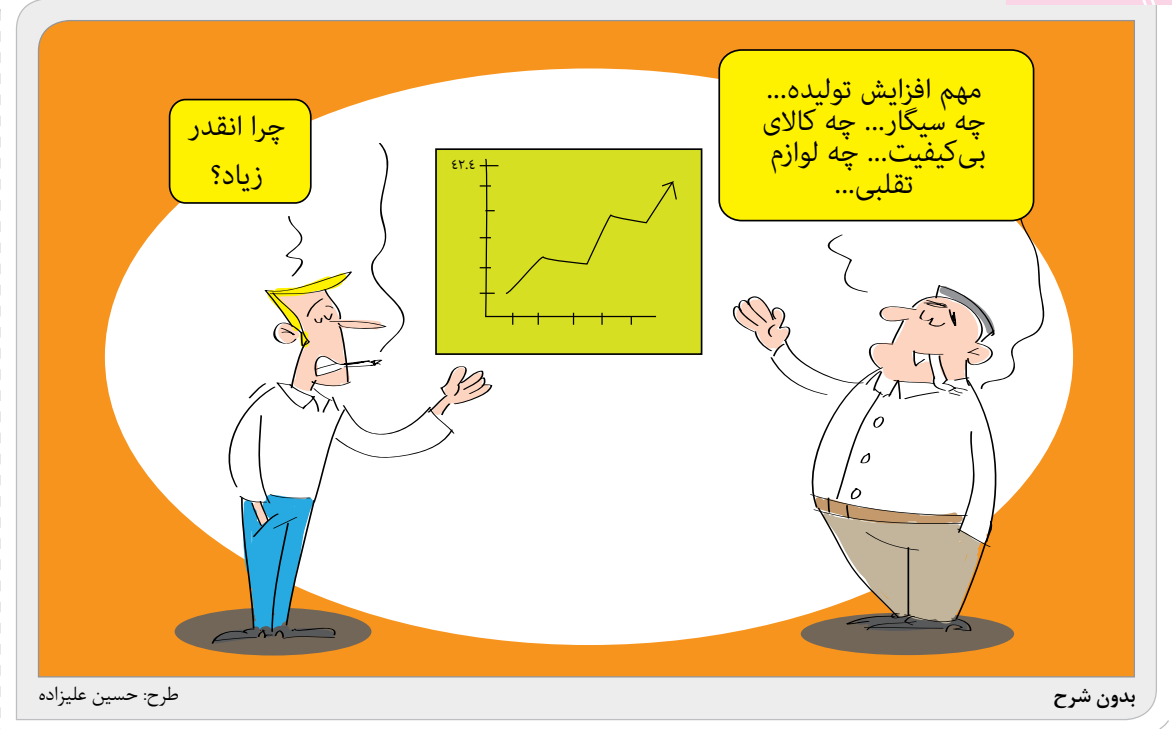
در حالی که کارشناسان بر این عقیده بودند که این طرح هم به سرنوشت خودرو و لوازم خانگی ختم خواهد شد و نتیجه آن انحصار برای تولیدکننده ایرانی و محروم شدن مردم در استفاده از کالای باکیفیت است. اکنون نیز درحالی که عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات، از هدف‌گذاری این وزارتخانه برای تولید یک میلیون موبایل اقتصادی تولید داخل در اسامیل خبر داد، محمد خونساری، معاون او و رئیس سازمان ملی فناوری اطلاعات، اعلام کرد که ۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به شرکت‌های برتر برای تولید موبایل اسمارت اختصاص پیدا کرده است. طبق اطلاعات درج‌شده در سامانه انتشار و دسترسی آزاد اطلاعات

شرکت‌های «صنایع صبح پارلار آسیا» ۱۵۰ میلیارد و «فناوران ارتباطات و اطلاعات نیتا» ۳۵ میلیارد تومان تسهیلات گرفته‌اند. شرکت پارلار آسیا در آذربایجان غربی ثبت شده و برای شرکت‌های لوازم خانگی ایرانی و ترکیه برد الکترونیکی تولید می‌کند. اما باید توجه داشت که برد لوازم خانگی دو لایه است، در صورتی که برای تلفن‌همراه هوشمند برد ۷ لایه لازم است و تکنولوژی مخصوص خود را دارد. تولید این برد به قدری تخصصی است که تولیدکننده‌های مطرح موبایل به دنبال تولید آن نرفتند و ترجیح می‌دهند از شرکت فاکس کام آن را تهیه کنند.

تولید تلفن همراه را در دولت روحانی از سوی آذری جهرمی، وزیر ارتباطات نیز، به صورت جدی مطرح شد. وزیر جوان دولت دوازدهم هنگام اجرای طرح رنجیستری اعلام کرد این طرح علاوه بر مبارزه با قاچاق و افزایش درآمدهای دولت باعث خواهد شد که طرح تولید تلفن‌همراه در داخل توجیه‌پذیر شود.

در حالی که کارشناسان بر این عقیده بودند که این طرح هم به سرنوشت خودرو و لوازم خانگی ختم خواهد شد و نتیجه آن انحصار برای تولیدکننده ایرانی و محروم شدن مردم در استفاده از کالای باکیفیت است. اکنون نیز درحالی که عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات، از هدف‌گذاری این وزارتخانه برای تولید یک میلیون موبایل اقتصادی تولید داخل در اسامیل خبر داد، محمد خونساری، معاون او و رئیس سازمان ملی فناوری اطلاعات، اعلام کرد که ۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به شرکت‌های برتر برای تولید موبایل اسمارت اختصاص پیدا کرده است. طبق اطلاعات درج‌شده در سامانه انتشار و دسترسی آزاد اطلاعات

شرکت‌های «صنایع صبح پارلار آسیا» ۱۵۰ میلیارد و «فناوران ارتباطات و اطلاعات نیتا» ۳۵ میلیارد تومان تسهیلات گرفته‌اند. شرکت پارلار آسیا در آذربایجان غربی ثبت شده و برای شرکت‌های لوازم خانگی ایرانی و ترکیه برد الکترونیکی تولید می‌کند. اما باید توجه داشت که برد لوازم خانگی دو لایه است، در صورتی که برای تلفن‌همراه هوشمند برد ۷ لایه لازم است و تکنولوژی مخصوص خود را دارد. تولید این برد به قدری تخصصی است که تولیدکننده‌های مطرح موبایل به دنبال تولید آن نرفتند و ترجیح می‌دهند از شرکت فاکس کام آن را تهیه کنند.

طرح: حسین عزیزاده بدون شرح

ایمام در تحقیق اهداف تولیدی گرهی تلفن همراه

موتناز یا تولید؛ مسأله اپنی است!

هند هم به جمع مدعیان صنعت موبایل می‌پیوندد

گفته این تحلیلگر اقتصادی، بدهی است که شرکت اپل غیر از راهبردهای کلان کشور متبوعش، در پی استفاده از منابع ارزان برای کاهش نرخ تمام شده تولید است و چه جایی بهتر از هند، با این نرخ دستمزد و بازار با این عظمت. بنابراین هند هم با انتقال تکنولوژی و آمدن تکنولوژیست‌ها و تغییر در

فضای تولید محصولات نوین تکنولوژی محور، خود را در معرض تحول گسترده قرار می‌دهد و بعد از مدتی می‌تواند مدعی بازیگری در صنعت موبایل باشد. وی افزود: بی‌تردید این حجم از سرمایه‌گذاری به اشتغال پایدار و رشد جدی اقتصادی در این کشور منجر خواهد شد. پاکطینت در ادامه این

موبایل چینی با نام ایرانی

محمدرضا عالیان، دبیر کنگره موبایل ایران، درباره ساخت سیستم عامل ایرانی گفت: این کار به لحاظ فنی در حال حاضر برای ایران ممکن نیست؛ زیرا کشور زیرساخت‌های لازم را برای این کار ندارد. به طور مثال برای اجرای این سیستم عامل نیاز به هزاران دیتا سنتر با تکنولوژی بالاست که تهیه آن چندین سال زمان می‌برد. ضمن آنکه فرآغ از هزینه بالا مسئله تحریم‌ها نیز وجود دارد.

به گفته وی؛ درحال حاضر ۲ مجموعه در داخل مشغول تولید تلفن همراه هستند. مجموعه بلوم و آپهان که محصول آنها گوشی‌های فیچر فون یا موبایل‌های دکمه‌دار است. از سوی دیگر، این روزها در خیابان جمهوری که بورس فروش تلفن همراه است، برندهای شرکت داریاهمراه در بیشتر مغازه‌ها پیش شده است. یک گوشی اسمارت که ۳ دوربین دارد به همراه لوگو این شرکت در پوستر به نمایش گذاشته شده است. داریاهمراه تا پیش از این واردکنندگان اصلی تلفن‌های سامسونگ بود و با برند داریاهمراه گوشی‌های وارداتی را گارانتی می‌کرد.

عالیان ادامه داد: خلاف باور عمومی که مالکان این مجموعه پس از فراخوان به دنبال تولید گوشی داخلی رفتند، این افراد فقط از نام ایرانی برای شرکت خود استفاده کردند و تمام مجموعه تولیدی و بازرگانی آن در خارج از کشور، یعنی چین، مستقر است. داریا یک برند ثبت‌شده جهانی است که سفارشات خود را به صورت OMD (حق الزحمه) به کارخانه‌های

چینی می‌دهد و دفتر بازاریابی و بازرگانی آن در دویبی مستقر است. دبیر کنگره موبایل ایران تصریح کرد: بازار ایران نیز یکی از اهداف این شرکت است و مدیران آن به دنبال ورود به بازارهای جهانی هستند. بر همین اساس دیگر به اسم این برند تلفن همراه وارد یا گارانتی نخواهد شد. عالیان در خصوص مدل حضور این برند در بازار ایران گفت: مدیران این برند از Gplus درس گرفتند. این گوشی در ابتدا توانست سهم خوبی از بازار بگیرد اما به لحاظ تکنولوژی نتوانست همگام با رقبای خود جلو رود در نتیجه مشتریان خود را از دست داد. در حالی که همیشه واحد تحقیقات و توسعه چند گام از واحد تولید جلوتر است و از ماه‌ها قبل طراحی محصول

متداول است: غم غریبی و غربت چون برنمی‌تابم
شهر خود روم و شهریار خود باشم (حافظ)
غربت به معنای «جای دور از وطن» نیز هست: «عثمان را رسم چنان بودی که بر هر کسی که خشم گرفتی او را از وطن خویش بیرون کردی و به غربت فرستادی» (تاریخنامه طبری، ۵۹۲).
با قرابت غربت/قرب اشتباه نشود.
قرابت/قربت/قُرب معنای این سه کلمه به هم نزدیک است، اما تفاوت‌های مختصری نیز دارد که نباید آنها را با هم خلط کرد. قرابت به معنای «زندگی از نظر خویشاوندی» است: «عُتْبَةُ و شَيْبَةُ = نام دو تن از خویشان پیغمبر (ص).» پیغمبر را دیدند بر لب آن حوض نشسته

خطر بیخ‌گوش ویلاهای دماوند

رئیس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با اشاره به زلزله دماوند، گفت: در منطقه دماوند در محدوده وقوع این زمین‌لرزه، مسابقه‌ای برای ویلاسازی گسترده در جریان است که با توجه به عبور گسل مشا انتظار می‌رود تا تجدیدنظری در بارگذاری‌ها و ساخت‌وسازهای این منطقه مدنظر باشد. به گزارش وزارت راه و شهرسازی، علی بیت‌اللهی ادامه داد: احتمال می‌رود که گسل مسبب زلزله دماوند، گسل فعال مشا باشد که سابقه لرزه‌خیزی بالایی در منطقه دارد. وی با اعلام اینکه یک پس‌لرزه به بزرگی ۲.۵ ریشتتر بعد از این زلزله در دماوند ثبت شد، نسبت به ساخت و سازهای خانه‌های ویلایی و جلوگیری از تداوم ساخت آنها هشدار داد. هشدار رئیس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی درحالی مطرح می‌شود که براساس آمار و اطلاعات در امتداد گسل مشا در پهنای ۲۰ کیلومتری در دو طرف گسل حدود ۸ شهر با ۲۶۰ هزار نفر و ۲۰۱ آبادی با ۹۵ هزار نفر جمعیت متأثر از فعالیت گسل هستند. همچنین به گفته بیت‌اللهی در امتداد گسل مشا در پهنای ۲۰ کیلومتری در دو طرف گسل مشا حدود ۸ شهر قرار دارند که شامل بومهن، آبلعی، رودهن، شمشک، دماوند، لوسان، قشم و پردیس هستند و جمعیت شهری ساکن در این شهرها حدود ۲۶۰ هزار نفر است. همچنین در همین پهنه در اطراف گسل مشا از شرق تا غرب تهران حدود ۲۰۱ پارچه آبادی واقع شده که در این روستاها نزدیک به ۹۵ هزار نفر جمعیت ساکن هستند. در اولویت نخست، ضرورت دارد، واحدهای مسکونی فاقد اسکلت در اولویت بهسازی و مقاوم‌سازی قرار بگیرند. همچنین، با توجه به اینکه گسل مشا گسل فعالی است، ضرورت دارد تا اقدامات پیشگیرانه در محدوده آن انجام شود. بنابراین به گفته کارشناسان باید محدودیتی برای این آهنگ شتابان ویلاسازی در این منطقه انجام و اهرم کنترلی ایجاد شود.

بررسی انحراف مصرف انرژی در صنایع

مصطفی طاهری - عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی: وضعیت مصرف انرژی (برق و گاز) صنایع بزرگ و میزان انحراف مصرف انرژی این بخش‌ها از میزان استاندارد تعیین‌شده توسط سازمان ملی استاندارد، از موضوعاتی است که مورد غفلت واقع شده است. طبق

ماده ۲۴، ۲۵ اقتصاد وابسته به منابع طبیعی ۲۶ قانون اصلاح الگوی مصرف، کلیه مصرف‌کنندگان انرژی با مصرف سالانه سوخت بیش از ۵ میلیون مترمکعب گاز یا سوخت مایع معادل آن و تقاضای (دیماند) قدرت الکتریکی بیش از یک مگاوات در صورت عدم رعایت استاندارد مصرف انرژی به‌صورت درصدی از نرخ فروش حامل‌های انرژی جریمه خواهند شد. برای محاسبه جریمه، مصرف انرژی قیمت‌های جهانی برق و گاز را با دلار نیمایی یعنی بر (۸ سنت)، گاز (۲۰ سنت) و دلار نیمایی (۴۱، ۵۰۰ تومان) در نظر گرفتیم و در ادامه، سعی خواهیم کرد که بازرسی مصرف‌کنندگان عمده انرژی سازمان ملی استاندارد شامل ۳ صنعت سیمان، آلومینیوم و فولاد (۲۱۸ واحد) مورد تحلیل واقع شود. از این تعداد، ۵۸ گزارش بازرسی (برق و گاز) با نتیجه نامنتطبق (سیمان ۳۶ گزارش)، آلومینیوم (۲ گزارش) و فولاد (۲۰ گزارش)) مورد بررسی قرار گرفت که در نتیجه این بررسی مشخص شد که انحراف مصرف این ۵۸ گزارش معادل ۱.۴ تراوات ساعت (مجموع مصرف برق یک سال بخش خانگی استان اردبیل و ایلام) و ۱۸۳ میلیون مترمکعب گاز (معادل با مصرف گاز خانگی ۲ سال استان سیستان و بلوچستان (۹۲.۳ میلیون مترمکعب در سال) بوده است.

جداً از بحث صرفه‌جویی انرژی که با توجه به ناترازی انرژی موجود در شبکه برق و گاز بسیار پراهمیت است، در صورت اجرایی شدن قانون اصلاح الگوی مصرف برای این ۵۸ گزارش، جریمه ۴.۴ هزار میلیارد تومانی برق و ۱.۵ هزار میلیارد تومانی گاز از ایشان می‌بایستی اخذ می‌شد. طبق مفاد ماده ۱۱ قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی، معیارها و مشخصات فنی و استاندارد اجباری انرژی تجهیزات و ماشین‌آلات انرژی بر و فرآیندهای صنعتی، معدنی و کشاورزی، همچنین استاندارد کیفیت انواع سوخت‌های مصرفی و برق به ترتیبی که تولیدکنندگان واردکنندگان موارد مذکور ملزم به رعایت آن باشند توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های نفت، نیرو، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارتخانه‌های ذی‌ربط تدوین می‌شود و به تصویب هیات وزیران می‌رسد. در بخش مصارف گاز صنعتی دو صنعت سیمان و فولاد ۵۰ درصد مصرف گاز بخش صنعت را به خود اختصاص می‌دهند که به‌طور میانگین معادل ۳۰ درصد گاز بخش خانگی هستند. خاطر نشان می‌شود علاوه بر فولاد و سیمان؛ ۱۵۰ واحد ذیل استاندارد نیز ۱۷ درصد گاز صنایع را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین در بخش مصارف برق صنعتی ۳ صنعت سیمان، آلومینیوم و فولاد ۵۰ درصد مصرف گاز بخش صنعت را به خود اختصاص می‌دهند که به‌طور میانگین معادل ۳۰ درصد برق بخش خانگی هستند. از این رو باتوجه به نتایج بازرسی‌های سازمان ملی استاندارد و سهم ۲۵ درصدی عدم‌انطباق نتایج با معیارهای مصرف انرژی تدوین شده، و ضروری است، تحلیل و بررسی‌های این گزارش و ارائه نتایج این گزارش مدنظر قرار گرفته و ملاحظات و الزامات قانونی برای بهبود شرایط فراهم شود.

یکی از عوامل موثر در ایجاد انگیزه در مشتریان عمده برای انجام بهینه‌سازی مصرف انرژی، اجرای قانون اصلاح الگوی مصرف است. با وجود این قانون و انجام گزارشات بازرسی توسط شرکت‌های مورد اعتماد سازمان استاندارد، تاکنون جریمه اضافه مصرف انرژی از مقدار استاندارد از مشتریان دریافت نشده است. با تداوم این روند، مصرف‌کنندگان عمده به دلیل عمر و استهلاک بالای دستگاه‌های مورد استفاده و عدم وجود انگیزه مناسب جهت بروزرسانی دستگاه‌ها (نداشتن صرفه اقتصادی) ممکن است از استاندارد مصرف انرژی خود فاصله بگیرند که این موضوع یکی از عوامل افزایش شدت مصرف انرژی در کشور خواهد شد. با توجه به ضرورت اجرای این قانون و با در نظر گرفتن مشکلات فعلی فرآیند بازرسی انرژی مشتریان، وجود سامانه واسطی میان سازمان استاندارد، دستگاه‌های تامین‌کننده انرژی (برق، گاز، فرآورده نفتی) و دستگاه‌های مجوزدهنده، جهت ایجاد سیستمی گزارش بازرسی ضروری است. این سامانه، با دستگاه متولی نظیر صمت برای دریافت اطلاعات تولید، سازمان استاندارد برای دریافت استاندارد مصرف انرژی مشخص شده مشترک، دستگاه‌های تامین‌کننده انرژی جهت دریافت اطلاعات مصرف انرژی مشترک در ارتباط باشند. این سامانه پس از محاسبه میزان انحراف تمامی مشتریان عمده، اطلاعات میزان اضافه برداشت در راستای بررسی و اعمال قانون اصلاح الگوی مصرف را به دستگاه‌های تامین‌کننده انرژی برای صدور صورتحساب ارسال می‌کند.